

205267

205267

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ANNOTATE

No. 21

CODUL AMNISTIEI ȘI GRATIEREI

CUPRINZÂND :

TOATE DECRETELE, — DECRETELE-LEGI
ȘI LEGILE ÎN ORDINE CRONOLOGICĂ,
CU PRIVIRE LA AMNISTII ȘI GRATIERI
acordate dela 1914 până la 6 Iunie 1929

Intocmit de

Dr. E. C. DECUSARA

Directorul Statisticii din Ministerul Justiției

Însoțite de Expunerea de Motive, Rapoartele către Înalta
Regență, Rapoartele dela Cameră și Senat, Instrucțiunile
Ministeriale, Circulări, Jurisprudență și Comentarii

BUCUREȘTI
EDITURA „CURIERUL JUDICIAR” S. A.

1929

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ANNOTATE

No. 21

CODUL AMNISTIEI ȘI GRAȚIEREI

CUPRINZÂND :

**TOATE DECRETELE, — DECRETELE-LEGI
ȘI LEGILE IN ORDINE CRONOLOGICA,
CU PRIVIRE LA AMNISTII ȘI GRAȚIERI,
acordate dela 1914 până la 6 Iunie 1929**

Intocmit de

Dr. E. C. DECUSARA

Directorul Statisticii din Ministerul Justiției

**Insoțite de Expunerea de Motive, Rapoartele către Inalta
Regență, Rapoartele dela Cameră și Senat, Instrucțiunile
Ministeriale, Circulari, Jurisprudență și Comentarii**

Biblioteca Universitară „Carol I” Ferdinand I

2445 29

BUCUREȘTI
EDITURA „CURIERUL JUDICIAR” S. A.

1929

P R E F A Ț A

O colecționare a tuturor decretelor, decretelor-legi și legi de amnestie, promulgate de la 1914 și până azi, precum și a decretelor de grațiere, se impunea, mai cu seamă că multe din ele nu mai pot fi la îndemâna instanțelor penale-civile și militare, din cauza anevoinței cu care se găsesc Monitoarele Oficiale în care s'au publicat.

O complectare a lor, în ordine cronologică, cu rapoartele, expunerile de motive, circularile și instrucțiunile ministeriale ce s'au dat în vederea unei aplicațiuni mai uniforme, face ca să se poată urmări concepția care a călăuzit pe legiuitor în această operă atât de delicată, cum este aceea a amnestiei și grațierei acordate în acest interval, în scopul de a se ajunge la pacificare cât mai complectă a spiritelor turburate de consecințele războiului mondial și la o normalizare cât mai treptată a represiunii.

În al doilea rând s'au comentat ultimele decrete de grațiere și legi de amnestie, ținându-se seama atât de doctrina cât și jurisprudența formată cu prilejul aplicării amnestiilor și grațierilor anterioare, pentru a se realiză o cât mai uniformă aplicațiune a lor, evitându-se astfel soluțiunile contradictorii, într'un domeniu, unde de obicei starea

excepțională a edictat de multe ori abateri de la principiile fundamentale stabilite în materie de amnestie și grațiere.

Magistratul, ca și avocatul, având la îndemână un material coordonat, poate mai lesne să desprindă din ansamblul acestor legiferări excepționale care au stăpânit viața politică, socială și economică a României de după război, normele care au îndrituit pe legiuitor să elaboreze dispozițiunile sale.

În sfârșit, omul de știință, va găsi un material necesar pentru a putea în mod obiectiv să studieze diferitele concepțiuni de ordin juridic, care au călăuzit pe legiuitor în elaborarea legilor amnestiei și decretelor de grațiere.

Iată deci, temeiurile care au pledat pentru ca să alcătuim acest cod al amnestiilor și grațierilor acordate de la 1914—1929 ; s'a editat cu concursul Soc. „Curierul Judiciar”, care nu se dă înapoi de la orice sacrificiu pentru a fi cât mai util juriștilor.

12 Iunie 1929.

Dr. E. C. DECUSARA

INALT DECRET

No. 3228 din 3 Octombrie 1914

De amnestierea dezertorilor și nesupușilor.

ART. 1. — Dezertorii și nesupușii, ale căror clase sunt în rezervă și miliții, se amnestiază pe data decretului de față.

Ei se pot întoarce la căminele lor, trecându-se în elementul corespunzător vârstei.

ART. 2. — Dezertorii și nesupușii, ale căror clase sunt în complectare sau sub arme, se amnestiază pe data decretului de față.

Ei sunt datori a se prezenta la corpurile și serviciile lor pentru a-și îndeplini obligațiunile militare, potrivit legii, trecându-se apoi în elementul corespunzător vârstei.

ART. 3. — Condamnații pentru delictele de dezertare sau nesupunere la legea pentru recrutarea armatei se grațiază pe data decretului de față.

Ei se vor trimite corpurilor și serviciilor cărora aparțin, pentru îndeplinirea obligațiunilor militare, potrivit legii.

ART. 4. — Se iartă de pedeapsă :

Toți cei osândiți la muncă silnică pe viață, cari în trecut au beneficiat de comutare sau reducere de pedeapsă, precum și cei osândiți la muncă silnică pe

timp mărginit și cari mai au de făcut, atât unii cât și alții, cel mult doi ani din pedeapsa lor;

Toți cei osândiți la recluziune și cari mai au de făcut cel mult un an din pedeapsa lor;

Toți cei condamnați la închisoare până la 3 luni.

ART. 5. — Se reduce **jumătate** din pedepsele ce au de făcut condamnaților la închisoare pe un timp mai mare de 3 luni.

ART. 6. — Nu vor beneficia de aceste iertări și îndulciri de pedepse condamnații pentru lovirea și insulta superiorului.

ART. 7. — Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul de război este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București la **3 Octombrie 1914.**

BCU Cluj / Central University Library **FERDINAND**

Ion I. C. Brătianu.

INSTRUCTIUNILE

No. 10725 din 6 Octombrie 1914

pentru

**Punerea în aplicare a Înaltului Decret No. 3228 din 3 Oct. 1914
relativ la amnesteria dezertorilor și nesupușilor**

Pentru ca dispozițiunile înaltului decret No. 3.228 din 3 Octombrie 1914 să fie în mod uniform puse în aplicare de către corpurile de trupă, serviciile și birourile de recrutare, se va proceda după cum urmează:

1. Se va da cea mai mare publicitate dispozițiunilor acestor amnestieri, publicându-se în toate jurnalele ce apar în Capitală și în întreaga țară, se va afișa la toate primăriile, polițiile, circumscripțiile polițienesti, prefecturile, școalele, etc.

2. Pentru străinătate, ministerul de externe le va aduce la cunoștință tuturor legațiunilor, cari, la rândul lor, vor face a fi publicate în jurnale.

3. Termenul pentru aplicarea dispozițiilor acestui înalt decret este dela 3 Octombrie 1914 până la 3 Octombrie 1915 inclusiv, cunoscându-se că sub nici un pretext acest termen nu va fi prelungit.

4. Vor beneficia de acest înalt decret toți acei cari sunt prevăzuți întrînsul și cari s'au făcut vinovați de dezertare sau nesupunere numai până la data de 3 Octombrie 1914 inclusiv.

5. Cei cari vor fi împlinit vârsta de 28 ani, se vor trece în elementul corespunzător vârstei.

Nu li se va deduce timpul diferitelor condamnări, fiind ținută a completa numai termenul de serviciu activ, dacă vârsta mai mică de 28 ani va permite aceasta.

6. Cei cari vor avea vârsta mai mare de 28 ani, cel mai târziu până la data de mai sus, se vor trece în elementul corespunzător vârstei îndată ce se vor fi prezentat corpului de trupă sau biroului de recrutare, adică dezertării ale căror clase se găsesc în activitate și cari, împlinind trei luni de dezertare, au fost șterși din controalele corpurilor, se vor prezenta birourilor de recrutare, ia cei cari nu au 3 luni dela data dezertării se vor prezenta corpurilor de trupă respective.

Atât corpurile de trupă cât și birourile de recrutare le vor face cuvenitele mutații în registre și livrete.

Tot în acest sens vor proceda biurourile de recrutare cu nesupușii, înaintând corpurilor de trupă unde contează pe nesupușii ce nu vor fi împlinit vârsta de 28 ani, pentru a efectua serviciul sub arme până la împlinirea vârstei de mai sus.

Nesupușii prezentați la birourile de recrutare, având vârsta de 28 ani împliniți, vor fi înscriși în controalele model I ale auxiliarelor, în elementul corespunzător vârstei.

7. Prin dezertori se vor înțelege toate categoriile de dezertori, ca: prima dezertare, recidiviștii, dezertorii cu sau fără pierdere de efecte, etc.

De asemenea și acei cari, pe lângă dezertare și nesupunere la legea recrutării, au fost condamnați prin aceeaș sentință și pentru faptele următoare:

Dacă inculpatul a luat cu dânsul vreuna din armele sale sau vreun obiect de orice categorie, sau cal; dacă a dezertat fiind de serviciu; dacă a risipit sau deturnat armele, munițiunile sau

8 Instrucțiuni p. amnistierea dezertorilor și nesup.

orice alte obiecte încredințate lui pentru serviciu; dacă a zălogit totul sau în parte din obiectele sale de orice categorie, încredințate lui pentru serviciu și pentru uzurpare de uniformă, care fapte sunt vizate de art. 226, 230, 238, 239 și 257 din codul justiției militare, ei sunt grațiați pe ziua de 3 Octombrie 1914.

8. Toți nesupușii și dezertorii în general, precum și recidiviștii acestui din urmă delict, cari vor fi săvârșit faptul până în ziua de 3 Octombrie 1914 inclusiv și se găsesc sub urmărire sau dați judecății, vor intra în categoria amnistiaților, stingându-se orice acțiune contra lor.

9. Vor mai folosi de dispozițiunile înaltului decret de amnestie:

a) Toți omișii claselor anterioare, inclusiv 1915, în sensul că ei nu vor face un an mai mult;

b) Recrutații în absentă;

c) Toți cari au comis vreo infracțiune la regulamentul de mobilizare, și pedepsită de codul de justiție militară prin art. 224 bis, iarăș până la data de 3 Octombrie 1914.

10. După termenul de 3 Octombrie 1915, birourile de recrutare vor întocmi tablouri numerice de toți dezertorii și nesupușii (acestea pe categorii) înscrși în controalele lor, trecând în o coloană deosebită pe acei cari au beneficiat de dispozițiunile înaltului decret No. 3228 din 3 Octomvrie 1914.

Aceste tablouri vor fi înaintate prin corpurile de armată ministerului (serviciul personalului) până la 1 Martie 1915.

11. D-nii comandanți ai corpurilor de armată, al cetății București, regiunea F. N. G., al marinei militare, ai comandamentelor teritoriale și ai diviziilor de cavalerie sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a instrucțiunilor de față.

Președintele consiliului și ministru de război,

ION I. C. BRĂTIANU.

Director superior al personalului,

Colonel Kastris.

INALT DECRET

No. 2843 din 22 August 1916

De amnestia dezertorilor, omișilor, nesupușilor și frauduloșilor la legea recrutărei (publicat în „Monitorul Oficial No. 115 din 23 August 1916).

ART. 1. — Se amnestiază toți dezertorii și nesupuși ale căror clase sunt în rezervă sau miliții, sub arme sau în activitate.

ART. 2. — Se amnestiază : Omișii și frauduloșii la legea recrutărei, contravenienții la Regulamentul de mobilizare și preveniții pentru delictele de dezertare și nesupunere, precum și pentru orice fel de delict de drept comun.

ART. 3. — Instrucțiuni speciale se vor da pentru punerea în aplicare a dispozițiilor de mai sus.

INSTRUCȚIUNI

No. 7639 din 25 August 1916

pentru

**Punerea în aplicare a Inaltului Decret 2843 din 22 August 1916
relativ la amnestiere**

(publicate în Monitorul Oficial No. 118 din 26 August 1916)

Pentru ca dispozițiunile înaltului decret cu No. 2843 din 22 August 1916 să fie puse în aplicare în mod uniform, de către corpuri, servicii și cercurile de recrutare, se va proceda în modul următor:

1. Se va da cea mai întinsă publicitate dispozițiilor acestor instrucțiuni, pentru ca atât oamenii, cărora li se aplică, cât și

famiile acestora, să știe că este în interesul lor de a se folosi de amnestie, în termenele fixate, cunoscându-se că aceste termene nu se vor mai prelungi sub nici un motiv;

2. a) dezertorii din țară și străinătate;
- b) nesupușii la încorporare;
- c) nesupușii la gardă;
- d) nesupușii la viză;
- e) nesupușii la concentrare;
- f) nesupușii la manevră;
- g) contravenienții dispozițiilor pentru pregătirea mobilizării.

Toți aceștia, și anume cei din activitate și complectare, se vor prezenta la reședințele regimentelor sau serviciilor respective, partea sedentară, iar cei din rezervă și miliții, la reședința cercului de recrutare respectiv, unde se vor face formalitățile de amnestiere, adică constatarea și mutația de prezentarea lor, ca întorși din dezertare, etc., aceasta pe ziua prezentării lor;

3. Toți dezertorii și nesupușii din țară și străinătate, cari n'au împlinit vârsta de 40 ani, neputând fi trimiși la corpurile ce vor fi dislocate, vor fi trimiși și instruiți la părțile sedentare, care vor dispune de destinația lor, iar, în ce privește situația lor militară, ea va fi regulată după terminarea campaniei, ținându-i până atunci, în controalele contingentelor cărora aparțin, după etate.

Milițienii sau toți ceilalți, dela 40—46 ani, cari intră în compunerea batalioanelor de miliții mobilizate, se vor prezenta, de asemenea, la cercurile de recrutare în aceleași condițiuni.

Cei cari au vârsta mai mare de 46 ani împliniți, din toate categoriile, vor fi obligați a se prezenta biroului de recrutare, unde vor fi trecuți într'un registru special, anume întocmit, și trimiși imediat la vatră.

4. Nesupușii la viză, gardă, infracțiuni la regulamentul de mobilizare, din contingentele mobilizate, etc., vor fi, de asemenea, ținuți la reședința corpurilor până când nevoia va reclama trimiterea lor la corpurile și serviciile cărora le aparțin bine înțeles după ce vor fi clasati și ei la contingentele corespunzătoare vârstei.

5. Toți acei cari sunt mai mari de 46 ani (miliții), precum și cei a căror contingentă, deși mobilizate, au fost lăsați la vatră până la noui ordine, li se vor da adevăriniță că s'au prezentat, arătându-li-se, în acelaș timp, unde să se prezinte la

cnemare, rămânând ca, în urmă, să se facă mutațiile cuvenite în registrele respective.

Dacă unii dintre milițieni și rezerviști ale căror contingente n'au fost mobilizate, se prezintă la alt cerc de recrutare decât celui care aparține, cercul de recrutare unde s'a prezentat le va da adeverință că s'au prezentat, cu obligațiunea pentru cercul de recrutare de a comunica prezentarea oamenilor cercurilor cărora aparțin acești oameni.

6. Toți nesupușii, omișii și frauduloșii dela legea recrutării și dezertorii, ori recidiviștii acestui din urmă delict, cari vor fi săvârșit faptul până în ziua de 15 August 1916 inclusiv, și se găsesc sub urmărire sau dați judecării, vor intra în categoria amnestiaților.

Omișii claselor anterioare, inclusiv 1918, vor fi înscrși în fabelele de recensământ ale clasei 1918, lăsându-se la vatră cu obligațiunea a se prezentă zisului consiliu.

7. De asemenea, cei cari pentru prima dezertare, dezertări recidive, și nesupuneri, se vor fi făcut vinovați și pentru faptele următoare:

Dacă a luat cu dânsul vreuna din armele sale sau vreun obiect de mare echipament, sau cal; dacă a dezertat fiind de serviciu; dacă a risipit sau deturnat armele sale sau vreun obiect de mare echipament, munițiile sau alte obiecte încredințate lui pentru serviciu; dacă a zălogit în totul, sau în parte, obiectele sale de armare, sau mare echipament și de îmbrăcăminte; pentru uzurpare de uniformă; precum și toți acei condamnați sau preveniți pentru delictele de drept comun, se vor consideră ca amnestiați, procedându-se cu dânsii după cum se prescrie mai sus, pentru fiecare caz în parte.

8. Termenul de prezentare va fi, pentru cei din țară, o lună, **pentru cei din țările din Europa trei luni**, iar pentru cei după alte continente 6 luni; aceste termene vor curge dela data publicării, prin „Monitorul Oficial“ a prezentelor instrucțiuni.

Toate aceste categorii de amnestiați vor fi datori ca, în termen de 8 zile de când au luat cunoștință de decretul de mobilizare, pentru cei din țară și în 8 zile dela sosirea în țară pentru cei din străinătate, să se prezinte autorităților militare arătate mai sus, sub pedeapsă de a se luă măsuri, în caz contrariu.

SUPPLEMENT DE INSTRUCȚIUNI

No. 3660 din 1917, relative la aplicarea decretului de amnistie
cu No. 2843 din 22 August 1916

(publicate în Monitorul Oficial No. 77 din 1 Iulie 1917)

Văzând că, Înaltul decret Regal de amnestiere No. 2843 din 22 August 1916, în aplicarea lui a dat loc la interpretări contrarii motivelor ce l-au provocat și scopului urmărit, cu toate instrucțiunile No. 7639 din 25 August 1916, spre lămurirea aceluia înalt decret.

Văzând că prin acel înalt decret s'a urmărit ca dezertorii, nesupușii, omișii, frauduloșii să fie iertați de infracțiunile de dezertare, nesupunere, omisiune, cu sau fără fraudă, la legea recrutărei, pentru ca astfel să se prezinte sub drapel; că, în aceeași ordine s'a ținut ca, acei cari vor fi săvârșit, în timpul lipsei lor de sub drapel, sau în timpul când trebuiau să se găsească sub drapel, infracțiuni de drept comun, să fie iertați de acele infracțiuni, dacă se vor prezenta sub drapel;

Văzând că de autoritățile în drept nu s'a dat o asemenea interpretare a suscitului decret, ci a fost aplicat și altor persoane ce nu intrau în categoriile de mai sus;

Față de acestea se lămurește:

1. Înaltul decret Regal No. 2843 din 22 August 1916, publicat în „**Monitorul Oficial**” cu No. 115 din 23 August 1916, se aplică numai: dezertorilor, nesupușilor, omișilor, cu sau fără fraudă la legea recrutării, cari, dacă se vor fi prezentat sub drapel sunt amnestiați de infracțiunile militare: dezertarea, nesupunerea, omisiunea, cu sau fără fraudă, ce ei au săvârșit până la data prezentării sub drapel.

2. Numai dacă cei arătați mai sus, posterior și în timpul dezertărei, nesupunerii și în timpul omisiunii, cu sau fără fraudă, la legea recrutărei, vor fi săvârșit infracțiuni de drept comun, dacă se vor fi prezentat sub drapel, sunt amnestiați și de acele infracțiuni de drept comun, săvârșite în intervalul de timp arătat mai sus.

3. Nici unei alte categorii decât cele de mai sus, nu li-se aplică dispozițiunile Înaltului decret, cum și instrucțiunile noastre No. 7639 din 25 August 1916, și prin urmare ele nu se aplică celor cari vor fi săvârșit infracțiuni de drept comun fără

să fi fost: dezertori, nesupuși sau omiși, chiar de se vor fi prezentat la mobilizare.

DECRETUL-LEGE DE AMNISTIE No. 5251, publicat în Monit. Oficial No. 198 din 16 Decembrie 1919.

ART. 1. — Amnistiem infracțiunile săvârșite de alegători prin neexercitarea dreptului și a datoriei de vot cu prilejul alegerilor pentru Adunarea Deputaților și Senat, contra dispozițiunei art. 53 din decretul lege electoral.

ART. 2 și cel din urmă. Ministrul Nostru Secretar de Stat este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului de față.

Dat în București la 16 Decembrie 1919.

FERDINAND

Ministrul justiției ad-interim, (ss) Ștefan C. Pop

DECRETUL-LEGE DE AMNISTIE No. 5293 din 23 Decembrie 1919, publicat în Monitorul Oficial No. 204 din 30 Decembrie 1919.

ART. 1. — Amnistiem infracțiunile săvârșite de alegătorii din Bucovina, prin neexercitarea dreptu-

lui și a datoriei de vot cu prilejul alegerilor pentru Adunarea Deputaților și Senat, contra dispozițiilor art. 91 din Decretul Lege electoral pentru Bucovina.

ART. 2 și cel din urmă. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul justiției este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului decret.

Dat în București la 23 Decembrie 1919.

(ss) FERDINAND

Ministrul justiției ad-interim (ss) Ștefan C. Pop.

**DECRET-LEGE DE AMNISTIE No. 1547 din 9
Aprilie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 8 din
15 Aprilie 1920.**

ART. 1. — Sunt amnistiate, în pătarea decretului-lege de față, toate faptele comise de toți acei chemați sub arme, sau care au îndeplinit un serviciu în armată, pe timpul războiului mondial, fapte supuse competenței instanțelor penale obișnuite sau militare, fie că pedepsele pronunțate și executate nu s'au împlinit, fie că faptele se află în curs de instrucțiune sau în curs de judecată, fie că încă până acum infracțiunile nu au fost descoperite, **exceptându-se faptele următoare, care nu vor beneficia de amnistie, și anume:**

1. Trădarea, spionajul-ambosajul (art. 197 până la 201 inclusiv din codul justiției militare).

2. Lovirea superiorului (art. 214—216 inclusiv din codul justiției militare).

3. Revolta și rebeliunea (art. 210—218 din codul justiției militare).

4. Dezertarea în străinătate și dezertarea la inamic (art. 229 până la 232 inclusiv din codul justiției militare).

5. Dezertarea cu complot (art. 234 din Codul justiției militare).

6. Jafuri, distrucțiuni și devastări de edificii (art. 242—246 din codul justiției militare).

7. Omorul. Omorul cetățeanului la care a fost cartirit (art. 249 din codul justiției militare).

8. Fals în materie de Ad-ție militară. (Art. 250—253 C. J. M.).

9. Necredința în serviciu și administrația militară (art. 256 din codul justiției militare).

10. Primejdurea siguranței Statului, operațiunilor militare, apărării țării sau înlesnirea operațiunilor militare ale inamicului (art. 53, Titlul II Adițional din codul justiției militare).

11. Crimele contra siguranței interioare și exterioare a Statului și Atentatul contra Adunării legiuitoare (art. 66—93 inclusiv din codul penal civil).

12. Plăsmuirile și falsificările (art. 112—139 inclusiv din codul penal civil).

13. Sustragerile de bani publici art. 140 din codul penal civil).

15. Omorul și asasinul (art. 225—234 din codul penal civil).

16. Tălăbăria (art. 317—320 inclusiv din codul penal civil).

17. Crimele care pun în pericol viața mai multor persoane (art. 357—380 inclusiv din codul penal civil).

18 Spionajul în timp de pace (art. 1—6 inclusiv din legea contra spionajului din 1913).

Precum și provocațiunea, complicitatea sau tănuirea unor asemenea fapte.

ART. 2. — În excepțiile de mai sus nu intră, și prin urmare beneficiază de amnistie din prezentul decret-lege, toate faptele săvârșite în timpul războiului mondial și sub dominațiunea ungară, austriacă sau rusă până la unirea cu statul român a teritoriilor foste sub dependența acelor dominațiuni și aceasta fără distingerea între militari și civili.

Excepțiile prevăzute la punctele 12, 13, 14, 15 și 16 de mai sus (și care excepții) se mențin pentru toți locuitorii României actuale, ori în ce timp faptele prevăzute de aceste numere s'ar fi comis.

ART. 3. — Drepturile pecuniare ale părților lezate prin infracțiunile care s'au amnestiat prin acest decret-lege, rămân neatase și pot fi urmărite pe cale civilă.

ART. 4. — Prin prezentul decret-lege nu se face nici o derogare dela art. 1 lit. b, c, d și e din legea poziției ofițerilor; cei care prin condamnățiunile lor au pierdut gradul, nu-l mai recapătă prin această amnestie.

ART. 5. — De amnestia acordată prin prezentul decret-lege, nu pot beneficia militarii care s'au predat de bună voie la inamic, sau cari au rămas de bună voie în teritoriul fost vremelnic ocupat de inamic, fără justificare legitimă și ale căror cauze se cercetează de Comisiunea întocmită de Ministerul de Război, prin decizia Ministerială No. 90 din 1920.

ART. 6. — Sunt reabilitați toți cei, cari condamnați de instanțele penale militare, pe timpul războiului mondial, li s'au suspendat pedepsele, conform înaltului Decret No. 1045 din 1917, chiar dacă nu

au dat nici o dovadă individuală de vitejie, sau în urma suspendării pedepselor lor, au fost trimiși în alte servicii decât cele ale frontului.

ART.7. — Dezertorii și nesupușii, care nu sunt arestați sau nu s'au prezentat la corpurile sau serviciile lor, trebuie să se prezinte până la 1 Iulie 1920, ca să poată beneficia de amnistia acordată prin prezentul decret-lege.

ART. 8. — Miniștrii noștri Secretari de Stat la departamentele de Război și Justiție, sunt însărcinați cu executarea prezentului decret-lege.

RAPORTUL No. 487 din 1920 al D-lui MINISTRU DE RĂZBOI

către

MAJESTATEA SA REGELE Library Cluj

(publicat în Monitorul Oficial No. 8 din 15 Aprilie 1920)

Sire,

Realizarea idealului nostru național fiind un fapt în mare parte îndeplinit prin vitejia ostașilor noștri, sub înțeleapta Voastră conducere, și pacea fiind pe punctul de a fi asigurată, credem că este echitabil și în interesul unei înalte considerațiuni de Stat, să se ierte cea mai mare parte din infracțiunile comise pe timpul războiului mondial de către toți cei chemați sub arme, sau care au îndeplinit un serviciu în armată pe timpul acestui război, precum și de către cetățenii țării surori alipite, care au contravenit legilor Statului sub care erau subjugăți, în credință că servesc cauza neamului.

Sunt totuși fapte care, prin gravitatea lor excepțională, primejduesc totdeauna siguranța Statului sau sdruncină disciplina în armată și ordinea în interior, precum ar fi: trădarea, spionajul, înțelegerile cu inamicul cu scop de a-i favoriza întreprinderile sale, lovirea superiorului, etc.; ase-

menea fapte nu se pot iertă fără a se atinge sentimentul național și memoria eroilor morți pentru înfăptuirea României Mari.

Cu acest prilej, credem că este cazul să se reabiliteze și toți condamnații cărora li s'au suspendat executarea pedepsei, cari, chiar dacă nu ar fi putut setisface pe deplin cerințele din Inaltul Decret No. 1045 din 1917, totuși au dat dovadă de reculegere completă, ne mai având a li se impută nimic după prima lor rătăcire.

Păstrând datina strămoșască, când de sfintele sărbători ale Paștelui se iertau cei rătăciți și conformându-vă simțimintelor Majestății Voastre, a cărui inimă îngăduitoare pentru cei greșiți nu a rămas nici odată nemișcată, când s'a făcut apel la genrozitatea ei.

De comun acord cu d. Ministru dela departamentul justiției și fiind autorizat de Consiliul de Miniștri cu jurnalul No. 880 din 1920, viu cu cel mai profund respect a supune Majestății Voastre spre semnare, alăturatul proiect de decret-lege, prin care se amnestiază parte din infractorii de pe timpul războiului mondial.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

General de Brigadă, (ss) Ion Rășcanu.

CIRCULARA

No. 17823 din 20 Aprilie 1920, adresată de Ministerul de Justiție tuturor autorităților judecătorești din întreaga țară, (publicată în Monitorul Oficial No. 13 din 21 Aprilie 1920).

Amnestia acordată pentru infracțiunile comise de acei cari au luat parte la război, este cuprinsă într'un decret-lege, iar nu într'un decret, deoarece excede prerogativa Suveranului, care, potrivit art. 95 din Constituție, are dreptul de amnestie numai în materie politică.

Fiind dar vorba de o lege, interpretarea și aplicarea ei aparține exclusiv autorităților judecătorești. Sunt totuși unele dispozițiuni care ar avea nevoie de deslușiri, spre a se ob-

ține încă dintru început o uniformă aplicare a amnestiei și a se evită astfel nedreptăți sau abuzuri. De aceea, nu găsesc de prisos a da, în cele ce urmează, unele instrucțiuni de natură a lămuri vederile ce ne au călăuzit la alcătuirea decretului lege în chestiune.

În prim loc, cată a se ține seama că scopul urmărit a fost acela ca **afară de excepțiile anume prevăzute în decretul-lege**, să beneficieze de amnestie toți aceia cari, în orice chip și ori cât timp, au făcut parte din armată sau au îndeplinit un serviciu în armată în cursul războiului.

Pentru realizarea acestui scop, este necesar a se observă normele următoare:

a) Sunt amestiate, cu excepțiunile prevăzute la punctul 1-18 art. 1 din decretul-lege, toate infracțiunile comise de acei care au participat la război, indiferent dacă au fost săvârșite înainte de război sau în timpul războiului, înainte sau după mobilizarea infractorului, ori chiar după ce el a fost demobilizat, cu singura condițiune ca ele să fie anterioare publicării decretului-lege.

b) „Războiul mondial”, la care se referă decretul-lege, urmează a fi socotit în mod uniform pentru toate ținuturile, chiar dacă unele din ele, precum de pildă, Vechiul Regat, au intrat în război în urma altora. Astfel fiind, se va consideră pentru toți care intră în prevederile decretului-lege din întreaga țară, că au participat la războiul mondial, dacă ei au fost chemați sub arme, sau au făcut un serviciu în armată, neîntrerupt, sau numai oarecare timp, cu începere dela 28 Iulie 1914, dată la care au fost mobilizate armatele austro-ungare și când a început războiul mondial. În ce privește durata războiului, dat fiind că el va fi legalmente terminat numai în ziua în care armata va fi trecută pe picior de pace, se va socoti ca fiind stare de război, în înțelesul aliniatului 1, de sub art. 1 până în ziua de 15 Aprilie 1920, data publicării decretului-lege;

c) Având în vedere scopul urmărit prin acest decret-lege, se va da o interpretare legală condițiunilor cerute, pentru ca cineva să fie considerat că „a fost chemat sub arme sau a îndeplinit un serviciu în armată” în timpul războiului. Întră dar în prevederile decretului-lege nu numai mobilizații, inclusiv cei mobilizați pe loc, voluntari sau locuitorii rechiziționați în serviciul armatei, ci și acei cari, sub orice titlu,

au fost în armată sau au făcut serviciu în armată în timpul războiului, cum sunt acei concentrați înainte de intrarea în război a Vechiului Regat. Singura condițiune, aceasta însă neapărată, este aceea ca ei să fi făcut ori cât de puțin timp serviciu efectiv în armată; astfel, nu vor putea beneficia de amnestie, acei cari, mobilizați fiind, au fost scutiți de mobilizare, precum și acei cari, deși chemați sub arme, nu s'au prezentat la unitatea lor.

d) **Decretul lege prevede două categorii de excepțiuni**, unele privind infracțiunile, celelalte pe infractori. Amândouă sunt de strictă interpretare, ca orice chestiuni în materie penală, în deosebi, când este vorba de clementă și amnestie.

Nu se vor considera dar, ca exceptate dela amnestie, pe cale de analogie, alte infracțiuni decât acelea anume prevăzute în decretul-lege, iar pentru teritoriile unite Vechiul Regat, unde sunt în vigoare alte legi decât cele menționate în decretul-lege, vor fi exceptate numai infracțiunile de aceeași natură. Tot astfel, în ce privește infractorii, vor fi exceptați numai acei care, nu ar putea face dovadă că beneficiază de amnestie.

O deosebită privergere cată a se avea la aplicarea amnestiei, în ce privește executarea pedepselor celor condamnați. Membrii parchetelor și iudecătorii de ocol, sunt deci ținuți să controleze personal fiecare caz, spre a se evita ca, prin neglijență, neștiință, exces de zel sau chiar pentru alte considerațiuni agenții executori să nu interpreteze decretul-lege în chip greșit.

În ce privește amenzile, amintesc că întrucât amnestia se aplică numai în materie penală, beneficiază de dispozițiunile decretului-lege **numai amenzile cu caracter pur penal**, iar nu și amenzile fiscale. Potrivit instrucțiunilor de mai sus, administrațiile financiare vor fi descărcate de amenzile ce le-au fost date în urmărire, numai din ordinul și după controlul autorităților care a ordonat urmărirea.

Pedepsele privative de libertate, având un caracter mai grav, se va veghea în deaproape la executarea lor, atât când urmează a se proceda la arestarea condamnaților neîncarcerați, cât și atunci când se pun în libertate condamnații cari, la publicarea decretului-lege, începuseră executarea osândeii. În primul caz, se va suspenda executarea mandatelor de arestare, până la procurarea actelor necesare, atunci când

este un început de dovadă, sau sunt prezumțiuni puternice că condamnații în chestiune intră în prevederile decretului-lege. În ce privește punerea în libertate a condamnaților încarcerati se vor controla liberările de asemenea fel, ce vor fi fost făcute de direcțiunile penitenciarelor, iar pentru cei neliberati încă, se va stărui la autoritățile în drept pentru obținerea informațiilor sau actelor cu care s'ar putea dovedi că ei beneficiază de amnestie.

Veți atrage tot odată atențiunea agenților însărcinați cu executarea mandatelor de arestre, că înainte de a proceda la executare, să corecteze dacă cei urmăriti nu sunt amnestiați și, în caz de îndoială, să ceară instrucțiuni înainte de a continua urmărirea.

Tot astfel, datori sunt directorii de penitenciare și aresturi preventive, să cerceteze situațiunea cu privire la amnestie a celor încarcerati, sau cari vor fi trimisi pentru încarcerare.

Se vor lua măsuri să se întocmească tablouri alfabetice în dublu exemplar, de toți cei cari au beneficiat de amnestie, arătându-se numele, pronumele, stadiul în care se găsește afacerea sau autoritatea condamnatoare, numărul și data hotărîrii, natura pedepsei, dacă, și cât a executat din pedeapsă, faptul pentru care erau urmăriti sau au fost condamnați și categoria militară din care au făcut parte (mobilizați, mobilizați pe loc, rechiziționați, etc.). Un exemplar al acestor tablouri va fi trimis Ministerului Justiției în fiecare lună, cu începere de la 1 Mai, până ce se va termina aplicarea decretului-lege.

Pentru actele și informațiunile pe care nu le-ar putea procura însiși condamnații, sau pentru controlarea la nevoie a actelor și informațiunilor date de ei, în ce privește situațiunea militară, vă veți adresa direct Cercurilor de recrutare sau unităților din care au făcut parte și numai în cazuri excepționale Ministerului de Război. Tot acum, am intervenit la acest departament spre a da instrucțiunile necesare, ca informațiunile și actele ce veți cere, să vi se dea cât mai grabnic. Pentru orice alte deslușiri însă, precum atunci când ar fi a se stabili dacă anume categorii de condamnați intră în prevederile decretului-lege, vă veți adresa Ministerului de Justiție.

Sunt atât de variate cazurile ce vor fi de examinat, încât

vor fi desigur, numeroase, dificultățile la care va da loc decretul-lege de amnestie. De aceea, vă rog cu insistență ca, pătrunși de însemnătatea lucrării ce aveți de îndeplinit, să puneți tot zelul și toată priceperea trebuinciosă, pentru ca scopul urmărit prin acest decret-lege să fie pe deplin ajuns.

Nu voi ezită să iau cele mai severe măsuri disciplinare, atunci, când ași constată că din neglijență au putut fi săvârșite abuzuri sau nedreptăți, unele ca și altele, fiind tot atât de condamnabile.

Ministru, **M. B. Cantacuzino.**

Director general, **C. G. Panco.**

ORDIN CIRCULAR AL MINISTERULUI DE RĂZBOI

No. 809 din 22 Aprilie 1920.

(Publicat în Monitorul Oficial No. 15 din 23 Aprilie 1920).

Pentru punerea în aplicarea a decretului-lege No. 1547 din 9 Aprilie 1920, d-nii generali comandanți ai marilor unități, sunt rugați să binevoiască, ca prin Comisarii Regali ai Curților Marțiale de pe lângă acele mari unități, să trimită Direcțiunii generale a închisorilor și comandanților închisorilor militare, care le aparțin, tabele nominale de toți condamnații Curților Marțiale de pe lângă acele comandamente, care se află în curs de executare, a pedepselor încă neîmplinite și cari, conform decretului-lege mai sus citat, pot beneficia de amnestie.

Pentru infractorii în curs de instrucțiune, Comisarii regali, raportori respectivi, vor face ordonanțele definitive de închiderea dosarelor; iar pentru cei aflați în curs de judecată, aceasta se va face de către instanța înaintea căreia se află afacerile, după care, dosarele se vor trimite d-lor Generali comandanți ai marilor unități, de care depind infractorii amnestiați, spre a clasă afacerile și proceda întocmai ca mai sus; **infractorii, ale căror fapte au fost amnestiate, nu mai pot cere să fie judecați pentru aceste fapte.**

Aplicarea Inaltului Decret No. 1547, își are loc dela data de 28 Iulie 1914, până la 15 Aprilie 1920 inclusiv.

Pentru o mai complectă lămurire, se arată mai jos faptele care au fost amnestiate și anume:

1) In Vechiul Regat.

1) Capitulara, art. 202 și 208 din codul justiției militare; afară de cei care s'au predat de bună voie la inamic și cari, conform art. 5 din acest decret-lege, nu sunt amnestiați;

2) Părăsirea de post, art. 204 și 205 din codul justiției militare, afară de cei cari, părăsind postul, s'au predat de bună voie la inamic, sau prin aceasta au înlesnit operațiunile sale.

3) Adormirea în post, art. 206 din codul justiției militare;

4) Nemergerea la post, art. 207 din codul justiției militare;

5) Nemergerea la Curtea Marțială, art. 208 din codul justiției militare;

6) Scăparea de arestați, art. 209 din c. j. m.;

7) Insubordonanța, art. 211 din c. j. m.;

8) Călcarea de consemn, art. 212 și 213 din c. j. m.

9) Ofensa sau insulta superiorului, art. 217 din c. j. m., afară de insulta superiorului în timpul sau cu ocazia serviciului, art. 217 alin. II din c. j. m.

10) Abuzul de autoritate, art. 219-220 inclusiv din codul justiției militare.

11) Nesupunerea, art. 224 și 224 bis din codul justiției militare;

12) Dezertarea în țară, art. 225-228 inclusiv din codul justiției militare;

13) Dezertarea în prezența inamicului, art. 233 din codul justiției militare, bine înțeles dacă această dezertare nu s'a făcut la inamic sau în țară străină, fapte cari nu sunt amnestiate.

14) Vânzarea, deturnarea, punerea în gaj și tănuirea efectelor militare, art. 237-240 din codul justiției militare;

15) Furtul comis de militari, art. 241 din codul justiției militare;

16) Falsul biletelor de voie și foilor de drum, sau întrebuințarea de sigillii pentru comiterea acestor falsuri, art. 250 și 252 din codul justiției militare; la aceste fapte intrând și falsificarea ordinelor de serviciu sau al oricărui act care ar fi servit în loc de foaie de drum.

17) Mituirea, art. 245 din codul justiției militare, combinat cu art. 142 și 144 din codul penal civil.

18) Certificatele false date de medici, art. 255 din codul justiției militare;

19) Uzurpare de însemne sau uniforme, art. 257 din codul justiției militare;

20) Contravențiunile de poliție și infracțiunile dela regulamentele disciplinare, art. 262 din codul justiției militare;

21) Contravenirea la ordonanțele Regale și ale marilor comandamente.

22) Impiedicarea membrilor corpurilor legiuitoare să meargă la adunare sau la vot; art. 94-98 din codul penal civil.

23) Atentatele contra libertății individuale, art. 99-107 inclusiv din codul penal civil.

24) Călcările de atribuțiuni din partea autorității, art. 108-111 inclusiv din codul penal civil.

25) Falșurile prescrise de art. 132-138 inclusiv codul penal civil.

26) Nedrepte luări săvârșite de funcționari publici, art. 141 din codul penal civil;

27) Amestecul funcționarilor publici în afacerile de comerț, art. 142 și 143 din codul penal civil;

28) Mituirea, art. 144-146 inclusiv din codul penal civil;

29) Abuzuri de putere, art. 147-157 inclusiv, din codul penal civil;

30) Abuzuri de autoritate, art. 158-165 inclusiv codul penal civil;

31) Turburările ordinii publice de către fețele bisericești, art. 166-169 inclusiv din codul civil;

32) Ultraj, art. 180-189 inclusiv, codul penal civil;

33) Rebeliunile prevăzute și penate de art. 170-179 inclusiv codul penal civil, nu și acele prevăzute și penate de către art. 218 codul justiției militare, care nu sunt amnestiate;

34) Refuzul de serviciu, art. 170-179 inclusiv codul penal civil;

35) Spargere de sigilii, art. 198-205 inclusiv din codul penal civil;

36) Degradarea monumentelor publice, art. 206 cod. pen. civil.

37) Uzurpare de titluri, art. 207-208 cod. pen. civ.

38) Impiedicarea la liberul exercițiu al unei religii, art. 209-212 inclusiv codul penal civil, (în care intră și adventismul);

39) Vagabondaj, art. 217-224 inclusiv codul penal civil.

40) Amenințările, art. 235-237 inclusiv codul penal civil;

41) Răniri, loviri, etc., art. 238-247 inclusiv din codul penal civil;

42) Omucideri, răniri, loviri fără voie, art. 248 și 249 din codul penal civil;

43) Crimele senzabile, art. 250-254;

44) Duelul, art. 258-261 inclusiv codul penal civil;

45) Atentatele contra bunelor moravuri, art. 267-271 inclusiv din codul penal civil;

46) Arestațiunile ilegale, art. 272-274 inclusiv din codul penal civil;

47) Crimele și delictetele contra copiilor, art. 275-283 inclusiv din codul penal civil;

48) Călcarea legiurilor contra înmormântărilor, art. 284-286 inclusiv din codul penal civil;

49) Mărturiile mincinoase, art. 287-293 inclusiv din codul penal civil; BCU Cluj / Central University Library Cluj

50) Calomnia, art. 294-306 inclusiv din codul penal civil;

51) Furturile, art. 306-316 inclusiv, codul penal civil;

52) Strămutare de hotare, art. 321 codul penal civil;

53) Abuzul de încredere, art. 322-331 inclusiv codul penal civil;

54) Înșelăciunea, art. 322-342 inclusiv codul penal civil;

55) Jocurile de noroc, art. 349-351 inclusiv cod. pen. civ.;

56) Distrucțiuni, degradațiuni, art. 352-356 inclusiv codul penal civil;

57) Contravețiunile, art. 381-397 inclusiv cod. penal civil;

58) Toate faptele penate de legea rechizițiunilor sau alte legi și regulamente și fapte care nu sunt excluse prin decretul-lege No. 1547 din 1920.

Precum și tentativa, cooperarea, complicitatea sau tănuirea unor asemenea fapte.

Această amnestie este dată numai pentru acei arătați la art. 1 din decretul-lege No. 1547 din 1920.

Nu sunt amnestiate faptele prevăzute la art. 1 No. 1-18 inclusiv din decretul-lege No. 1547 din 1920; tentativa, cooperarea, complicitatea sau tănuirea unor asemenea fapte, pre-

cum și provocațiunea la dezertarea în străinătate sau la inamic (art. 236 din codul justiției militare).

II) Pentru Ardeal, Bucovina și Basarabia.

Sunt amnestiate toate faptele prevăzute mai sus, săvârșite de supușii acestor țări, până la unirea cu Statul român, precum și acele care au fost pedepsite conform legilor ungare, austriace sau ruse, și fără distingerea dacă aceste fapte au fost comise de militari sau civili; în aceste teritorii, și numai pentru locuitorii lor, până la unirea cu Statul român, mai sunt amnestiate și faptele prevăzute de No. 10-11 inclusiv de sub art. 1 din decretul-lege No. 1547 din 1920, nu sunt amnestiate faptele prevăzute de No. 12-16 inclusiv de sub acest art.

Faptele comise de către toți cei chemați sub arme, sau care au îndeplinit vre-un serviciu în armata română, prevăzute de No. 1-11 inclusiv de sub art. 1 al decretului-lege No. 1547 din 1920, rămân neamnestiate; de asemenea tentativa, cooperarea, complicitatea și tănuirea unor asemenea fapte: excepțiunea făcută de art. II, privind numai pe militarii armatelor austriace, ungare sau ruse, și civilii care au comis faptele sub dominațiunea acestor state și până la unirea cu Statul român.

III) Se atrage în deosebi atențiunea d-lor Generali comandanți ai marilor unități și Comisarii regali raportori de pe lângă aceste mari comandamente sau dela cabinetele speciale, că, conform art. 5 din decretul-lege No. 1547 din 1920, toți acei care s'au predat de bună voie la inamic, fie capitulând, fie lăsându-se să fie făcuți prizonieri, fie părăsind postul ca în urmă să fie făcuți prizonieri de inamic, precum și acei cari au rămas în teritoriul fost vremelnic ocupat de inamic, și cari, prin aceste fapte, dau bănuială că au avut înțelegeri cu inamicul, spre a-i înlesni operațiunile sale, nu sunt amnestiați, și urmează ca faptele lor să fie stabilite de comisiunea de clasare întocmită conform deciziei ministeriale No. 90 din 1920, și de către cabinetele speciale ce instruiesc asemenea fapte, dându-li-se calificarea legală.

IV) Toți cei cari au fost condamnați și li s'au suspendat pedepsele, conform Înaltului decret No. 1045 din 1917, sunt reabilitați și își recapătă toate drepturile ce aveau înainte de condamnare.

V) Amnestia nu cuprinde faptele civililor, justițiabile de către instanțele penale militare, comise în Vechiul Regat.

VI) Amenzile pronunțate ca pedeapsă principală sau accesorie la faptele amnestiate, sunt și ele amnestiate.

VII) Drepturile pecuniare ale părților putându-se urmări pe cale civilă, serviciul contencios din Minister, va avea grije să le urmărească;

VIII) **Gradul nu se recapătă prin amnestie**, căci cei cari au fost pedepsiți la pedepse infamante, rămân îndepărtați din armată.

Corpurile și serviciile vor avea grijă că în foile de pedepse, să treacă pedeapsa celor care au fost amnestiați sau reabilitați, conform decretului-lege No. 1547 din 1920, cu mențiunea: „Amnestiat conform decretului-lege No. 1547 din 1920“.

IX) Dezertorii și nesupușii, care nu fac parte din contingentele de sub arme, și care nu se vor putea prezenta în persoană, vor putea îndeplini formalitatea cerută de art. VIII al decretului-lege No. 1547 din 1920, trimițând prin poștă livretele lor, spre a li se face cuvenita mutație și în urmă a li se înapoia.

X) Orice lipsă sau nedumerire privitoare la aplicarea Inaltului decret-lege No. 1547 din 1920, sau a prezentului ordin circular, se va raporta în scris Ministerului de Război (secția III Justiție).

XI) Dispozițiunile circulărei No. 17823 din 21 Aprilie 1920, publicată în Monitorul Oficial No. 13 din 21 Aprilie 1920, sunt aplicabile și la instanțele penale și la parchetele militare.

Ministru de Război, General de Brigadă, **Ion Rășcanu**.

DECRET-LEGE DE AMNISTIE No. 2009 din 6 Mai 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 26 din 6 Mai 1920.

ART. 1. — Toți locuitorii din Vechiul Regat, care în momentul comiterii infracțiunii nu erau sub arme, nici nu îndeplineau în fapt nici un serviciu în armată, beneficiază de amnestie, în limitele și condițiunile a-

rătate mai jos, pentru infracțiunile de competența instanțelor civile sau militare, săvârșite până la data încheerii armistițiului general (11 Noembrie 1918 st. n.) și anume:

a) Se amnestiază infracțiunile nedescoperite încă, sau în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fără să fi dat însă loc la hotărâri definitive și care sunt prevăzute în art. 198 alin. II din codul justiției militare, precum și în art. 67 și 68, alin. 3, 75, 77 și 78 din codul penal.

b) Se amnestiază în orice stadiu s'ar găsi, fie în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fie după ce hotărârea va fi rămas definitivă, toate infracțiunile prevăzute de art. 56 alin. 1 și 57, titlul II adițional din codul justiției militare, de legea contra spionajului în timp de pace, din 31 Ianuarie 1913, afară de acelea enumerate în alin. a și alin. b, combinat cu alin. c. de sub art. 1, precum și infracțiunile prevăzute și pedepsite prin decretul-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917, fără ca prin aceasta să se modifice sancțiunile civile prevăzute prin acest decret-lege.

Nu beneficiază de amnestia acordată mai sus, aceea care nu au situațiunea militară în regulă, conform art. V din decretul-lege No. 1547 din 9 Aprilie 1920.

ART. 2. — Se amnestiază, cu excepțiunile cuprinse în aliniatele următoare, toate infracțiunile din orice legi ar decurge ele, de competența instanțelor penale, civile sau militare, ordinare sau extraordinare, săvârșite până la încheierea armistițiului general (11 Noembrie 1918 st. n.), de acei cari în timpul războiului mondial nu au fost sub arme, nici nu au făcut un serviciu în armată, dacă aceste infracțiuni nu au fost încă lescoperite, sau se găsesc în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fără să fi dat însă loc la hotărâri definitive.

Nu beneficiază de amnestie infracțiunile următoare:

1. Crimele și delictele de înaltă trădare și contra siguranței interioare a Statului, afară de acelea prevăzute numai pentru Vechiul Regat, în art. 1 de mai sus;

2. Falsificări de monedă, bilete de bancă, efecte publice, sigilii ale Statului sau autorităților publice;

3. Falsificări de înscrisuri publice sau private;

4. Sustracțiuni și delapidări comise de funcționarii publici.

5. Mituirea funcționarilor publici.

6. Rebeliuni.

7. Ultraj și violența contra forței publice, contra autorității publice și depozitarilor lor;

8. Asocierea făcătorilor de rele;

9. Omor și asasinat;

10. Loviri care au provocat moartea;

11. Atentat contra pudoarei, comis cu violență, ori ajutat de alte persoane sau de către ascendenții, înstitutorii sau servitorii victimei, ori de acei care au autoritate asupra-i;

12. Tâlhării;

13. Crime și delict care pun în pericol viața mai multor persoane;

14. Bancrute frauduloase și

15. Orice infracțiuni de ori ce lege ar fi prevăzute, care ar avea un caracter de speculă sau acaparare.

Nu beneficiază de amnestie, pentru faptele prevăzute mai sus, nici autorii principali nici agenții provocatori, complicii sau tănuitorii.

ART. 3. — Amnestia nu șterge efectele civile ale infracțiunilor cuprinse în prezentul decret-lege.

Art. 4. — Miniștrii noștri secretari de stat la departamentul justiției și la acela al războiului, sunt

însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret-lege.

R A P O R T U L

d-lui *Ministru de Justiție către M. S. Regele*

Sire.

Prin decretul lege No. 1547 din 9 Aprilie a. c., au fost amnestiate, cu unele excepțiuni pentru fapte foarte grave, infracțiunile comise de toți acei cari au fost sub arme sau au îndeplinit un serviciu în armată în timpul războiului mondial.

Către aceștia, datori suntem să ne îndreptăm mai întâi gândul, ori de câte ori este de dat răsplata, ori de adus îndreptare pentru suferințele pricinuite de război.

Nu putem uita însă, nici suferințele îndurate pe toată întinderea de astăzi a țării de către ceilalți locuitori, care nu au fost în rândurile ostirii. Într-o parte cotropirea inamicului, întovărășită de jaf, nimicire și împilări; pentru alți, grozăvia fugii în fața dușmanului, refugiul între străini, cu tot avutul lăsat în voia soartei. Pușini, pot fi socotiți aceia ce nu au avut a suferi de pe urma războiului, căci nu e colț al țării, unde să nu fi pătruns pe urma lui: lipsa, necazul și nenorocirea.

Drept este că, în marginile putinței, să-i ocrotim și pe aceștia, întrucât și ei au dus povara războiului. Amnestia acordată prin decretul-lege amintit mai sus, caută să se întindă deci, în anumite condițiuni, și asupra acelor **care nu au fost sub arme, nici nu au făcut vreun serviciu în armată, în timpul acestui război.**

Acestea nu sunt singurele cuvinte pentru care credem că este drept și înțelept, să amintim, să dăm uitărei anumite fapte.

Alternativele, atât de potrivnice, prin care au trecut războiul și cari au dat prilej, chiar unora cu gând curat și dragoste de țară, să săvârșească fapte socotite cu drept cuvânt de lege ca criminale; pilda rea a acelor îmbogățiți pe-

ste măsură, în scurtă vreme și prin orice mijloace; lipsa de priveghere a autorităților și credința că multe fapte vor rămâne nedescoperite și nepedepsite din cauza împrejurărilor, toate acestea au rătăcit mințile multora, ispitind sufletele slabe ale celorla neobișnuiți cu încercări așa de grele, ca acelea prin care treceau. Și dacă pe de o parte, împrejurările i-a adus pe unii să calce legea, nu trebuie să pierdem din vedere că aceleași împrejurări răscolind și măriind patimile, au făcut pe mulți ca, ținând seama de necesitățile momentului, care astăzi nu mai există, să nu vadă adesea cu toată limpezimea și nepărtinirea, vina acelorla pe cari adesea erau chemați să-i judece sau să-i cerceteze.

Urmele războiului nu se șterg numai prin despăgubiri și reparații materiale. Mai presus de toate, îndatorați suntem să îndreptăm starea sufletească a mulțimii, să o aducem din nou pe calea muncii cinștite și a solidarității, de pe care au abătut-o timpurile prin care am trecut. Aceasta nu se poate face însă, atât timp cât pasiunile și resentimentele vor găsi o pradă ușoară în cei vinovați sau presupuși vinovați, atât timp cât nu vom fi făcut să domnească și înlăuntrul țării, pacea, pe care am cinchelat-o sau înov vom încheia înjurând și în afară.

Călăuziți de acest gând de dreptate și echitate, de pace și armonie socială, am alcătuit proiectul decret-lege pentru amnestie, pe care-l supunem Majestății Voastre.

Aceleași împrejurări însă, cari motivează acordarea amnestiei, impua ca ea să nu fie acordată deopotrivă pentru toți și pentru toate faptele. În mod inevitabil trebuiesc introduse anume diferențieri, căci indulgența acordată în mod egal pentru toți, oricare ar fi faptul săvârșit, constituie o injustiție.

Aceste diferențieri privesc timpul când a fost săvârșită infracțiunea, gravitatea ei și stadiul în care se găsește urmărirea legală.

Din primul punct de vedere, trebuie ținut în seamă că, sunt unele infracțiuni care-și găsesc, nu o scuză, ci o explicație, în chiar timpul în care au fost comise. Astfel, sunt anume infracțiuni, care au legătură directă cu războiul și care, ca atare, nu pot fi amnestiate, decât dacă au fost comise chiar în timpul războiului, cum sunt acelea prevăzute în art. I, pe când pentru infracțiunile de drept comun, prevăzute la art. II, este indiferent dacă ele au fost comise în timpul războiului sau înainte de război.

În ce privește gravitatea infracțiunilor, sunt unele care trebuie excluse dela amnestie, întrucât prin chiar natura lor, ar constitui un pericol pentru ordinea socială, ca ele să fie uitate sau iertate.

Acestea sunt prevăzute în excepțiile enumerate la art. II și calificarea faptelor enumerate, este, credem, suficientă, spre a explica pentru ce nu le-am făcut să beneficieze de amnestie.

Gravitatea infracțiunilor trebuie considerată. însă, și din punctul de vedere al infractorului și, în această privință, s'ar putea părea că cei cari au fost sub arme, ar fi nedreptățiți, de oarece decretul-lege de amnestie precedent, No. 1547, i-au exclus dela amnestie, pentru anume fapte, care pentru ceilalți locuitori sunt amnestiate prin decretul-lege de față. Nedreptatea este numai aparentă, căci trebuie să ținem în seamă, că anume infracțiuni, cum sunt acele enumerate în art. 1, capătă un caracter mult mai grav și nu ar putea fi deci amnestiate, atunci când sunt comise de un militar sub arme, tot astfel, după cum de pildă, delapidarea comisă de un funcționar public este mult mai gravă decât furtul de bani comis de un particular. Și într-un caz și în altul, calitatea infractorului dă un caracter deosebit infracțiunii.

Din acest punct de vedere dar, ceea ce interesează, este dacă în momentul comiterii faptului, infractorul avea în realitate calitatea de militar, sau dacă el figură nominal în armată. De aceea, pentru infracțiunile enumerate în art. 1, vor beneficia de amnestie, nu numai aceia care nu au fost sub arme și nici nu făcut un serviciu în armată în războiul mondial, ci și acei care, deși mobilizați, fuseseră demobilizați la data comiterii infracțiunii, sau prin vre-o împrejurare oarecare, nu îndeplineau în fapt vreun serviciu în armată la acea dată.

În fine, mai trebuie considerat în ce stadiu se găsește urmărirea infracțiunii. Sunt unele care pot fi date uitărei, chiar dacă au fost constatate în chip definitiv, prin condamnarea infractorului, de oarece prezintă o mai mică gravitate; acestea sunt enumerate la art. I alin. b. Sunt altele, prevăzute la art. I alin. a și art. II, cari nu ar îndritui amnestia, decât atunci când faptul nu va fi fost încă definitiv constat, prin hotărârea judecătorească, deoarece există încă posibilitatea nevinovăției, mai cu seamă în împrejurările neprielnice în care au fost făcute multe cercetări.

Acestea sunt, în linii generale, cuvintele pe care se întemeiază decretul-lege de față și pentru care, autorizați de Consiliul de Miniștri, rugăm respectos, pe Majestatea Voastră, să binevoiască a-l semnă.

**DECRETUL-LEGE DE AMNESTIE No. 3645 din 11
Noembrie 1920, publicat în Monitorul Oficial No.**

ART. I. — Se amnestiază toate crimele și delictele politice săvârșite de civili și militari cu ocaziunea aiegerilor legislative, județene, comunale, ale camerilor agricole și ale camerilor de comerț și industrie.

ART. II. — Președintele Consiliului Nostru de Miniștri și Miniștrii Noștri secretari de Stat la Departamentele justiției și războiului, sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București la 12 Noembrie 1920.

(ss) FERDINAND

Președintele Consiliului de Miniștri, (ss) **General Averescu**, Ministru de război, **G-ral Mircescu**, Ministrul justiției **T. Cudalbu**.

**INALT DECRET No. 2469 din 4 Iunie 1922, publicat
în Monitorul Oficial No. 47 din 5 Iunie 1922 și în No.
48 din 7 Iunie 1922.**

ART. 1. — Dintre infracțiunile contra siguranței interioare și exterioare a Statului, prevăzute de art.

53, Titlul II Adițional din Codul justiției militare, și art. 67—93, inclusiv din codul penal și săvârșite până la data publicării decretului de față, sunt și rămân amnestiate următoarele:

a) Provocarea sau participarea la greve, fie că au fost pedepsite de legea asupra conflictelor colective de muncă, fie de art. 53, Titlul II Adițional din Codul justiției militare, sau de art. 224, 225 și 226 din acelaș cod;

b) Propaganda clandestină sau publică de idei împotriva formei de guvernământ și a ordinii sociale și politice, săvârșite prin viu graiu, prin întruniri, prin presă, broșuri, manifeste sau orice alte mijloace, afară de cazul când acele scrieri au fost răspândite în cazărmi;

c) Faptele care duc la prevederile legii asupra spionajului în timp de pace, comise până la publicarea decretului de față, afară de cele enumerate la art. 1 alin. a, b, și c din același lege;

d) Infracțiunile săvârșite după 1 Aprilie 1921, de personalul instituțiilor militarizate, în timpul sau cu ocazia serviciului încredințat lor;

e) Contravențiunile la ordonanțele date de comandanțele militare după 1 Aprilie 1921, pe baza legii stărei de asediu;

f) Contravențiunile săvârșite de supușii români la legea asupra pașapoartelor și la ordonanțele comandanțelor militare, privitoare la trecerea frontierei, afară de cazurile când infractorii s'au făcut vinovați și de alte fapte pedepsite de legile penale și chiar dacă aceste fapte sunt amnestiate prin prezentul decret;

g) Rebeliunile prevăzute și pedepsite de art. 170 și 179 din codul penal;

h) Delictele electorale și de presă;

ART. 2. — Beneficiază de dispozițiunile acestui decret, infracțiunile nedescoperite sau în curs de cercetare, de instrucțiune sau judecată, precum și cele pedepsite și executate, sau acelea care au făcut obiectul vreunui decret de grațiere.

ART. 3. — Sunt excluse dela amnestie următoarele fapte:

a) Crimele și delictele de înaltă trădare (art. 67—93 inclusiv din codul penal) contra siguranței interioare și exterioare a Statului, afară de cele prevăzute de articolele de mai sus ale acestui decret;

b) Spionajul militar;

c) Infracțiunile prevăzute de art. 1 din acest decret, săvârșite de militarii activi sau cei de rezervă, aflați sau chemați sub drapel, precum și cele judecate și pedepsite în contumacie, oricare ar fi calitatea vinovaților;

d) Atentatele, tipărirea sau răspândirea de manifeste prin care se îndeamnă la săvârșirea atentatelor sau la depozitarea de bombe, munițiuni și materiale explozibile, precum și depozitarea unor asemenea materiale în acelaș scop.

ART. 4. — Drepturile pecuniare ale părților lezate prin infracțiunile care se amnestiază prin acest decret, rămân neatinse și pot fi urmărite pe cale civilă.

DECRETUL DE AMNISTIE No. 4319 din 14 Oct. 1922, publicat în Monitorul Oficial No. 155 din 15 Octombrie 1922.

ART. 1. — Sunt și rămân amnestiate:

1. Toate delictele politice și de presă săvârșite până la data decretului de față.

2. Crimele și delictele săvârșite sau încercate de cetele sedicioase în anul 1918 în Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, înainte de organizarea definitivă a Statului unitar român.

3. Contravențiunile săvârșite de supușii români la legea asupra pașapoartelor cum și abaterile la ordonanțele comandamentelor militare privitoare la trecerea frontierei, afară de cazurile când infractorii s'au făcut vinovați și de alte fapte pedepsite de legile penale și chiar dacă aceste fapte sunt amnistiate prin prezentul decret.

ART. 2. — Beneficiază de dispozițiunile acestui decret infracțiunile nedescoperite sau în curs de cercetare, de instrucțiune sau de judecată, precum și cele pedepsite și executate sau acelea cari au făcut obiectul vreunui decret de grațiere.

ART. 3 și cel din urmă. Ministrul Nostru Secretar de Stat la departamentul Justiției este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în Sinaia la 14 Octombrie 1922.

FERDINAND

Ministrul justiției (ss) **Jean Th. Florescu**

INALT DECRET DE GRAȚIERE

No. 4320 din 15 Octombrie 1922¹⁾

(Publicat în Monit. Oficial No. 155 din 15 Oct. 1922).

ART. I. — Acordăm grațierile, comutările și reducerile de pedepse, prevăzute în articolele următoare, pentru infracțiunile săvârșite până la data decretului de față, tuturor locuitorilor din întreaga țară, condamnați de instanțele penale civile, ordinare sau extraordinare.

ART. II. — Grațiem de pedeapsă pe toți cei condamnați până la 3 luni închisoare inclusiv.

ART. III. — Reducem la jumătate pedepsele celor condamnați la mai mult de trei luni până la un an inclusiv și a treia parte din pedepsele celor condamnați la mai mult de un an până la cinci ani închisoare.

Micșorăm cu un sfert, pedepsele celor condamnați la mai mult de 5 ani, sau a căror pedeapsă de muncă silnică pe viață, a fost comutată anterior prezentului decret, în muncă silnică pe timp mărginit. Reducerea pentru aceștia, se va aplica pedepsei în care fusese comutată, cea de muncă silnică pe viață.

ART. IV. — Comutăm la 30 ani muncă silnică, scoțiți de la data acestui decret, pedepsele celor condamnați la munca silnică pe viață.

1) Vezi comentarea acestui decret făcută de E. C. Decusară în **Curierul Judiciar** No. 37 din 29 Oct. 1922 și Broșura editată de **Curierul Judiciar**, cfr. și **Vintilă Dongoroz**: Câteva observațiuni asupra acestui decret, în **Curierul Judiciar** No. 9 din 1923, pag. 132.

ART. V. — Ertăm de plata amenzilor neîncasate încă, pe cei condamnați la amenzi cu caracter pur penal ce nu depășesc 500 lei.

ART. VI. — Nu beneficiază de măsurile de clemență, prevăzute în acest decret, funcționarii condamnați pentru sustracțiuni sau delapidări de bani publici; infractorii condamnați pentru crimele de trădare sau de complot contra Suveranului sau siguranței Statului; cei condamnați pentru cumul de crime sau delikte, recidiviștii în materie de crime sau delikte, precum și indivizii cari au comis infracțiuni cu caracter de speulă sau acaparare, ori de ce lege ar fi fost prevăzute sau pedepsite.

ART. VII. Ministerul Nostru Secretar de Stat la departamentul Justiției, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

LEGE PRIVITOARE LA AMNISTIEREA DELICTELOR SILVICE din 13 Decembrie 1927, publicată în Monitorul Oficial No. 22 din 29 Iunie 1928.

ART. 1. Se amnestiază, atât în ceiace privește pedepsa cât și despăgubirile civile datorite Statului, toate infracțiunile la legile silvice, săvârșite până la 1 Noembrie 1927, fie ele numai constatate sau pendinte în fața instanțelor judecătorești, fie judecate, și asupra cărora s'au pronunțat hotărâri condamnatoare definitive, dar încă neexecutate.

ART. 2. — Nu beneficiază de această amnestie: antreprenorii, exploatatorii, arendașii, industriașii și orice alți întreprinzători, cari ar fi comis contravențiuni la contracte, sau delikte, fie prin pășunarea vitelor, fie prin tăere, sau furt de lemne sau ori de ce altă natură în pădurile respective, unde își exercită întreprinderea.

LEGEA AMNESTIEI

din 5 Ianuarie 1928, (publicată în Monitorul Oficial No. 5 din 6 Ianuarie 1928).

ART. 1. — Sunt amnistiate în puterea legii de față următoarele fapte comise de toți cei sub arme sau care au împlinit un serviciu în armată în timpul războiului mondial, fapte comise în perioada de timp de la 14 August 1916 și până la 1 Ianuarie stil vechiu 1917:

a) Dezertarea la inamic, fapte pedepsite de art. 232, codul de justiție militară, însă numai pentru cei rămași în teritoriile evacuate de armata română vremelnic ocupate de inamic, exclusându-se acei cari, făcând parte din această categorie, au trecut și s'au stabilit în statele foste inamice până la încheierea păcei generale;

b) Nesupunerea la mobilizarea din 14 August 1916 infracțiune amnistiată prin înaltul decret No. 1547

*) Vezi comentariul acestei legi în broșura Legea Amnestiei editată de Curierul Judiciar în 1928.

din 1920, ratificat prin legea decretată sub No. 3375 din 921, dar neaplicabilă aceloră cari nu aveau situația militară în regulă prin rămânerea în teritoriul fost vremelnic ocupat de inamic, conform art. 5 din înaltul decret No. 1547 din 920 fapte calificate de art. 224 din codul justiției militare.

ART. 2. — Mai sunt amnistiante, în puterea legii de față și următoarele infracțiuni ce se vor fi săvârșit anterior datei de 28 Iulie st. vechi 1914:

a) Dezertarea în străinătate în timp de pace sau în timp de război. (Art. 229, 230 și 231 din codul justiției militare);

b) Dezertarea înăuntru țării în timp de pace sau în timp de război. (Art. 225, 226 și 227 din codul justiției militare);

c) Nesupunerea la încorporare sau mobilizare (art. 224. din codul justiției militare).

Pentru a putea beneficia de amnistia prevăzută la literile a, b, și c, de sub art. 2 cei aflați în această situație sunt datori a se prezenta la corpurile sau serviciile respective, în termen de un an dela promulgarea acestei legi.

ART. 3. — De asemenea se mai amnestiază, în puterea legii de față și infracțiunile privitoare la pregătirea mobilizării săvârșite până la 1 Iulie 1927, fapte prevăzute și pedepsite de art. 224 din codul justiției militare.

ART. 4. — Se mai amnestiază și delictul de ultraj săvârșit înainte de data de 1 Decembrie 1927, precum și calomniile și injuriile săvârșite prin presă, tot până la aceeași dată.

ART. 5. Infractorii amnistați în conformitate cu dispozițiile dela aliniatele a și b de sub art. I al legii de față, nu vor putea beneficia de avantajele legii agrare.

ART. 6. — Prin prezenta lege nu se face nici o derogare dela art. i, aliniatele b, c, d, și e din legea poziției ofițerilor, adică cei cari prin condamnățiunile lor au pierdut gradul, nu-l mai recapătă prin această amnistie.

ART. 7. — Deasemenea nu se aplică cheltuelilor de urmărire și instanță avansate către stat și nici nu-l îndatorează la restituirea amenzilor încasate în virtutea sentințelor definitive de condamnare pentru infracțiunile amnistiate prin prezenta lege.

INSTRUCȚIUNILE MINISTERULUI DE RĂSBOIU

No. 113 din 11 Ianuarie 1928

publicate în Monitorul Oficial No. 47 din 20 Februarie 1928

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pentru punerea în aplicare a legii de amnestie promulgată prin Inalt decret No. 22 din 5 Ianuarie 1928 și publicat în Monitorul Oficial din 6 Ianuarie 1928 și în vederea obținerii unei complete unități de vedere în aplicațiunea ei de către Consiliile de război și disciplină, se dau următoarele instrucțiuni:

O deosebită atențiune, se va da dispozițiilor prevăzute în art. 1 al. a din prezenta lege, referitor la faptul de dezertare la inamic, prevăzut și penat de art. 232 C. J. M. întrucât legiuitorul a înțeles să facă distincțiune cu totul netedă între acei ce au trecut cu voință și precugetare la inamic (dezertare activă), pe care îi exclude hotărât dela beneficiul amnestiei și între acei cari, în intervalul de la 14 August 1916, până la 1 Ianuarie 1917 st. v., în prima perioadă a campaniei din diferite împrejurări inerente războiului de mișcare, s'au rătăcit de unitățile lor, au rămas în urmă în teritoriul fost vremelnice ocupat și au fost prinși, ori s'au predat de bună voie inamicului (dezertare pasivă). Pe aceștia, legiuitorul a înțeles să-i amnestieze, iar dintre aceștia, îi exclude totuși pe acei ce s'au stabilit în statele foste inamice, în in-

tervalul de timp dela reîntoarcerea trupelor noastre din Moldova și până la încheierea păcei generale.

Cei vizați de această din urmă distincțiune, vor dovedi că nu s'au stabilit în statele foste inamice și că au fost stabiliți în țară, prin certificate emanate de la comunele respective, vizate de prefectii de județ, afară de localitățile unde există prefectură de poliție, în care caz certificatele se vor elibera chiar de prefectii de poliție.

Criteriile de care vor fi călăuzite Consiliile de război, pentru o cât mai justă apreciere, spre a se stabili dacă fapta, așa cum a fost săvârșită poate beneficia de această amnestie, vor fi următoarele:

1. Pentru condamnații cari au executat pedeapsa, sau sunt în curs de executarea pedepsei, se va examina cu atențiune, actele de instrucție și în special, întrebarea de culpabilitate.

2. Pentru dosarele aflate în stare de judecată, criteriile de apreciere vor fi în special ordonanța definitivă și rechizitorul raportate la piesele dosarului.

3. Pentru dosarele aflate în instrucție sau în cercetarea preliminară, se vor avea în vedere, actele adunate până la data suspendării instrucției ori cercetărilor preliminare, foi matricole, depozitii de martori, etc., iar dacă din actele dosarelor nu se va face proba suficientă, de a se califica infracțiunea, se vor complectă cercetările, atât cât este necesar, a se stabili dacă cazul intră sau nu în prevederile legii de amnestie.

4. Dosarele cu cercetări preliminare, existente din diferite cauze, la cercurile de recrutare, precum și acele ce se vor întocmi datorite descoperirii ulterioare, vor fi înaintate imediat Consiliilor de război respective, singurele organe în drept a le soluționa în conformitate cu aceste instrucțiuni .

În cazurile prevăzute la No. 3 și 4 de mai sus, acei cari vor prezenta dovezi certe că au fost demobilizați din Moldova, sau că au rămas în teritoriul vremelnice ocupat, în baza ordinelor emanate de autoritățile în drept, dosarele lor vor fi soluționate prin clasare, fără a li se aplica amnestia.

În ce privește art. II, aplicarea lui nu dă loc la nici o dificultate, unicul criteriu de apreciere fiind respectarea fix de un an dela promulgarea legii, pentru prezentarea la corpurile sau serviciile respective.

Ultraul, amnestiat în art. 4 din lege, cuprinde toate in-

fracțiunile prevăzute în secțiunea II a din codul penal, sub titlul „Ultrajul și violența în contra forței publice”, etc., iar în ce privește „calomniile și injuriile”, numai în cazul când ele au fost săvârșite prin presă.

În ce privește dispozițiunile art. 6 din lege, aplicabil numai ofițerilor, cari prin condamnare și-au pierdut gradul, ei nu-l mai recapătă, neputând invoca împrejurarea că prin această amnestie s'a șters faptul, pentru care fusese condamnați.

În ce privește însă pe ofițerii amnestiați, cari până la aplicarea legii nu au fost judecați dosarele vor fi trimise comandamentelor de corp de armată respective, care vor aprecia măsurile ce ar găsi necesare să li se aplice, fie uzând de regulamentele disciplinare, fie de legea asupra poziției ofițerilor.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni, Ministerul de război, recomandă cea mai mare atențiune în examinarea dosarelor, în scop de a nu se comite omisiuni sau înechități și a se da precădere dosarelor celor condamnați aflați în curs de executare a pedepsei.

Pentru dosarele celor condamnați, acelor aflați în curs de judecată sau cu instrucția terminată, fără ordin de dare în judecată, Comisarii regali, pentru Consiliile de război, sau Comisarii speciali la regimente, vor încheia ordonanțe de amnestie, motivate în fapt și în drept, care vor fi supuse aprobării Comandanților de corp de armată sau divizie, pentru Consiliile de război și Comandanților de regimente, pentru consiliile de disciplină.

Pentru dosarele aflate în curs de instrucție sau cercetări preliminare, raportorii vor încheia ordonanțe de amnestie, motivate în fapt și în drept, care, urmate de concluziile parchetului, de asemenea vor fi supuse aprobării generalului comandant.

Se atrage atențiunea că nesupunerea la mobilizarea din 14 August 1916, în orice împrejurare ar fi fost comisă, este amnestiată prin decretul 1547 din 1920 și prin dispozițiunile alin. 2 de sub art. 1 din decretul No. 55 din 1928.

După aprobarea dată de organele în drept, Comisarii regali, dând precădere infractorilor aflați în curs de executarea pedepselor vor înainta de îndată, tabele nominale, cu toate datele necesare (starea civilă) închisorilor unde cei condamnați își ispășesc osânda, pentru punerea lor în libertate, făcân-

du-se totodată, evenimentele mutații în registrele Consiliilor de război și ale închisorilor.

Pentru ca Ministerul de Război să cunoască în mod permanent modul de aplicare al legii de amnestie, consiliile de război și cele de disciplină, vor înainta, până la data de 25 Ianuarie 1928, tabele nominale cu toate datele de identificare (stare civilă) de condamnații aflați în curs de executare a pedepselor și care se pun în libertate.

Până la 1 Martie 1928, se vor înainta tabele identice pentru toate categoriile de amnestiați, rămânând ca pentru cei asupra cărora există **incertitudini**, dosarele lor să fie soluționate, cel mai târziu până la 1 Aprilie 1928, când se va raporta Ministerului de Război de executare, înaintând ultimile tablouri de amnestie, cât și un tablou numeric și de infracțiuni, de dosarele neamnestiate care mai rămân pentru instruire și judecată în archiva consiliilor de război.

Pentru orice nedumeriri, se vor cere relațiuni M. R. secția III-a justiție.

Ministru de Război, **G-ral de Divizie Adjutant Anghelescu**
 Șeful secției III Justiție, **Colonel Macovescu**

DECRETUL DE AMNESTIE No. 1467, publicat în Monitorul Oficial No. 102 din 13 Mai 1929.

ART. 1. — Se amnistiază toate infracțiunile politice prevăzute de codurile penale sau orice alte legi speciale din întreg cuprinsul țării, încercate sau săvârșite de către cetățenii români și până la 1 Decembrie 1928, fie că faptele au rămas încă nedescoperite, fie că se găsesc în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fără să fi intervenit o hotărâre definitivă.

ART. 2. — Nu beneficiază de această amnistie:

a) Infracțiunile însoțite de omoruri, casne, schilo-

diri, jefuiri, prădăciuni, incendieri, exploziuni, încercate sau săvârșite individual sau colectiv;

b) Infractorii funcționari publici;

c) Infractorii față de care se va face dovada că au suferit în ultimii 3 ani, pentru infracțiuni de aceiaș natură, o condamnățiune anterioară privativă de libertate, pentru un termen mai mare de 6 luni.

ART. 3. — Amnistia profită tuturor participanților la săvârșirea infracțiunii, precum și tăinuitorilor și găzduitorilor.

ART. 4. — Președintele Consiliului Nostru de Miniștri și miniștrii noștri secretari de Stat la Departamentele Justiției și Războiului, sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București, la 8 Mai 1929.

In numele Maestăței sale Regelui Mihai I:

Nicolae, Principe al României.

Miron, Patriarhul României.

Gheorghe Buzdugan.

Iuliu Maniu, președintele consiliului de miniștri.

Grigore Iunian, ministrul justiției.

Ministru de Război General de Divizie, **Henry Cihoski**.

RAPORTUL No. 45263 din 8 Mai 1929

către Inalta Regentă

Inaltă Regentă,

Este în datinele țării ca la zile mari, Capul Statului să reverse înalta Sa clemență asupra celor greșiți.

Cu prilejul împlinirii a zece ani dela Unirea ținuturilor românești sub sceptrul M. S. Regelui, am întocmit alăturatul

proiect de decret prin care se amnistiază unele infracțiuni politice.

Dacă încuviințați acest proiect de decret, Vă rog să bine-voiți a-l semnă.

Vă rugăm să bine-voiți a primi, Înaltă Regentă, asigurarea profundului nostru respect.

Președintele Consiliului de Miniștri, **Iuliu Maniu.**

Ministrul Justiției, **Gr. Iunian.**

Ministru de Război, General de Divizie, **H. Cihoski.**

I N S T R U C Ț I U N I

Privitoare la aplicarea Înaltului Decret de Amnistie, Grațieri, comutări și reduceri de pedepse No. 1467 și 1468 din 1929, publicat în Monitorul Oficial No. 102 din 13 Mai 1929.

Văzând că Înaltul Decret de Amnistie No. 1467 din 1929 și Înaltul Decret de Grațieri, comutări și reduceri de pedepse No. 1468 din 1929, dau loc la nedumeriri în ce privește interpretarea lor și pentru ca dispozițiile lor să fie puse în aplicare în mod uniform, de către consiliile de Războiu și Inchisorile Militare, se va procedă în modul următor:

I. — In ce privește Înaltul Decret de Amnesticie No. 1467 din 1929 (delictelor politice).

1) Doctrina și jurisprudența au stabilit unele criterii, după care se pot deosebi delictelor politice de cele de drept comun și anume s'au fixat, în majoritatea cazurilor, a hotărî că **latura subiectivă** a infracțiunii, este aceea care marchează distincțiunea dintre infracțiunile arătate mai sus. De aceea instanțele, în aplicarea amnesticiei, vor avea în vedere latura su-

biectivă a infracțiunii, — cu alte cuvinte, mobilul agentului, considerând că intră în această categorie, acele infracțiuni săvârșite cu un scop politic, cum ar fi: de a distruge constituția, de a răsturna felul de guvernământ sau instituțiile fundamentale ale Statului hotărâte prin legi, etc.

Pentru o completă lămurire a celor arătate mai sus, dăm câteva exemple, din analiza cărora, își vor putea forma, cei ce au a interpreta și aplica Inaltul Decret No. 1467 din 1929, un principiu stabil și uniform de procedare.

Așa dar, ținând seamă de cele arătate la punct. 1, vor fi considerate, printre altele, ca delicta politice, următoarele infracțiuni:

a) Infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 181 Cod. pen., săvârșită în scop de a aduce vre-o atingere directă organizației politice a Statului.

b) Arestarea ilegală, prevăzută și pedepsită de art. 149 din codul penal, în scop de a împiedica cetățeanul de a lua parte la vot.

c) Lovirile prevăzute și pedepsite de art. 238, 239 din codul penal, săvârșite în scop de împiedicare dela vot.

d) Portul armelor într-o mișcare revoluționară.

e) Falșul de monete, prevăzut și pedepsit prin art. 112, 113, 115 din codul penal, săvârșit în scop de a deprecia moneda țării.

f) furtul de documnte privitoare la relațiile de Stat și organizațiile lui politice.

g) Faptele delictuoase comise cu intenția de a atinge libertatea întrunirilor, etc.

2) In afară de cele arătate și stabilite la punctul 1, se găăsesc în Codul penal civil și legile excepționale existente, o serie de infracțiuni, cari prin natura lor atât subiectivă cât și obiectivă, cată a fi considerate categoric infracțiuni politice, urmând deci, ca aplicarea amnistiei, să se facă în felul și ordinea precis arătată mai jos.

Se consideră deci, infracțiuni politice și intră în dispozițiunile de aplicare a Inaltului Decret No. 1467 din 1929, următoarele fapte:

Din codul penal comun:

a) Crimele contra ordinei politice externe, prevăzute și pedepsite de art. 66-75 inclusiv, codul penal.

b) Crimele contra ordinii publice interne, prevăzute și pedepsite prin art. 77, 78, 81, 93-98 inclusiv codul penal.

c) Crimele contra liniștei Statului, prevăzute și pedepsite prin art. 82-90 din codul penal.

d) Atentatele contra libertății, prevăzute și pedepsite prin art. 99 cod. pen.

Din legea electorală:

a) Toate infracțiunile prevăzute și penate prin art. 10, 11 alin. a. b. c. d., 12 și 13 din sus zisa lege, precum și cele prevăzute în art. unic din legea dela 15 Noembrie 1927, publicată în Monitorul Oficial No. 253 din 15 Noembrie 1927.

Din legea spionajului în timp de pace:

a) Toate infracțiunile prevăzute și penate prin art. 1 alin. a. b. c., 2, 3, și 5 al. a. b. din sus zisa lege.

Din Codul Justiției Militare:

a) Toate infracțiunile prevăzute și penate prin art. 197, 198, 199 și 201 din Codul Justiției Militare.

3) Se atrage însă deosebită atenție pachetelor militare și închisorilor, că în aplicarea amnistiei de mai sus, să țină cu strictețe seama de excepțiunile prevăzute la alin. a. b. și c. de sub art. II din Inaltul Decret de Amnistiere No. 1467 din 1929.

II. — Aplicarea Inaltului Decret No. 1468 din 1929, de grațieri, comutări și reduceri de pedepse, se va face întocmai după prevederile cuprinzătoare, luându-se dispozițiuni ca a-acei condamnați cari, cu ocazia aplicării acestui Inalt Decret, nu mai au de executat pedepse, să fie imediat puși în libertate, iar în privința celor rămași în închisori, și cari prin aplicarea Inaltului Decret de mai sus, mai au de executat din pedepsele date, să li se calculeze la zi, conform instrucțiunilor și ordinelor în vigoare, cât mai au de executat.

III. — Până la data de Consiliile de Război și închisorle militare, vor înaintă secției justiției din Ministerul de Război tabele nominale într'un singur exemplar de:

a) **Consiliile de Războiu:** toți infractorii cărora li s'a aplicat Inaltul Decret de Amnistiere No. 1647 din 1929, arătându-se: numele, pronumele, gradul, și corpul (dacă este civil comuna și județul), fapta ce are în sarcină, arătându-se pe

scurt în ce constă, precum și textul legii aplicabil, stadiul în care se află cauza, precum și observațiile ce sunt de făcut.

b) **Inchisorile militare:** câte un tabel nominal de infractorii cari au fost grațiați și de cei cărora li s'au făcut comutări sau reduceri de pedepse, arătându-se: numele și pronumele, gradul și corpul (dacă este civil comuna și județul), fapta pentru care a fost condamnat, durata condamnării și felul pedepsei, de când a început executarea pedepsei, mențiunea că a fost grațiat cu motivarea sau dacă i s'a făcut reducere cât anume, iar în caz de comutare, anume ce comutare, cât mai are de executat și observații.

Ministru de Războiu, General de Divizie, **H. Cihoski.**

Șeful secției justiției, **C. Manolache.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**INSTRUCȚIUNILE SUPLIMENTARE
ALE MINISTERULUI DE RĂZBOIU LA DECRETUL
DE AMNESTIE No. 1.467 din 1929.**

**sub No. 7.377 din 10 Iunie 1929, urmare la instrucțiunile
ministeriale No. 7.169 din 7 Iunie 1929**

Intrucât prin Inaltul Decret No. 1467 din 1929 asupra amnistierii infracțiunilor politice s'au declarat amnistiante toate infracțiunile politice între care prin Instrucțiunile Ministeriale No. 7.169 din 7 Iunie 1929 s'a prevăzut principial că ar intra și unele infracțiuni din legea spionajului și cum prin legea amnistiei promulgată prin Inaltul Decret No. 1720 (Monitorul Oficial No. 121 bis din 6 Iunie 1929) spionajul este exclus dela amnistie, se vor respecta aceste ultime dispozițiuni.

Șeful Secției Justiției, Colonel, **Manolache.**

Note asupra decretului de amnestie No. 1.467 din 13 Mai 1929

I) Efectele acestui decret se aplică numai celor condamnați pentru infracțiuni politice a căror hotărîre n' a rămas definitivă și irevocabilă pînă la data publicării lui (8 Mai 1929) (1).

II) Ca să se beneficieze de amnestia politică se cere următoarele condițiuni:

a) Infracțiunile politice să fi fost încercate sau săvârșite pînă la data de 1 Dec. 1928, aniversarea Uniunii Transilvaniei și

b) Să fi fost comise de către cetățenii români.

Deci sunt excluși dela beneficiul amnestiei *străinii*.

Si cu ocaziunea aplicării decretului-lege de amnestie din 6 Mai 1920 se pusese această chestiune, dacă străinii profită sau nu de amnestie.

D-l Ionescu-Dolj, actualul președinte dela Consiliul legislativ se pronunțase în sensul că amnestia urmărind pacea și armonia socială beneficiul amnestiei se aplică tuturor locuitorilor, fără distincțiune de naționalitate, pentru că decretul nu o face. A decide altfel, ar însemna să se adauge la lege (2).

Intr'adevăr decretul lege de amnestie din 1920 se exprimă: „Toți locuitorii din Vechiul Regat etc.”

Însă decretul de amnestie No. 1467 din 13 Mai 1929 se exprimă clar: „Se amnestiază toate infracțiunile politice ..., încercate sau săvârșite de *cetățenii români*” ..., deci intențiunea legiuitorului a fost clar exprimată de a se exclude dela beneficiul amnestiei pe *străini*.

O altă probă este că, în legea pentru amnestierea infracțiunilor de drept comun a evitat să se mai exprime astfel, ci a spus pur și simplu că se „amnestiază toate infracțiunile de drept comun, încercate sau săvârșite pînă la 1 Decembrie 1928” — lăsând să se

1) Vezi cele spuse de noi cu privire la legea amnestiei din 6 Iunie 1929.

2) *Elemente juridice în Curierul Judiciar* 1920, No. 44—45, pag. 368.

subînțelegea fie de cetățenii români, fie de străini, fiindcă potrivit normelor de drept penal, chiar străinii care au comis o infracțiune pe teritoriul țării sunt pasibili de competența instanțelor de drept comun.

c) Să nu fi intervenit până la promulgarea decretului (13 Mai 1929), o hotărâre definitivă și irevocabilă.

d) Să nu fi fost exceptate expres dela beneficiul amnestiei, fie din cauza gravității infracțiunilor, fie din cauza calității personale a infractorilor.

III) Sunt exceptate dela beneficiul amnestiei politice:

A) Din cauza gravității infracțiunilor:

a) Infracțiunile însoțite de *omoruri, casne, schilodiri, jefuiri, prădăciuni, incendieri, exploziuni*, fie comise individual, fie colectiv.

Se pune întrebarea: *această enumerare are un caracter limitativ sau enunțiativ?*

Din modul cum este redactat reesă în mod evident că această enumerare are un caracter *enunțativ*, și că instanțele de judecată pot să refuze beneficiul amnestiei în cazuri asemănătoare celor enumerate, de pildă, în caz de *siluire* (violuri colective sau individuale) sau orice alte cazuri de manifestațiuni criminale josnice și lucrative.

Atari excepțiuni sunt fondate pe considerațiunea că asemeni manifestațiuni josnice și criminale nu pot beneficia de clemența regală, nici de uitare, chiar când s'au produs cu ocaziunea săvârșirii unei infracțiuni politice.

B) Din cauza *calității personale* a infractorilor:

b) *Funcționarii publici.*

Considerațiunea care a făcut pe funcționarii publici ca să fie excluși dela beneficiul amnestiei a fost că funcționarii publici ca depozitari ai suveranității statului sunt datori să apere, să mențină ordinea și siguranța exterioară sau interioară a Statului, iar nu să provoace dezordini, cari aduc atingeri însăși existenței constituționale a Statului ca putere politică.

Prin *funcționari publici* se înțeleg toți acei salariați de Stat, cari exercit o porțiune din suveranitatea Statului, însă nu numai funcționari propriu zis de

Stat, ci și cei ai comunelor și județelor, precum și a instituțiilor cu caracter de utilitate publică.

Astfel s'a decis că nu se aplică decretul lege de amnestie din 1920, funcționarilor Casei rurale căci nu au calitatea de funcționari publici și ca atare pot beneficia de amnestierea delictului de fals, de la care erau excluși funcționarii publici (3).

c) *Recidiviștii*. Infracțorii care au mai suferit în ultimii 3 ani dela data promulgării decretului, o condamnățiune anterioară mai mare de 6 luni tot pentru infracțiuni politice.

Deci se aplică regulele dela recidiva specială.

IV) *Intinderea beneficiului amnestiei și la coparticipanți la infracțiunile politice*.

Legiuitorul în mod logic a întins beneficiul amnestiei atât la *coparticipanții* anteriori (agenții provocatori), cât și la cei concomitenți (complici) sau cei posteriori (tăinuitori și găzduitori) din moment ce beneficiază și *autorii principali*.

Prin *a contrario* însă, se poate deduce că coparticipanții fie anteriori, fie concomitenți, fie posteriori ai săvârșirii infracțiunilor excluse dela beneficiul amnestiei nu pot beneficia de ertare. Legiuitorul de astă dată nu a mai spus-o expres, ca în legea amnestiei pentru infracțiunile de drept comun, însă nu mai rămâne nici o îndoială că urmează a se da aceeași interpretare.

V) *Infracțiunile politice asupra cărora se întinde beneficiul amnestiei*.

Art. 1 din decret se exprimă: „Se amnestiază toate infracțiunile politice prevăzute de codurile penale sau orice alte legi speciale din întreg cuprinsul țării...”

Legiuitorul nu a mai întrebuințat sistemul enunțării, ci numai o enunțare de ordin general.

În practică însă, în nici o altă materie, ca în materia

3) Vezi Trib. Dorohoi, sent. pen. 1850 din 19 Noembrie 1922: în **Jurisprudența generală**, 1923, sp. 876, pag. 368. Asupra caracterului de funcționari publici cfr. **C. Disescu**, Drept administrativ, vol. II și **Paul Negulescu**, Curs de drept administrativ.

de delictе politice, nu este mai multă discuțiune, asupra infracțiunilor cu caracter politic.

Doctrina și jurisprudența au emis diverse sisteme. In general au caracter *politic* acele infracțiuni cari *obiectiv* aduc o atingere intereselor statului ca entitate politică și cari sunt comise în vederea acestei finalități.

S'au considerat astfel ca infracțiuni politice din punctul de vedere obiectiv: infracțiunile contra siguranței Statului, infracțiunile contra Suveranului și familiei sale, precum și contra suveranilor străini, infracțiunile contra siguranței interioare a Statului, infracțiunile contra Constituției, infracțiunile electorale, infracțiunile de presă, cari sunt îndreptate contra ordinii publice, infracțiunile pur militare (dezertarea, trădarea, spionajul), infracțiunile contra liniștei publice etc. (4).

Insă sunt alte infracțiuni cari capăt un caracter politic *subiectiv*, prin mobilul sau scopul care a determinat pe autor la comiterea infracțiunii.

De pildă o bătaie sau o ranire sau lovire comisă cu ocaziunea alegerilor — capată un caracter politic (5).

De aceea a face o enumerare complectă a infracțiunilor cu caracter politic dacă nu este aproape imposibil, în tot cazul față cu diversitatea de legislațiuni penale ce se aplică în România, este foarte greu, de aceea este mult mai chibzuit ca instanțele să cerceteze în fiecare caz concret, dacă sunt întrunite elementele obiective sau subiective ale infracțiunilor politice și să aprecieze (6).

Circulara Ministerului de Războiu, publicată în a-

4) Vezi **Ortolan**, Elements de droit penal I, No. 717 și autorii citați în notă.

5) Trib. Teleorman s. I, sent. pen. 13 Ian. 1916, în **Revista Penitenciară** an. VIII, No. 7 pag. 203 cu nota Decusară; C. Apel București s. III, 170 din 22 Ian. 1908, **Curierul Judiciar**, 1908 cu nota Romulus Benișache, Cas. s. II, 9 Febr. 1893, **Dreptul**, 4 Aprilie 1893.

6) Vezi și **V. Dongoroz**, Tratat Tanoviceanu II, No. 990² pag. 175 și autorii citați în notă.

cest vol. (p. 46) s'a încercat totuși să enumere delictele politice fie prevăzute de cod. penal român, fie de codul justiției militare, fie de legile speciale — și putem afirma că a reușit, în bună parte, să dea criterii judicioase parchetelor militare și Consiliilor de război.

Totuși cu privire la delictele politice din punctul de vedere obiectiv, enumerate de Instrucțiunile de mai sus ale Ministerului de Războiu — s'ar putea face următoarele rezerve :

a) Prin *Convenția Internațională dela Geneva din 20 Aprilie 1929 și prin protocolul facultativ*, propus de d-l Prof. V. V. Pella în numele delegațiunei române, pentru reprimarea falșurilor de monedă, s'au exclus din categoria infracțiunilor politice, *falșurile de monedă, considerându-le ca infracțiuni de drept comun*, — Ori România aderând la aceste convențiuni, urmează ca falșurile de monedă având chiar un mobil politic, nu poate beneficia de amnestie.

Însă, cum în România, nu s'au comis atari falșuri, desigur că aplicațiunea decretului de amnestie nu va avea loc.

b) În al doilea rând s'au considerat ca infracțiuni politice: *faptele de a lucra prin mijloace teroriste la schimbarea ordinei sociale și politice existente în România*, pedepsite de art. 11 al. b. din legea pentru reprimarea unor infracțiuni noi contra liniștei publice din 1925, deși prin art. 17 aliniatul ult. al acestei legi, ele sunt *excluse din categoria infracțiunilor politice*.

Cu toate acestea din însuși contextul decretul de amnestie No. 1467 din 1929 reese limpede că sunt excluse de la beneficiul legii, potrivit art. II al. a. Infracțiunile însoțite de *omoruri, casne, etc.* deci implicit și cel comise prin *mijloace teroriste*, chiar dacă nu s'ar fi spus expres prin legea din 1925.

Prin urmare, este numai o contradicție aparentă în instrucțiunile Ministerului de Războiu, în această privință, și se înțelege de la sine că nu intră în infracțiunile cari se bucură de amnestie, delictul pedepsit de art. 11 al. b. legea pentru reprimarea unor *infracțiuni contra liniștei publice din 1925*.

DECRETUL DE GRAȚIERE

No. 1468 din 8 Mai 1929

(Publicat în Monit. Oficial No. 104 din 5 Mai 1929).

ART. I. — Acordăm remiterile, reducerile și comutările de pedepse, prevăzute la articolele următoare, pentru „infracțiunile săvârșite” până la data decretului de față, tuturor locuitorilor din întreaga țară, condamnați de instanțele penale, civile și militare, ordinare și extraordinare.

ART. II. — Grațiem în totul pe toți cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate de maximum trei luni.

ART. III. — Se reduce precum urmează pedepsele privative de libertate :

a) La jumătate pentru cei condamnați la 3 luni până la un an inclusiv ;

b) La două treimi pentru cei condamnați dela un an la 5 ani ;

c) La trei pătrimi pedepsele celor condamnați la mai mult de cinci ani, sau a căror pedeapsă de muncă silnică, sau temniță grea pe viață a fost comutată anterior prezentului decret în muncă silnică sau temniță grea pe timp mărginit.

Reducerea pentru aceștia se va aplica pedepsei în care fusese comutată cea de muncă silnică pe viață.

ART. IV. — În ce privește invalizii de război și minorii cari la data săvârșirii faptului, aveau etatea cel mult 18 ani ;

a) Se grațiază în totul cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate de cel mult 6 luni ;

b) Se reduc la jumătate pedepsele mai mari de șase luni.

ART. V. — Pedepsa muncii silnice sau a temniței grele pe toată viața, se comută la maximum muncii silnice sau temniței grele pe timp mărginit.

ART. VI. — Grațiem în totul pe cei condamnați la pedeapsa amenzii.

Se exceptează : condamnările la amenzi ce depășesc suma de lei 20.000. pronunțate pentru infracțiunile la următoarele legi: legea vămilor din 6 Aprilie 1916; codul silvic și legiuirile silvice; legea pentru reprimarea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice din 4 Iunie 1927.

ART. VII. — Pe lângă grațierea acordată prin decretul de față, vor beneficia și de aceia acordată prin decretul de grațiere, publicat în **Monitorul Oficial** No. 155 din 15 Octombrie 1922, în condițiile acolo prevăzute, infractorii, ale căror fapte deși săvârșite înainte de data acestui decret, n'au putut profita de dispozițiunile lui, nefiind definitiv judecați.

ART. VIII. — Nu beneficiază de măsurile de clemență prevăzute în prezentul decret, funcționarii condamnați pentru sustracțiune sau delapidare de bani publici, cu excepția celor condamnați pe temeiul art. 17 din legea băncilor populare sătești și a Caselor centrale din 29 Martie 1903; deasemenea nu beneficiază de aceste măsuri de clemență, recidiviștii în materie de crimă, precum și condamnații pentru infracțiuni cu caracter de speculă sau acaparare, ori de ce lege ar fi prevăzute.

ART. IX. — Președintele consiliului nostru de miniștri și miniștri secretari de Stat la departamentele Justiției și Războiului sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București, la 8 Mai 1929.

În numele Maestăței Sale Regelui MIHAI I :

Nicolae, Principe al României,

Miron, Patriarhul României,

Iuliu Maniu, Președintele consiliului de miniștri.

Gheorghe Buzdugan.

Grigore Iunian, Ministrul Justiției,

Ministru de Războiu,

General de Divizie. **Henry Cihoski**.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RAPORTUL No. 45264 din 8 Mai 1929

către Inalta Regență

Inaltă Regență,

La 10 Mai 1929, întreaga națiune sărbătorește aniversarea a zece ani dela Unirea țărilor românești sub sceptrul M. S. Regelui.

Următor datinelor țării în asemenea ocaziuni, am întocmit alăturatul decret privitor la remiterile, reducerile și comutările de pedepse ale unor categorii de condamnați, pe care îl supunem aprobării Inaltei Regențe.

Vă rugăm să binevoiți a primi, Inaltă Regență, încredințarea adâncului nostru respect.

Președintele Consiliului de Miniștri, **Iuliu Maniu**.

Ministru de Justiție, **Gr. Iunian**.

Ministru de Război, General de Divizie, **H. Cihoski**.

CIRCULARA No. 50.660 din 29 Mai 1929 a Ministerului de Justiție către instanțele judecătorești

Domnul Gr. Iunian, ministrul justiției a trimis instanțelor judecătorești circulara de mai jos, cuprinzând instrucțiuni cu privire la aplicarea Decretului de grațiere No. 1468 din 15 Mai 1929:

Domnule judecător,

Unele parchete ne-au adresat rapoarte prin care cer deslușiri asupra unora din dispozițiunile decretului de grațiere No. 1468 din 1929, dat cu ocaziunea aniversării a 10 ani dela unire.

Pentru a risipi orice nedumerire și pentru a asigura o uniformă aplicare a dispozițiunilor sus zisulu decret, am onoare a da următoarele lămuriri asupra vederilor ce ne-au călăuzit în fixarea dispozițiunilor lui.

1) Conform textului art. 1 beneficiază de clemență cei condamnați până la data decretului de către instanțele fie militare, fie civile.

Nu se înțelege prin aceasta că sentința condamnatoare să fie rămasă definitivă la data decretului, ci să fie numai pronunțată de o instanță.

Condamnați cari până la data decretului au făcut opoziție, apele sau recurs beneficiază de decret, dacă declară înaintea instanței competente, că-și retrag apelul sau recursul.

2) Nu sunt excluși dela beneficiul art. 3 al. c, condamnații cărora prin decrete anterioare, întâi li s'a comutat pedeapsa muncii silnice pe toată viața în muncă silnică pe timp mărginit și în urmă prin alt decret li s'a acordat și o reducere.

Reducerea de 1/4 care li se acordă prin decretul de față conform textului aliniatului c, urmează a li se calcula la numărul anilor muncii silnice pe timp mărginit în care li se comutase pedeapsa inițială și apoi trebuie scăzută din numărul anilor ce condamnatul mai are de executat.

Exemplu: Un condamnat la muncă silnică pe viață, a beneficiat grație decretului regal No. 2010 din 920 de comutarea pedepsei în muncă silnică pe 20 ani, apoi prin decretul No. 4320 din 922, i s'a redus $1/4$, adică 5 ani.

Reducerea de $1/4$ acordată prin decretul de față se va calcula la cifra 20, în care i s'a comutat munca silnică pe toată viața, va fi deci de 5 ani și se va scădea din restul osândei ce mai are de ispășit

3) Conform art. 5 maximul muncii silnice pe timp mărginit fiind după codul penal român de 20 ani, iar după codurile penale ungar 15 și austriac de 20 ani, se va ține în seamă, la fixarea duratei pedepsei, de aceste dispozițiuni, după codul penal în baza căruia s'a pronunțat condamnarea.

4) Art. 6 prevede grațierea în total a condamnaților la amendă.

Intrucât însă grațierea nu se aplică decât în materie penală, de dispozițiunile decretului beneficiază numai amenzile cu caracter penal, iar nu și amenzile fiscale.

În fine, nu mai rămâne îndoială că este vorba numai de iertarea amenzilor pronunțate, dar neincasate încă până la data decretului.

Dacă deci, s'a admis de un parchet sau de Minister, unui condamnat la amendă, plata ei în rate lunare, acele dintre rate care au fost plătite până la data decretului, rămân bune plătite și se iartă numai ratele rămase neplătite.

În registrele de executări penale ce se țin de parchet și de instanțe, se va trece în dreptul celor iertați de amendă prin acest decret, în coloana observațiunilor, această mențiune, iar în tablourile lunare ce se înaintează Ministerului, nu se va mai cuprinde numele acestora.

Ministru, GRIGORE IUNIAN.

Director general, A. Garoescu.

NOTE la Decretul de grațiere No. 1468 din 13 Mai 1929

Decretul de grațiere No. 1468 din 13 Mai 1929 ca și decretul de grațiere 155 din 15 Octombrie 1922 (1) au caracterul unei grațieri *colective* sau *indulto*, cum o denumesc italienii, fiindcă ca și amnistia — pune la fundamentul ei anumite caracteristice comune unor categorii de condamnații, iar nu considerațiuni personale beneficiarului, ca în caz de grațiere individuale.

— „Grațierea individuală, zice V. Dongoroz, servește la înlăturarea nedreptăților isvorâte din erorile judiciare când revizuirea nu e posibilă și ajută la individualizarea pedepselor....”.

„Grațierea colectivă se inspiră din aceleași considerațiuni, ca și amnistia, așa numitele mari interese de politică socială, grațierea colectivă nu vine să concureze la desăvârșirea represiei, ci vine a o înlătura *total sau parțial*, sprijinindu-se pe ideea că iertarea sau blândețea pot adesea ori sădi mai lesne pacea și liniștea în societate decât pedeapsa și severitatea (2).

De aceia *art. 831 pr. pen. it.* se exprimă precis că: „*indulto* (grațierea colectivă) nu stinge acțiunea publică (3), ci *numai remite sau atenuează pedepsele pronunțate printr'o hotărâre definitivă*”.

„De aceia, instanțele judecătorești, în aplicarea dispozițiilor decretului de grațiere se va călăuzi nu de principiile stricte de interpretare ale dreptului penal, ci de considerațiunile cari au determinat pe le-

1) Vezi observațiunile noastre (Decusară) făcute asupra decretului de grațiere 1922, în *Curierul Judiciar* 37 din 29 Oct. 1922 și Broșură specială. Ed. *Curierul Judiciar*.

2) Câteva observațiuni cu privire la decretul de grațiere din 15 Oct. 1922, de V. Dongoroz, în *Curierul Judiciar* 1923, No. 9, pag. 132.

3) Ceeace o deosebește de amnestie.

giuitor ca să remită total sau parțial pedepsele expres enumerate”.

I. *Cine beneficiază de remiterile, reducerile și comutările de pedepse prevăzute de decretul de grațiere ?*

Art. 1 o spune clar: „toți condamnații la pedepsele pronunțate până la data decretului (13 Mai 1929), dacă nu sunt exceptați expres, fie români, fie străini, condamnați de instanțele penale civile (jud. de oc. Trib. și Curți de apel sau jurați) sau militare (Consiliul de război, Consiliile speciale prevăzute de lege etc.) ordinare sau extraordinare.

S'a pus întrebarea: *Profită de beneficiul grațierii numai cei condamnați definitiv și irevocabil până la data decretului (13 Mai 1929) sau toți condamnații a căror infracțiune a fost comisă anterior acestei date urmând ca grațierea să se efectueze atunci, când pedepsa va rămâne definitivă ?*

Cu ocaziunea aplicării decretului de grațiere din 15 Octombrie 1922 instanțele judecătorești au interpretat că beneficiază de grațiere numai condamnații definitiv și până la data aplicării decretului (15 Octombrie 1922) și s'a admis pe cale de interpretare că dacă condamnatul își retarge *opoziția apelul* sau *recursul* — ca condamnațiunea să rămâne definitivă, poate să beneficieze de grațiere (4).

În sensul contrar s'a pronunțat însă, unele instanțe și d. V. Dongoroz, argumentând că art. I din decretul de grațiere din 1922 vorbește de „pedepsele prevăzute” pentru *infracțiunile săvârșite până la data decretului* (15 Octombrie 1922) (5).

4) În acest sens. C. Ap. Galați, decis. din 20 Iunie 1923, *Jurisprudența Generală* din 1923, sp. 977 pag. 400 cu nota red., Trib. Dolj, sent. pen. 697, — 923, *Jurisprudența Generală* 1923, sp. 1668, pag. 738; Cas. II, 998 din 2 Mai 1923, *Jurisprudența Generală* din 1923, sp. 753, pag. 302, care a considerat ca expres de putere din partea instanței că nu a luat act în ședință, că oponentul își retrage opoziția. Idem Cas. II, 1885 din 15 Oct. 1923, *Jurisprudența Generală* din 1923 sp. 1602, pag. 718.

5) Vezi V. Dongoroz, art. cit. loc. cit. pag. 133.

Si d. Dongoroz argumentează că pentru a se fi putut interpreta în mod restrictiv decretul de grațiere numai pentru cei condamnați definitiv până la data promulgării lui, legiuitorul ar fi trebuit să se exprime: „*Grațiem, comutăm și reducem... toate pedepsele celor condamnați definitiv la data decretului de față*”.

Ori art. 1 din decretul de grațiere 1468 din 1929 vorbește de „pedepsele pronunțate până la data decretului”, iar nu „de infracțiunile săvârșite până la data decretului”, astfel că art. 1 trebuie interpretat în sens restrictiv adică: *profit de grațiere numai condamnații a căror pedeapsă au rămas definitive până la data decretului* (13 Mai 1929), indiferent dacă infracțiunile au fost săvârșite sau nu înainte de data decretului.

De asemenea profit și acei, care găsindu-se în apel, (6) opoziție, recurs la data decretului (13 Mai 1929) renunță la aceste căi de atac, fiindcă prin renunțare, a rămas valabilă hotărârea dela prima instanță, care devine astfel definitivă anterior datei decretului (13 Mai 1929), sau cum se exprimă Trib. Dolj s. II —

„Prin renunțare la apel, hotărârea primei instanțe rămânând singură valabilă” „are toată puterea sa legiuită”, cum spune art. 119 pr. pen., pe data când a fost pronunțată. Dacă este adevărat că în cazul când apelul se judecă, el fiind suspensiv și devolutiv, hotărârea primei instanțe este înlocuită prin aceea dată de instanța de apel, în total sau numai în ce privește data apoi tot atât de adevărat este că, în cazul când apelul nu se mai judecă, — ca în ipoteza noastră, nu se poate spune că hotărârea primei instanțe a rămas valabilă în toate părțile sale, afară de dată, care va fi înlocuită prin aceea dintr'un proces-verbal prin care nu se nu se mai judecă, — că în ipoteza noastră, nu se poate spune că hotărârea primei instanțe a rămas valabilă în toate părțile sale, afară de dată, care va fi înlocuită

6) Vezi Trib. Dolj s. II, sent. din 17 Mai 1929, *Jurispridența Generală* din 1929 sp. 844 pag. 626 cu nota Ioan A. Stroe și trimeterile făcute.

prin aceea dintr'un proces-verbal prin care nu se hotărăște nimic altă ceva decât închiderea dosarului. Dacă s'ar decide astfel, ar urma ca toate hotărârile date de prima instanță, cari n'au fost atacate cu apel, să aibă două date, una, aceea a pronunțării, iar alta aceea când ele au rămas definitive prin expirarea termenului de apel, căci numai atunci se știe precis că inculpatul a renunțat la dreptul său de a ataca, cea ce este inadmisibil. Si dacă în cazul renunțării tacite, hotărârea nu poate avea două date, nu poate fi altfel în cazul unei renunțări exprese".

În acelaș sens s'a exprimat și circulara Ministerului de justiție No. 50,660 din 29 Mai 1929 (pag. 58).

II. *Decretul de grațiere prevede trei categorii de efecte:*

a) *O remitere totală a pedepselor pentru cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate de maximum 3 luni (art. II) și pentru cei condamnați la amendă (art. VI), afară de excepțiunile expres arătate în al. 2 al aceluiaș articol.*

b) *O comutare a pedepsei muncii silnice sau temniței grele pe toată viața în maximul munciei silnice sau temniței grele pe timp mărginit, adică la 20 ani după ccd. penal vechiul Regat și 15 ani cod. pen. ardelean, art. 22 (art. V).*

Trebue să recunoaștem că actualul decret a înlăturat eroarea din decretul de grațiere anterior (15 Octombrie 1922) care prevede o comutare a munciei silnice la 30 ani muncă silnică pe timp mărginit (7).

c) *O reducere de pedeapsă în condițiunile fixate de art. III al. a, b și c.*

S'a pus întrebarea: *Reducerea prevăzută de art. 3 din decret operează asupra pedepsei pe care condamnatul o execută sau asupra restului ce mai are de executat din ea...?*

Atât doctrina cât și jurisprudența s'a pronunțat în sensul că reducerea operează asupra pedepsei care se execută de condamnat.

7) Vezi observația făcută de noi în art. cit. loc. cit.

Ori ce condamnat, observă cu drept cuvânt, d. V. Dongoroz, execută o pedeapsă, care poate să fie sau *pedeapsă inițială* la care a fost condamnat de justiție sau o *pedeapsă substituită* pedepsei anterioare printr-o condamnare sau reducere anterioară. De aceea nu trebuie confundată pedeapsa ce se execută cu restul ce mai are de executat din această pedeapsă un condamnat; prima este o entitate juridică de care sunt legate toate consecințele condamnării, a doua e o porțiune de timp în care aceste consecințe vor continua să subsiste, ori este știut că ori ce modificare adusă în executarea pedepsei sau durata ei, atâta timp cât printr-o dispozițiune expresă nu se spune contrariu, operează direct și exclusiv asupra acelei entități juridice care este *pedeapsa care se execută de condamnat*" (8).

De altfel al. ult. al art. III o spune expres că „reducerea pedepsei” în caz de comutare, se va face *asupra pedepsei comutate*.

Art. IV, din decret însă având în vedere calitatea personală a unor categorii de condamnați ca *invalidii de războiu* și *minorii* acordă o reducere și mai atenuată: a) remitere totală pentru cei condamnați la o pedeapsă privativă de cel mult 6 luni și b) o reducere la jumătate din pedepsele mai mari de 6 luni.

Această atenuare este foarte îndreptățită de condițiunile personale a acestor categorii de condamnați.

III. *Sunt exceptați de la beneficiul grațierii*: a) cei condamnați pentru anumite infracțiuni, b) cei condamnați din cauza condițiunilor personale ale celor condamnați.

Sunt excluși de la grațiere:

a) Cei condamnați la o pedeapsă pecuniară (amendă penală) mai mare de 20.000 lei pronunțată pentru infracțiunile expres arătate în art. VI al. 2.

Se pune întrebarea: *este exceptat și art. 18 din legea pentru reprimarea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor spirtoase din 4 Iunie 1927?*

8) V. Dongoroz, op. și loc. cit.

După cum se știe aceste infracțiuni nu au fost excluse de la beneficiul legii de amnistie din 6 Iunie 1929, în urma propunerii d-lui deputat Pompiliu Ionițescu făcută în Cameră.

Prin urmare, ar fi fost logic să nu fie excluse nici de la beneficiul grațierei, însă cum nu se face nici o mențiune, rezultă că sunt excluse de la beneficiul grațierii.

Accastă enumerare are un caracter limitativ, iar nu enunțativ? — Din modul cum este redactat al. rezultă în mod indubitabil că are un caracter limitativ.

b) *Cei exceptați din cauza condițiilor lor personale:*

1. *Funcționarii condamnați pentru sustracțiune sau delapidări*, cu excepția celor condamnați pe temeiul art. 17 legea băncilor populare sătești și a Caselor centrale din 29 Martie 1903.

2. *Recidiviști în materie de crimă.*

Prin urmare recidiviștii condamnați în materie de delict și contravențiuni beneficiază de grațiere. — Dacă legiuitorul ar fi înțeles să-i excludă s'ar fi exprimat cum a făcut-o în legea amnestiei „infractori cari au suferit o condamnățiune mai mare de 6 luni”, adică recidiviștii în general.

S'a pus întrebarea: *Starea de recidivă trebuie să fie constatată prin o hotărâre condamnatorie definitivă și executorie sau să fie o stare de recidivă de fapt?*

Cu ocaziunea aplicării decretului de grațiere din 1922 s'a interpretat în sensul că este suficient o stare recidivă de fapt (9).

Quid de condamnați pentru cumul de crime și delict?

Intrucât decretul de grațiere nu-i exclude expres cum a fost în decretul de grațiere din 15 Octombrie 1922 ei beneficiază de grațiere.

c) Se mai prevede o excepțiune: *Condamnații pentru*

9) Vezi și *Vintilă Dongoroz*, art. cit.

infracțiuni de speculă sau de acaparare din ori ce lege ar fi prevăzută (art. VIII ult. al.).

În general se înțelege prin infracțiuni cu caracter de speculă sau acaparare, acele infracțiuni cu ajutorul cărora cel condamnat a căutat să-și asigure un câștig ilicit din comiterea lor.

Deci, în fiecare caz, se va cerceta dacă prin comiterea unei infracțiuni s'a realizat un atare profit sau dacă a fost intențiunea să se tragă un atare profit, cu alte cuvinte acele infracțiuni care au la bază un caracter de „lucre” cum se exprimă doctrina franceză.

De pildă, dacă printr'un abuz de încredere sau prin santaj s'a urmărit asigurarea unui profit ilicit în dauna victimei, desigur că atari condamnați vor fi excluși de la beneficiul grațierii.

Se pune întrebarea: *Cei condamnați pentru infracțiuni la legea pentru reprimarea și înfrânarea speculei ilicite beneficiază de grațiere?*

Legea de amnestie din 6 Iunie 1929 nu-i a exclus de la beneficiul ei — în urma amendamentului admis la Senat, ar urma deci că, nu ar putea fi excluși cu atât mai mult de la beneficiul grațierii.

Însă, iată cu modul cum este redactat ult. al. din art. VIII „*infracțiuni cu caracter de speculă sau acaparare, ori din ce legea ar fi prevăzută*”, rezultă în mod neîndoios că, condamnați pentru infracțiuni la legea speculei ilicite nu beneficiază de grațiere.

IV. Decretul de grațiere în art. VI. grațiază în totul pe acei condamnați la pedeapsa amenzii, ca excepțiunile menționate în al. următor.

Quid de condamnații la amendă, cărora li s'a transformat în închisoare pentru insolvabilitate, conform art. 28 cod penal?

Într'o primă opinie s'a spus, întrucât închisoarea este o pedeapsă mai gravă de cât amendă; unor atari condamnați li se vor aplica dispozițiunile art. II, când pedeapsa inclusiv nu trece peste trei luni și art. III al a, când trece peste trei luni.

Într'o altă opiniune s'a spus că, pedeapsa amenzii fiind grațiată — indiferent dacă prin insolvabilitate

i se substituie pedeapsa închisorii, cel condamnat profită de grațiere totală — căci altfel ar urma să cerem insolvabililor o situațiune mai rea decât celor solvabili (10).

Credem că această opiniune din urmă este cea mai justă și care se încadrează în intențiunea legiuitorului.

Quid cu amenzile încasate de Stat sau cărora li s'a admis celor condamnați plata în rate lunare?

Desigur că cele încasate până la data decretului, nu mai pot fi restituite. De asemenea cele încasate în rate lunare până la data decretului, însă asupra celor neincasate se va opera ertarea. (În acest sens și Circulara Ministerului de Justiție).

V. — În art. VII din decret se prevede dispozițiunea că, acei condamnați cari nu au putut beneficia de grațierea acordată de decretul de grațiere din 15 Oct. 1922, din cauză că la data acestui decret (15 Oct. 1922) nu erau încă definitiv condamnați, pot să cumuleze beneficiul grațierii din 1922 cu acela prevăzut de prezentul decret de grațiere. (13 Mai 1929). — Această dispozițiune a fost necesită de nevoia de a face un tratament egal și a amenda aplicațiunile eronate ce se dăduse decretului de grațiere din 1922.

Prin urmare, dacă dintre condamnații care se bucură de beneficiul actualei grațieri ar fi intrat și în beneficiul decretului de grațiere din 1922, mai întâi se va opera comutarea sau reducerea conform dispozițiunilor decretului din 15 Oct. 1922; și asupra pedepsei comutată sau redusă se vor aplica dispozițiunile noului decret de grațiere din 13 Mai 1929.

De pildă: Cel condamnat beneficia potrivit decretului de grațiere din 1922 de comutarea pedepsei de muncă silnică în muncă silnică pe timp mărginit, (adică 20 ani) (11).

10) Vezi în acest sens și *Dongoroz*, art. cit.

11) Decretul spune *30 ani*. În acest caz ar mai rămâne de executat 18 ani și 6 luni, deci ambele grațieri nu ar produce nic un efect, ceeace credem că este absurd.

Potrivit dispozițiilor noului decret de grațiere din 13 Mai 1929 i se va reduce $\frac{3}{4}$ din pedeapsa comutată, adică $20 : 4 = 5 \times 3 = 15$ ani. Prin urmare va mai avea de executat: 5 ani.

Sau alt exemplu: Cel condamnat la 15 ani muncă silnică pe timp mărginit beneficiind de decretul de grațiere din 192 i s'ar fi redus pedeapsa la $15 : 4 = 3$ ani și 7 luni $\times 3 = 11$ ani, muncă silnică pe timp mărginit; aplicând și decretul de grațiere din 1922 art. III §al 2, mai rămâne de executat $4 : 3 = 1$ an și 4 luni, muncă silnică pe timp mărginit.

Concluziuni. Decretul de grațiere 1468 din 13 Mai 1929 ținând seamă de criticele ce s'au făcut decretului din 15 Oct. 1922, este redactat atât din punctul tehnic, cât și al principiilor dreptului penal în materie de grațiere — cu o deosebită îngrijire și el va evita toate soluțiunile contradictorii de până acum în aplicațiunea sa practică.

LEGE¹⁾

pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare

CAPITOLUL I

Infracțiuni de competența instanțelor ordinare

ART. 1. — Se amnistiază toate infracțiunile de drept comun prevăzute de codurile penale sau de orice alte legi speciale din cuprinsul întreg al țării, încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, fie că faptele au rămas încă nedescoperite, fie că se găsesc în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fără a fi intervenit o hotărâre definitivă.

ART. 2. — Nu beneficiază de această amnistie:

a) Asocierile pentru comiterea de crime și delictе; asasinatele; atentatele contra pudoarei, cu excluderea art. 245 și 246 din codul penal transilvănean; abuzurile sau excesele de putere; bancruta frauduloasă; denunțările și acuzațiunile calomnioase sau mincinoase; delapidările de bani publici, cu excepția celor prevăzute de legea băncilor populare, cooperativelor și obștiilor sătești, oricare ar fi calitatea infractorilor; distrugerea de acte publice sau private; falsurile în înscrisuri publice sau private; falsificările de sigilii ale Statului sau alte autorități, de bilete de bancă, de timbre, de efecte publice și alte, cum și uzajul de fals, afară de falsurile și uzajurile de fals privitoare la actele de stare civilă,

1) Votată de Senat la 29 Mai 1929 și de Cameră la 30 Mai 1929 și promulgată în M. Of. No. 121 bis din 6 Iunie 1929.

la certificatele de serviciu, la certificatele medicale și comunale; furturile calificate; înșelăciunea, incendierile, mărturia mincinoasă, omuciderile voluntare chiar dacă sunt săvârșite și neizbutite, sau numai încercate; omuciderile involuntare, în afară de cazul prevăzut de art. 282 și 283 din codul penal transilvănean; mituirile; perceperea de taxe ilegale; proxenetismul prevăzut de art. 267 și 268 din codul penal român și de art. 43—47 din legea XXXVI din 1908 (n. p.) din codul penal transilvănean și art. 132 și 512 din codul penal bucovinean; răniurile și lovirile cari au pricinuit moartea sau infirmități; secheștrările de persoane, însoțite de violență; plăzmuirile de monetă, traficul de influență; tâlhăriile; sperjurul.

b) Infracțiunile la următoarele legi speciale: legea asupra băuturilor spirtoase din 14 Ianuarie 1882; legea asupra spionajului în timp de pace din 2 Iulie 1913; codurile silvice și legiuirile silvice, când pedeapsa amenzii depășește suma de 20.000 lei, precum și în cazul în care pedeapsa privativă de libertate este mai mare de șase luni; legea vămilor din 6 Aprilie 1916, în ce privește contrabandele; legea pentru reprimarea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice din 4 Iunie 1927, cu excepția articolului 18 din această lege; legea privitoare la unele infracțiuni neintenționate, săvârșite de funcționarii C. F. R. ai Statului, din 8 Iulie 1924; legea pentru combaterea comerțului cu substanțe stupefiante din 12 Aprilie 1928 și legea bucovineană din 12 Octombrie 1914 F. L. I. M. 275, privind uzura;

c) Infractorii față de cari se va dovedi că au suferit în ultimii 3 ani o condamnățiune anterioară.

privativă de libertate, pentru un termen mai mare de 6 luni;

d) Agenții provocatori, complicii, tăinuitorii și găzduitorii din infracțiunile exceptate dela amnistie.

ART. 3. — Prin derogare dela dispozițiunile art. 2, cu excepția: tâlhăriilor, asasinatelor și omuciderilor voluntare și recidivelor, beneficiază de amnistie toți infractorii față de cari s'ar fi putut socoti împlinit termenul de prescripțiune până la data promulgării prezentei legi chiar dacă în intervalul acesta se vor fi făcut acte de instrucțiune sau urmărire fără să fi fost însă urmate de o hotărâre definitivă.

ART. 4. — Amnistia nu stinge consecințele civile ale infracțiunii. Instanța penală, valabil sesizată, va continua, la cererea părții, judecarea acțiunii civile în aceleași condițiuni. Central University Library Cluj

CAPITOLUL II

Infracțiuni de competența tribunalelor militare

ART. 5. — Se amnistiază următoarele infracțiuni încercate sau săvârșite de către militari sau civili, fie că faptele au rămas încă nedescoperite, fie că se găsesc în curs de cercetare, instrucțiune sau judecată, fără să fi intervenit o hotărâre definitivă:

a) Omisiunile fără fraudă de pe tabelele de recensământ, absența dela recrutare, ascunderea sau luarea în serviciu a dezertorilor sau nesupușilor (art. 44, 86, 115 și 123 din legea recrutării);

b) Nesupunerile la încorporare și concentrare, precum și infracțiunile privitoare la regulile rela-

tive la pregătirea mobilizării (art. 224 și 224 bis din c. j. m.);

c) Adormirea în post (art. 206 și 209 din c. j. m.);

d) Risipirea sau deturnarea de efecte militare (art. 238 c. j. m.), afară de risipirea sau deturnarea armamentului și munițiilor;

e) Furturile simple (art. 241, alin I, c. j. m.);

f) Infracțiunile săvârșite de cetățenii români la legea pașapoartelor, afară de cazurile când infracțiilor s'au făcut vinovați și de alte fapte pedepsite de legile penale, chiar dacă acestea din urmă sunt amnistiate prin prezenta lege.

Infracțiunile mai sus enumerate, dela No. a—f, intră în amnistie numai întrucât au fost încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928;

g) Dezertarea în țară în timp de pace și aceea săvârșită pe un teritoriu în stare de asediu (art. 225 și 226 din c. j. m.), fapte petrecute dela 15 Aprilie 1920 până la 1 Decembrie 1928;

h) Dezertarea în timp de război (art. 225 și 52, tit. 2 ad. c. j. m.), săvârșită dela data de 15 Aprilie 1920 până la 1 Aprilie 1921, data trecerii armatei pe picior de pace;

i) Dezertarea în străinătate în timp de pace (art. 229, 230 și 231 din c. j. m.), săvârșită dela data de 1 Aprilie 1921 până la data de 1 Decembrie 1928, excluzându-se dezertarea comisă în tot acest interval de timp de pe zona stării de asediu, astfel cum această zonă a fost limitată prin I. D. Nr. 2849 din 20 Noembrie 1928.

ART. 6. — Dispozițiile legii de amnistie promulgată cu decretul No. 55 din 928 se aplică în întregime și dezertărilor la inamic, produse pe un teritoriu inamic devenit în urma încheierii păcii teritoriu național.

ART. 7. — Cei justițiabili de tribunalele militare vor beneficia și de amnistia care formează obiectul cap. I din prezenta lege, în toate cazurile în cari infracțiunile săvârșite de ei până la data de 1 Decembrie 1928 își au sancțiunea în codurile penale sau orice alte legi speciale din întreg cuprinsul țării și se găsesc în condițiunile prevăzute de acel capitol.

ART. 8. — Cei cari au săvârșit infracțiunile prevăzute în art. 5, lit. **a, b, h, i** și la art. 6 de mai sus, și nu au satisfăcut complet serviciul militar, pentru a putea beneficia de prezenta amnistie sunt obligați a se prezentă la corpurile respective în termen de 6 luni dela promulgarea legii de față, dacă se găsesc în țară, și în termen de 1 an dacă se găsesc în străinătate, în vederea satisfacerii serviciului militar.

ART. 9. — Drepturile pecuniare ale părților lezate prin infracțiunile cari s'au amnistiat prin dispozițiile acestui capitol rămân neatinse și pot fi urmărite pe cale civilă înaintea instanțelor de drept comun.

CAPITOLUL III

Dispozițiuni comune

ART. 10. — Amnistia profită tuturor participanților la săvârșirea infracțiunilor, precum și tăinuitorilor și găzduitorilor.

ART. 11. — Drepturile pecuniare ale părților lezate prin infracțiunile săvârșite în Ardeal și Basarabia, în timpul revoluției din 1917—1919, nu pot fi urmărite în contra infractorilor amnistiați.

ART. 12. — In caz de concurs de infracțiuni amnistiate și neamnistiate se va judeca numai infracțiunea neamnistiată.

ART. 13. — Amnistia nu are efect asupra confiscărilor.

Președintele Consiliului de Miniștri, (ss) *Iuliu Maniu*.

Ministru Justiției, (ss) *Grigore Iunian*.

Ministru de Războiu, G-ral de Divizie
(ss) *Henry Cihoski*

BCU Cluj / Central University Library Cluj
EXPUNERE DE MOTIVE

Sunt în viața popoarelor momente de o covârșitoare însemnătate, cari revarsă asupra colectivității un sentiment de bucurie generală, și întăresc și mai mult nădejdea în viitorul strălucit pe care întâmplările trecutului îl lasă să fie întrevăzut.

In asemenea clipe, apare tot mai puternică pe lângă dorința de a face pe toți cetățenii să se înveselească împreună pentru realizările trecutului și aceea de a-i îndemna să lucreze împreună cu deopotrivă râvnă pentru asigurarea viitorului întrezărit.

Bucuria generală scoate și mai bine în evidență suferința la care unii greșit s'au cufundat singuri într'un moment de rătăcire; evoacă stăruitor nădejdea amendării lor prin indulgență și iertare; sentimentul nobil al iertării, sporește în mod firesc:

a) din această stare psihologică s'a născut cele două instituțiuni de drept, amnistia și grația, adevărate corective, cărora Constituția noastră a avut chiar grija să le asigure statornicia, recunoscând suveranului atât dreptul de amnistiere în materie politică, cât și pe acela de a iertă sau mic-

șoră pedepsele. Amnistierea infracțiunilor de drept comun a fost așa dar implicit rezervată puterii legiuitoare.

Cele două instituțiuni, astfel sistematizate în dreptul nostru public, au avut o reală și deasă aplicare. În ultimii 10 ani aproape nu a existat eveniment de seamă care să nu fi atras după sine clemența regală manifestată atât prin numeroase acte de grațiere, cât și prin amnistierea unor fapte cari au putut produce adânci frământări în sânul națiunii, dar a căror iertare apărea necesară în scopul de a se potoli patimile, a se risipi resentimentele și a se stabili astfel între fiii aceleiași țări, buna armonie trebuitoare pentru ca fiecare să-și poată da tributul său de muncă pentru consolidarea țării și asigurarea viitorului ei. Adese ori puterea legiuitoare a întins vâlul uitării și asupra acelor infracțiuni de drept comun mai puțin grave, cari nu dovedeau o prea mare perversitate din partea celor cari le-au săvârșit și se putea astfel legitimă credința într'o eventuală readucere a celor greșiți pe calea cea dreaptă și bună.

Aniversarea Unirii, prilej de bucurie generală, oferă în acelaș timp un nou prilej de mărturisire a sentimentului de mărinimie ce caracterizează poporul român.

Înalta Regență a binevoit a-și arăta clemența Sa: pe de o parte, trecând sub uitare toate infracțiunile politice, încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, data împlinirii celor 10 ani dela Unire, infracțiuni neagravate de omoruri, casne, schilodiri, jefuiri, prădăciuni, incendieri, exploziuni și alte manifestațiuni criminale cu scopuri sângeroase și lucrative, sau de calitatea specială a infractorilor; pe de altă parte, iertând în totul sau în parte de pedeapsă, printr'o grațiere plurală, pe toți condamnații la pedepse privative de libertate sau pecuniare, ce s'au făcut vinovați de infracțiuni săvârșite până la data decretului de grațiere, cu excepția funcționarilor condamnați pentru sustrageri sau delapidări de bani publici, a recidiviștilor în materie de crimă și a celor condamnați pentru infracțiuni cu caracter de speculă sau acaparare, cari cu bună dreptate, nu au beneficiat nici odată de amnistie sau grațiere.

Ca o complectare a acestor măsuri, a apărut necesară întocmirea alăturatului proiect de lege asupra amnistiei și pentru infracțiunile de drept comun, proiect menit să desăvârșească opera de clemență regală.

Pentru o mai bună tehnică legislativă și ținându-se seama de criteriile diferite de ordin obiectiv sau subiectiv, care întotdeauna au călăuzit măsura, un prim capitol a fost consacrat infracțiunilor de competența instanțelor ordinare; un al doilea, celor de competența tribunalelor militare și un al treilea, dispozițiilor comune ambelor categorii.

Preocuparea de căptetenie însă, care a dominat alcătuirea întregului proiect de lege, a fost aceea de a se respecta cu strictețe principiile ce cărmuiesc pe temelul dispozițiilor Constituției noastre, materia amnistiei.

În consecință, nu au fost amnistiate decât infracțiunile în curs de cercetare, de instrucțiune sau judecată; eliminându-se acelea în privința cărora s'au pronunțat hotărâri definitive și cu privire la cari Suveranul și-a exercitat potrivit dispozițiilor Constituționale prerogativa grațierii.

Noțiunea de hotărâre definitivă în sensul acestui proiect a fost fixată, ținându-se seamă de prevederile art. 396, alin. ultim din procedura penală, aplicabile tuturor recursurilor îndreptate împotriva hotărârilor instanțelor de judecată și din care se desprinde lămurit ideea că, în penal, recursul fiind suspensiv de executare, nu există lucru definitiv judecat, decât după respingerea recursului sau în caz când acest drept nu a fost exercitat în termenul legiuit. Ca urmare, vor putea invoca beneficiul amnistiei toți acei ale căror procese se găsesc încă pendinte înaintea instanțelor judecătorești de orice grad, chiar înaintea Inaltei Curți de Casație sau a Consiliului superior de revizie al armatei, aceste înalte instanțe ne mai putând statua asupra recursurilor.

* * *

Dispozițiunile cuprinse în primul capitol al proiectului de lege, vădese că nu a existat nici o considerațiune specială care să impună o excepție în ce privește termenul înăuntrul căruia faptele amnistiate au fost comise. S'a ținut dar seama numai de cauza determinată a amnistiei și au fost prin urmare amnistiate fără deosebire toate infracțiunile încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, data exactă a împlinirii celor 10 ani dela evenimentul național al Unirii iar nu

cea reală a aniversării lui, care a fost întârziată de împrejurări.

După ce prin art. 1 s'au declarat amnistiate toate infracțiunile de drept comun, prevăzute de codurile penale sau de orice alte legi speciale, încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, dar încă nedefinitiv judecate, prin art. 2 s'au stabilit excepțiile.

S'a ținut seamă, în această privință, atât de natura infracțiunilor, cât și de calitatea sau situația specială a infractorilor.

S'au exceptat astfel:

1) Toate acele atacuri grave împotriva persoanelor sau proprietăților prevăzute și pedepsite, fie de codurile penale, fie de legile speciale, cari constituiesc un serios și permanent pericol pentru societate și deci fac imposibilă trecerea lor sub uitare, oricare ar fi motivele ce stau la baza unei amnistii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

2) Infracțiunile săvârșite de funcționarii publici. Dată fiind calitatea de agenți ai puterii executive ce infractorii aveau în momentul săvârșirii faptului, nu li se poate ierta, nici uita înfrângerea legilor țării, pe cari erau datori să le apere și turburările aduse ordinii și siguranței publice, prin faptele lor.

3) Cei condamnați în ultimii 3 ani dela pedepsele privative de libertate, mai mari de trei luni și cari prin această recidivă s'au făcut nedemni de indulgență, de oarece au spulberat nădejdea unei eventuale amendări pe această cale.

În sfârșit, prin cel de al treilea articol consacrandu-se principiul netăgăduit că amnistia nu stinge consecințele civile ale infracțiunilor, s'a precizat totdeodată că instanța penală, valabil sesizată, va continua la cererea părții lezate judecarea acțiunii civile, în aceleași condițiuni. Aceasta pentru a se evita anumite controverse ce s'a ivit în justiție, asupra chestiunii de a se ști dacă instanța desesizată de judecarea faptului penal poate soluționa latura civilă a pricinii sau trebuie să-și decline competența în favoarea instanțelor civile.

Fiind constant că amnistia nu poate să atingă dreptul la despăgubire al celor lezați prin infracțiuni, nici să le îngreueze realizarea acestui drept, supunându-i la noi și costisitoare acte de procedură, cu atât mai mult cu cât în conformitate cu organizarea noastră judecătorească, instanțele de fond au un caracter mixt: civilo-corecțional,—logic era ca instanța penală să urmeze mai departe judecata acțiunii civile, alăturată celei publice stinsă prin amnistie.

Și nu constituie o excepție dela aceste principii dispozițiunea înscrisă în capitolul 3, potrivit căreia drepturile pecuniare ale părților lezate prin infracțiunile săvârșite în Ardeal și Basarabia, în timpul revoluției din 1918-1919, nu pot fi urmărite în contra infractorilor amnistiați. În adevăr, împrejurările în cari aceste infracțiuni au putut fi săvârșite sunt de natură a face situațiunea similară stării de război și a asimila pagubele încercate pe urma acestei infracțiuni în pagubele de război, urmând dar să li se aplice aceleași norme, în ce privește posibilitatea de despăgubire.

În cel de al doilea capitol, referitor la infracțiunile de competența tribunalelor militare, s'a adoptat prin art. 4 sistemul enumerării limitative a infracțiunilor amnistiate, rămânând astfel exceptate toate celelalte infracțiuni ce nu intră în enumeratiunea legală.

Acest sistem se împunea, din cauza criteriilor deosebite ce au fost avute în vedere la acordarea amnistiei, pentru această categorie de infractori, cum și a diferitelor distincții ce trebuiau să fie făcute, atât din punctul de vedere al termenului, cât și din punctul de vedere al condițiilor în cari faptele au fost încercate sau săvârșite.

Cum era firesc, celor cari s'au făcut vinovați de infracțiuni, datorită cărora s'au putut abate dela îndatorirea pe care o aveau de a îndeplini serviciul militar, li s'a condiționat amnistierea de obligația de a se prezenta, în anumite termene, la corpurile respective în vederea satisfacerii serviciului militar. (Art. 5).

Prin art. 6 s'a prevăzut că infractorii militari cari și-au pierdut gradul în urma condamnării lor nu și-l recapătă prin amnistie, dispoziție de ordin militar, care a fost admisă și cu prilejul amnistierilor anterioare.

În ce privește drepturile pecuniare ale părților, s'a precizat ca și în capitolul I, că ele rămân neatinse prin amnistie,

și întrucât tribunalele militare, conform legilor organice, nu statuează niciodată asupra pretențiilor civile, cererea de despăgubiri a celor lezați, prin infracțiunile amnistiate, urmează să fie adresată instanțelor de drept comun.

* * *

Cel de al treilea capitol al proiectului de lege, se ocupă de acele norme ce sunt comune tuturor cazurilor de amnestiere ce formează obiectul legiferării.

S'a prevăzuzt astfel:

1. Că amnistia profită tuturor participanților la săvârșirea infracțiunii, adică tuturor complicilor anteriori, concomitenți, sau posterior comiterii infracțiunii, precum și tăinuitorilor și găzduitorilor, cari în conformitate cu legea noastră penală sunt considerați că au săvârșit infracțiuni distincte de iaptul principal. (Art. 8).

2. Că în caz de concurs de infracțiuni amnistiate și neamnistiate se va judeca numai infracțiunea neamnistiata, aceasta spre a se evita orice fel de discuțiuni sau interpretări posibile,

3. Că amnistia nu are efect asupra confiscărilor, cari fiind când o măsură de siguranță, când o desdăunare, când o sancțiune civilă, nu pot fi niciodată atinse de amnistie.

Acestea sunt motivele ce ne-au îndreptățit a prezenta de liberării d-voastre alăturatul proiect și a vă ruga să-i dați aprobarea.

Președinte al Consiliului de miniștri, IULIU MANIU

Ministru de Răsboi, **G-ral de Divizie Henry Ciboski**

Ministrul Justiției, **Grigore Iunian**

RAPORTUL DELA CAMERĂ

Domnilor deputați,

Proiectul de lege pentru amnestierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare precum și a unor infracțiuni

de competența tribunalelor militare, e merit să desăvârșească opera de clemență Regală manifestată cu prilejul aniversării Unirii, prin Decretul de Amnistie No. 1467 și cel de grațiere No. 1468, ambele publicate în „Monitorul Oficial” No. 102 din 13 Mai 1929, și aici anexate.

Expunerea de motive care însoțește proiectul de lege, supus debaterilor d-voastră, după ce lămurește geneza celor două instituțiuni, pe care dreptul nostru public a avut grija să le sistematizeze, pe de o parte justifică toate dispozițiunile pe cari le cuprinde.

Raportul, așa dar, nu poate face altceva decât să se refere la temeiurile clare și juste ale expunerii de motive insistând numai asupra unor anumite chestiuni ce se impun mai cu deosebire atențiunii.

Prima și cea mai importantă e aceea care formează obiectul art. 3.

Statistica indicând că în ultimii 10 ani s'au săvârșit infracțiuni a căror judecată datează de ani de zile, fără să fi luat încă sfârșit — ceea ce ridică represiunii rostul și interesul pe care trebuie să-l aibă — guvernul a crezut nimerit să pună capăt acestor interminabile judecăți, aruncând valul uitării asupra acelor infracțiuni aflate în curs de instrucțiune, urmărire sau judecată, față de cari s'ar fi putut socoti împlinit termenul de prescripțiune, cu excepția asasinatelor, omuciderilor voluntare și recidivelor.

S'a ținut seamă în această privință de recentele și fundatele teorii emise în materie de prescripție, de mulți comentatori de seamă ai dreptului penal, cari văd o identică rațiune de a se declara stinsă acțiunea publică, chiar atunci când, după o îndelungată trecere de vreme dela săvârșirea unei infracțiuni, ar fi intervenit o hotărâre judecătorească nedefinitivă.

Aceasta este singura derogare pe care proiectul de lege a admis-o, în ceea ce concerne termenul de 1 Decembrie 1928, fixat ca punct de oprire al efectelor amnistiei.

Domnilor deputați,

De observat, într'altă ordine de idei, că deși doctrina penală admite în general că amnistia poate să șteargă chiar efectele lucrului judecat, proiectul de lege n'a înțeles, și cu

bună dreptate, să consacre această doctrină care nu numai că poate fi privită ca o denaturare a instituției, dar în sistemul dreptului nostru public, apare și ca vădit neconstituțională.

În adevăr, amnistia care constituie un mod de stingere a acțiunii publice, nu poate arunca vălul uitării decât asupra infracțiunilor în curs de urmărire, instrucțiune sau judecată, care, în consecință, se găsesc încă sub influența acelei acțiuni. De îndată ce acțiunea publică a ajuns la capătul ei printr'o condamnățiune definitivă și irevocabilă, de îndată ce penalitatea a fost definitiv pronunțată de justiție, indiferent dacă pedeapsa a început sau nu să fie executată, stricto sensu, nu se mai poate vorbi despre o stingere a acțiunii publice; căci nu se poate stinge — oricare ar fi mijlocul întrebuintat — aceea ce a luat sfârșit prin definitiva condamnare a infractorului. Altfel ar însemna ca amnistia să suprimă pedeapsa însăși, ceea ce este de domeniul celeilalte instituțiuni, grațierea.

La această considerație vine să se adauge o alta, specifică țării noastre, aceea că în conformitate cu textul precis al art. 88 din Constituție — cel puțin pentru materiile criminale — dreptul de grațiere e de atributul exclusiv al Suveranului, singurul în cădere să uite sau să micșoreze pedepsele.

Așa fiind, din toate punctele de vedere, soluția proiectului de lege, în ce privește întinderea și efectele amnistiei acordate, e la adăpostul oricărei critici.

* * *

În ceea ce privește obiecțiunea făcută de Consiliul legislativ, că dispozițiunile art. 11 din proiect ar contrazice principiile admise în materia amnistiei, care nu poate produce efecte decât asupra acțiunii publice, iar nu și asupra pretențiilor civile, aceste obiecțiuni ar fi desigur fondate dacă nu s'ar avea în vedere situația cu totul specială ce a determinat prevederile art. 11. Autorii proiectului de lege, după cum rezultă din art. 4 și 9, au ținut seamă de norma relevantă de Consiliul legislativ. Au existat însă motive puternice cari impuneau excepția stabilită prin art. 11.

Activitatea nocivă anonimă exercitată în Ardeal și Basarabia, în timpul revoluției din 1917—1919, date fiind circum-

stanțele în care s'a produs, a putut fi cu drept cuvânt asimilată faptelor de război, care în regulă generală nu dau loc la nici o despăgubire, în virtutea principiului că nimeni nu e ținut să răspundă de cazurile de forță majoră.

Domnilor deputați,

Proiectul de lege astfel cum a fost întocmit de guvern, a suferit oarecari modificări, în urma propunerilor făcute de Consiliul legislativ și a discuțiilor cari au avut loc în comisiunea de legislație civilă, comercială și criminală a Camerei, — modificări ce au fost acceptate de d-nii miniștri de Justiție și Război, cari au prezentat proiectul și au luat parte la lucrările comisiunii în sesiunile dela 23 și 24 Mai a. c.

Iată în ce consistă aceste modificări:

1. Titulatura proiectului pentru considerația justă a identificării legii, s'a modificat astfel: Proiect de lege pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare". Această nouă titulatură are superioritatea de a indica, de la început, materia supusă legiferării.

2. S'a eliminat din art. 2, lit. a, care e sediul excepțiilor de la amnistie, abuzurile de încredere prevăzute de art. 330 c. p. român și 362 din codul penal transilvănean, de oarece abuzul de încredere fiind o infracțiune ce are la bază raporturi contractuale, nu intră în categoria acelor ce urmează să fie exceptate de la amnistie. Ca urmare a acestei eliminări, s'a suprimat și excepția la excepție, referitoare la abuzurile de încredere prevăzute de legea împrumuturilor pe gaj.

La art. 2, lit. b, în legătură cu infracțiunile prevăzute de codurile silvice și legiurile silvice, s'a exceptat de la amnistie nu numai faptele pedepsite cu o amendă mai mare de 20.000 lei, ci și acelea reprimite cu pedepse privative de libertate mai mari de 6 luni. Ideia de gravitate a pedepsei călăuzind măsura acestei exceptări de la amnistie, numai datorită unei omisiuni s'a avut în vedere doar pedepsele pecuniare, nu și cele privative de libertate.

Comisiunea a mai introdus în enumerarea de la art. 2, lit. b, și uzura prevăzută în legea bucovineană din 12 Oc-

tombrie 1914. F. L. I. M. 275, infracțiune care, în conformitate cu acea lege, are deosebită gravitate.

3. La art. 3 s'a adăugat între excepții **tâlhăria**, crimă care depășește în gravitate asasinatul și omuciderea voluntară.

4. La art. 5, ca îmbunătățire de ordin tehnic, enunțarea numerică a fost înlocuită cu cea alfabetică, care a fost întrebuințată și la art. 2.

S'au înlăturat apoi abuzurile de autoritate dintre infracțiunile amnistiate (art. 2 No. 4 din proiect).

În schimb s'a introdus o nouă infracțiune „Risipirea sau deturnarea de efecte militare (art. 238 C. J. M.), cu excepția risipirilor și deturnărilor mai grave de armament și muniții.

Ca urmare a modificării de ordin tehnic, s'au modificat și trimiterile din art. 5 No. 6 și art. 7 din proiect.

În art. 5 No. 9 (devenit 1) s'a precizat mai bine că este vorba de dezertările comise de pe zona stării de asediu, astfel cum această zonă a fost limitată prin I. D. No. 2849 din 20.XI.928.

Dispozițiunea ~~din art. 5 No. 10~~ ~~na fost modificată~~ și cuprinsă într'un articol nou (art. 6).

Această nouă redacțiune a făcut inutilă dispoziția din art. 8, care cu chipul acesta a fost suprimat.

În adevăr, față cu prevederea că dispozițiile legii de amnistie promulgată cu decretul No. 55 din 928, se aplică **în întregime** și dezertărilor la inamic produse pe un teritoriu inamic, devenit în urma încheierii păcii, teritoriu național, și dat fiindcă în acel decret se prevedeă categoric că infractorii condamnați la degradare nu-și mai pot recăpăta gradul, prevederile art. 8 din actualul proiect, având acelaș cuprins, erau cu totul de prisos.

5. La art. 6 (devenit 7) s'a adăugat pentru mai multă precizie că e vorba de infracțiuni ce s'ar găsi în condițiunile prevăzute la capitolul I.

6. La art. 9 din proiect s'a înlocuit cuvintele „prezenta lege” prin cuvintele „dispozițiile acestui capitol”, spre a evita o confuziune posibilă, de oarece în ce concerne infracțiunile de competența instanțelor ordinare, chestiunea referitoare la despăgubirile cerute a căpătat, prin lege, o altă soluțiune.

Restul articolelor au rămas nemodificate. În afară de data

începerii revoluției, despre care se face vorbire în art. 11, care s'a schimbat din 1918 în 1917, conform realității faptelor.

Domnilor deputați,

Cu prilejul discuțiilor ce au avut loc în comisioane, s'au ridicat mai multe chestiuni, cari n'au justificat modificări de texte, dar impun oarecari lămuriri.

Astfel, s'a pus chestiunea dacă amnistia, care prin art. 1 vizează toate infracțiunile de drept comun prevăzute de orice legi speciale, are efect asupra amenzilor fiscale, pe cari unele din acele legi le prevăd.

Răspunsul în această chestiune nu poate fi decât negativ. N'a fost și nu putea fi în intenția autorilor acestui proiect de lege de a se amnistia altceva decât faptele reprimite de lege cu pedepse privative de libertate sau cu pedepse pecuniare, ce se pot transforma, conform legii, în închisoare, în caz de insolvabilitate a infractorului, și cari deci intră în categoria infracțiunilor propriu zise.

Ca urmare, amnistia nu a putut viza acele fapte cari atrag după ele amenzi cu caracter fiscal, și asupra cărora evident este că amnistia nu poate avea nici un efect.

De altfel, acesta a fost și spiritul decretului de grațiere cu No. 1468 din 929, care grațind în totul pe cei condamnați la pedeapsa amenzii, n'a vizat amenzile cu caracter fiscal.

O altă chestiune s'a pus cu privire la soarta celor condamnați în contumacie.

Această categorie de condamnați va beneficia, fără îndoială, de amnistie, în condițiile stabilite de proiect, de oarece condamnarea pronunțată împotriva lor nefiind definitivă, judecata reîncepe în momentul prezentării. Cu acest prilej toți contumacii cari îndeplinesc condițiile acestei legi, vor putea invoca beneficiul amnistiei.

Intr'o altă ordine de idei, s'a cerut explicațiuni asupra înțelesului și întinderii expresiunii „infirmități” provocate de răniri și loviri.

Gravitatea faptelor fiind considerațiunea ce s'a avut în vedere pentru stabilirea excepțiilor de la amnistie, proiectul de lege n'a înțeles să scoată de sub auspiciul ei decât acele răniri și loviri prevăzute și pedepsite de art. 240 c. p.

și corespunzătoarele lui din celelalte coduri. Sensul expresiunii „**infirmități**” e dar acela ce se desprinde din enumeratiunea leziunilor enunțate de menționatul text de lege, la cari autorii proiectului s'au referit.

Dezideratul exprimat în comisiune de a se prevedea în mod expres amnistierea infracțiunilor la legea Dobrogei-Noui n'a putut fi satisfăcut, de oarece, pe de o parte art. 1 din prezenta lege prevede în general amnistia, iar prin art. 2, stabilind excepțiile, n'a introdus între ele și infracțiunile la legea Dobrogei-Noui; pe de altă parte, prin art. 6 (devenit 7) a dispus că și justițiabilii de tribunalele militare beneficiază de amnistia care formează obiectul capitolului I.

Cu chipul acesta toți infractorii la acea lege a Dobrogei-Noui, justițiabili fie la instanțele ordinare, fie de tribunalele militare, beneficiază de amnistia acordată prin prezenta lege.

În ce privește observațiunea făcută de Consiliul legislativ de a se pune la sfârșitul art. 3 ca precizare, după cuvintele „hotărâre definitivă” cuvântul „irevocabilă”, Comisiunea a socotit inutil acest adaus față cu explicațiunile date prin expunerea de motive asupra înțelesului pe care le au acele cuvinte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O ultimă explicațiune a fost necesară cu privire la dispozițiunile cuprinse în art. 4, s'a pus întrebarea: Dacă ministerul public va mai fi chemat să pună concluziuni în instanța ce rămâne angajată pentru soluționarea laturii civile a pricinilor penale stinse prin amnistie și

2. Dacă acțiunea părții civile va fi supusă la taxele de timbru.

Răspunsul nu poate fi decât negativ. În primul rând, Ministerul public, chiar atunci când acțiunea publică se rezolvă concomitent cu cea privată, nu are a se ocupa de soarta pretențiunilor civile, cu atât mai mult rolul să înceteze atunci când acțiunea publică se stinge. Prezența sa în instanță în urma amnistierii faptului penal, este absolut inutilă, câtă vreme nu este reclamată de considerațiunea că ar fi minori în cauză.

În al doilea rând, față cu prevederile art. 4, că instanța penală valabil sesizată va continua la cererea părții, judecarea acțiunii civile **în aceleași condițiuni**, se înțelege că nu poate fi vorba de o timbrare a acțiunii, alta decât cea prevăzută de lege pentru acțiunile penale. De altminterlea tocmai pen-

tru a se înlătură orice controversă asupra acestei chestiuni, actualul proiect de lege a lămurit care va fi soarta acțiunii civile, — neatinsă de amnistie din nici un punct de vedere.

Pentru toate aceste considerațiuni, vă rog în numele comisiunii, să binevoiți a votă proiectul de lege astfel cum a fost modificat.

În comitetul de delegați s'a desemnat d-nii: M. Văgănescu ca președinte; iar ca membri d-nii: Isopescul-Grecul, Pompiliu Ioanițescu și Pop Traian.

Raportor, I. GR. PERIETEANU

AVIZUL CONSILIULUI LEGISLATIV

PROCES-VERBAL No. 48

Sedința de la 13 Mai 1929

Sub președinția d-lui I. Ionescu-Dolj.

Prezenți fiind:

Consilieri permanenți d-nii: George D. Nedelcu, Cezar Vârgolici, C. D. Anghel.

Referent titular al lucrării d. George Vrăbiescu.

Luând în discuție proiectul de lege pentru amnistierea unor infracțiuni de drept comun, încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, înaintat Consiliului de către Ministerul de Justiție cu adresa No. 45.848 din 13 Mai 1929, emanând de la acelaș minister și înregistrat la acest Consiliu sub No. 510 de la 13 Mai 1929,

Ascultând raportul d-lui președinte I. Ionescu-Dolj și referatul d-lui referent titular George Vrăbiescu,

Consiliul,

Văzând proiectul de lege întocmit de Președinția Consiliului de miniștri împreună cu Ministerul de Justiție și Ministerul de Război, prin care, cu ocaziunea serbării aniversării a 10 ani de la unire, se amnistiază unele infracțiuni de drept comun, cum și unele infracțiuni de competența instanțelor militare;

Văzând și expunerea de motive ce însoțește proiectul precum și legea No. 1 din 1928 prin care s'a amnistiat unele infracțiuni cu caracter militar și la care se referă proiectul de față.

Consiliul examinând proiectul, are de făcut următoarele observațiuni:

1. Titlul proiectului, pentru o mai bună tehnică legislativă și identificarea legii, se impune să fie completat cu indicarea în scurt a cuprinsului proiectului, de oarece astfel cum este redactat s'ar putea înțelege că se legiferează asupra materiei amnistiei. Pentru a obvia la acest neajuns Consiliul propune ca proiectul să aibă următorul titlu:

„Proiect de lege pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor de drept comun precum și a unor infracțiuni de competența instanțelor militare”,

2. Ca o consecință a completării titlului proiectului urmează ca și cuvântul **„ordinare”** din titulatura capitolului I să fie înlocuit prin cuvintele: **„de drept comun”**.

3. La aliniatul 3 cuvântul **„definitivă”**, cu care se termină textul articolului, spre a evita controversă în interpretare, este de interes să fie înlocuit cu cuvântul **„irevocabilă”**, spre a se înțelege că amnistia va profita și infracțiunilor cari se găsesc pendinte în recurs.

5. La art. 5 cuvântul **„definitivă”**, cu care se termină aliniatul prim, pentru rațiunea indicată mai sus, este necesar a fi înlocuit cu cuvântul **„irevocabilă”**.

6. La art. 6, pentru a redă mai bine ideia urmărită prin proiect, Consiliul este de părere să i se dea următoarea redactare:

Art. 6. — Justițiabilii de tribunale militare, cari vor beneficia de amnistia prevăzută în art. 5 de mai sus, vor beneficia și de amnistia care formează obiectul capitolului I din proiectul de lege, în toate cazurile în cari infracțiunile săvârșite de ei se vor găsi în condițiunile prevăzute în acel capitol.

7. Art. 11 prevăzând întinderea efectelor amnistiei și asupra pretențiunilor civile ce ar rezulta din infracțiunile de cari se ocupă textul, aduce o atingere drepturilor patrimoniale a celor păgubiți prin infracțiunile amnistiate, ceea ce este contrariu principiilor admise în materie de amnistie, care nu poate produce efecte decât asupra acțiunii publice.

O atare soluțiune ar putea fi admisă numai dacă Statul ar luă asupra sa plata despăgubirilor celor dăunați prin infracțiunile amnistiate.

Cu aceste observațiuni și propuneri Consiliul dispune restituirea proiectului de lege pentru a fi supus desbaterilor parlamentare.

Președinte, **I. Ionescu-Dolj**

Consilieri permanenți: **George D. Nedelcu, Cezar Vârgolici, C. D. Anghel**

Referent titular, **G. Vrăbiescu**

RAPORTUL DELA SENAT

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Domnilor senatori,

Proiectul de lege pentru amnestierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare, votat și adoptat de Adunarea deputaților în ședința de la 28 Mai 1929 și adus în deliberarea Senatului cu Mesajul Regal No. 1666 de la 28 Mai 1929, secțiunile d-voastră, luându-l în cercetare, l-au admis, numind delegați:

Secțiunea I pe d-l Șt. Graur;

Secțiunea II pe d-l Cristescu N.;

Secțiunea III pe d-l M. Șeinescu,

Secțiunea IV pe d-l G. Aslan;

Secțiunea V pe d-l Romulus Georoceanu;

Secțiunea VI pe d-l Anibal Ciurea, și

Secțiunea VII pe d-l Rădulescu Motru, cari, întrunindu-se în ziua de 28 Mai 1929, sub președinția d-lui senator Șt. Graur, luând parte la ședință raportul comisiunii care a fost convocat și, luând din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, precum și raportul comisiunii respective, l-a adoptat pe considerentele următoare:

Domnilor senatori,

Camera deputaților, în ședința dela 28 Mai 1929, a adoptat cu majoritate de una sută zece voturi, contra unu, proiectul de „**Lege pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare**”, proiect pe care îl veți examina d-voastră.

Prin aducerea acestui proiect de lege în fața d-voastră se cere să desăvârșiți actul de Clementă Regală, dat cu ocazia aniversării Unirii, prin decretul de amnistie No. 1467 și cel de grațiere No. 1468, ambele publicate în „*Monitorul Oficial*” No. 102 din 13 Mai 1929.

Expunerea de motive aci alăturată și care însoțește proiectul de lege de față, subliniază momentele înălțătoare și determinante în viața națiunii române, care s'au pecetluit prin actul Unirii, momente cari prin avântul ce-l capătă națiunea prin consolidare și progres, înțelege ca să dea uitării unele fapte de nu prea mare importanță, cari au fost săvârșite de diferiți indivizi, dar cari n'au turburat mersul normal spre progres al țării.

Prin expunerea de motive se mai învederează tot progresul pe care l-a făcut în evoluția lui „**Dreptul**” în timpul din urmă și deci nu putea să excludă *iertarea*, sentiment nobil care înfrățește pe indivizi, îi unește cu colectivitatea pentru progresul civilizației și îi sătuește ca să nu mai cadă în ispită.

Domnilor senatori,

Proiectul legii de față cuprinde un număr de 13 articole împărțite în trei capitole.

În capitolul I, art. 1, legiuitorul aruncă vălul uitării asupra infracțiunilor de drept comun, prevăzute de codul penal sau orice alte legi speciale din cuprinsul întregii țări, fie că faptele au rămas nedescoperite, fie că sunt în curs de cercetare sau judecată.

Legiuitorul preocupându-se de infracțiunile prevăzute de legile speciale, n'a înțeles să amnistieze decât pe acelea cari au un caracter represiv penal și nici de cum acele abateri cari au un caracter disciplinar. Articolul 1, punând princi-

piile călăuzitoare în această materie, limitează numărul acelor infracțiuni, luând data de 1 Decembrie 1928 a săvârșirii marelui act al „Unirii” și ținând seamă de dubiul în care se găsește prevenitul, proiectul de lege amnistiază toate acele infracțiuni asupra cărora incertitudinea planează încă până la darea unei hotărâri judecătorești definitive.

În articolul 2, enumerându-se excepțiunile acelor cari beneficiază de amnistie, s'au scos dela beneficiul legii acele infracțiuni penale cari prin natura lor ar fi adus mai grave turburări în ordinea socială.

În comitetul delegaților acest articol a suferit o modificare prin aceea că s'a adăugat la excepțiunile prevăzute în acest articol cuvintele: **„chiar dacă sunt săvârșite și neisbutite, sau numai încercate”**.

Prin această modificare de redacție s'a precizat ideea proiectului de a nu amnestia tentativa de omor și crimă de omor săvârșită dar neisbutită.

În alineatul *b*, comitetul delegaților a suprimat cuvintele: „legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite din 17 Iunie 1923”, considerând că acele infracțiuni s'au comis într'o epocă când viața comercială nu era temeinic reasezată după urma marelui război și a crizei de refacere în care am trăit în acești zece ani până la Unire.

Comitetul delegaților, în speranța unei viitoare corectări, a făcut ca infractorii la această lege să intre în beneficiul legii de față.

La art. 3, ținându-se seama de principiile expuse mai sus, s'a aruncat vâlul uitării asupra unora din infracțiuni cari sunt prevăzute în articolul 2, dar cari prin scurgerea timpului a împlinit termenul de prescripțiune până la promulgarea prezentei legi.

În articolul 4 legiuitorul taie controversa care se iscase la unele instanțe judecătorești, stabilind că amnistia nu stinge consecințele civile ale infracțiunii; astfel că instanța penală, sesizată valabil va continua judecarea pricinii, bine înțeles dacă partea civilă va stăruî, urmând ca procesul să se judece în aceleași condițiuni.

În capitolul II se prevede amnistierea infracțiunilor de competența tribunalelor militare.

Prin articolul 8 legiuitorul a prevăzut că cei amnistiați cari nu au satisfăcut complet serviciul militar să fie obligați, în-

tr'un termen de 6 luni pentru infractorii domiciliați în țară și un an pentru infractorii domiciliați în străinătate, a satisface serviciul militar. Prin această dispozițiune clemența atinge și un scop educativ național.

Capitolul III final cuprinde dispozițiuni explicate de d-l ministru al justiției prin expunerea sa de motive anexată la acest proiect de lege.

Domnilor senatori,

Acestea fiind principiile proiectului legii de față împreună cu modificările Comitetului delegaților, am onoare a vă ruga să binevoiți a vota acest proiect de lege.

Raportor, Romulus Georoceanu

COMENTARII LA LEGEA AMNISTII

din 6 Iunie 1929

1. Cu privire la întinderea și efectele legii pentru amnestierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența instanțelor militare, dispozițiunile legii se aplică numai acelor infractori, a căror hotărâre până la data promulgării legii nu a rămas „definitivă”, adică „irevocabilă și executorie”, ne mai fiind susceptibilă de nici o cale de atac ordinară sau extraordinară.

„Noțiunea de hotărâre definitivă”, în sensul acestui proiect, spune *expunerea de motive*, a fost fixată, ținându-se seama de prevederile art. 396 al. ult. pr. pen., aplicabilă tuturilor recursurilor îndreptate împotriva hotărârilor instanțelor de judecată și din care se desprinde lămurit, ideea că, în penal, recursul fiind suspensiv de executare, nu există lucru judecat decât după respingerea recursului, sau în caz, când acest drept nu a fost exercitat în termenul legiuit. Ca urmare, pot invoca beneficiul amnestiei toți acei ale că-

ror procese se găsesc încă pendinte înaintea instanțelor judecătorești de orice grad, chiar înaintea înaltei Curți de Casație, sau a Consiliului Superior de revizie al armatei, aceste înalte instanțe nemai putând statua asupra recursului”...

Iar d-l deputat *I. Gr. Periețeanu*, raportorul legii la Cameră, bazat pe principiile „care sunt la fundamentul amnestiei, care constituie un mod de stingere a acțiunii publice, nu poate arunca vălul uitărei decât asupra infracțiunilor în curs de urmărire, instrucțiune sau judecată, cari în consecință, se găsesc sub influența acelei acțiuni”, ajunge la aceeași concluziune că pierd beneficiul amnestiei toți acei condamnați a căror „acțiune publică a ajuns la căpătâiul ei printr-o *condamnațiune definitivă și irevocabilă*, de îndată ce penalitatea a fost definitiv pronunțată de justiție, indiferent dacă pedeapsa a început sau nu, să fie executată *stricto sensu*, căci nu mai poate fi vorba de o stingere a acțiunii publice”.

2. Într-o sub-beneficiu al legii toate infracțiunile prevăzute de *codul penal din Vechiul Regat*, aplicabil în Vechiul Regat și Basarabia; *Codul penal Ardelean*, aplicabil în Transilvania și *Codul penal austriac* aplicabil în Bucovina, precum și orice alte legi speciale aplicabile, fie în tot cuprinsul României, fie parțial numai în Transilvania și Bucovina.

Prin urmare, s'a acordat o largă amnestiere a infracțiunilor de drept comun de competența instanțelor ordinare

Cu ocaziunea discuțiunii art. 2 al. b. în Cameră, d-l deputat Pompiliu Ioanițescu a pus întrebarea: *dacă sunt excluse de la beneficiul amnestiei infracțiunile la legea de organizare a Dobrogei noi.*

D-l Ministru de Justiție Gr. N. Iunian a răspuns afirmativ, adăugând: „Cu privire la locuitori din Cadrilater cari au fost înrolați sub ocupațiunea inamică și dați în urmă, după încetarea ocupațiunii, în judecată, cum nu s'ar vedea destul de limpede că sunt amnistiați? Eu cred că rezultă destul de clar că aceste fapte sunt amnistiate. Dacă infracțiunile lor le ați așeza în cadrul celor politice, ele sunt amnistiate prin decretul de amnestie politică. Dacă infracțiunile lor

le veți așeza în cadrul delictelor ca infracțiuni de drept comun, iarăși sunt amnestiate prin această lege, care nu exceptează infracțiunile pedepsite de art. 66 cod. penal. Dar aceasta numai în ceea ce privește pe civili și indiferent de instanța de care au fost judecați.

Se poate însă, ca în mod excepțional, datorită stări de asediu, care există în momentul când a fost săvârșite sau în momentul când a fost judecate, aceste infracțiuni săvârșite de civili, să fi fost judecate de instanțele militare.

Principial încă se aplică deopotrivă și în această ipoteză și ca să nu mai fie nici o îndoială am înscris în art. 6 devenit 7, că justițiabili de instanțele militare vor beneficia de amnestia care formează obiectul capitolului I.

Însă dacă este vorba de infracțiuni săvârșite de un militar, care este sancționată de art. 197 c. j. m., o asemenea infracțiune având un caracter mai grav, *nu este amestiată* (*Ședința Camerei din 27 Mai 1929, după stenogramă*) Cluj / Central University Library Cluj

S'a pus însă chestiunea: *Dacă amnestia se întinde și asupra amenzilor fiscale, pe care unele din legile speciale le prevăd?*

Atât cu prilejul discuțiilor din Comisiunea legislativă a Camerei, cât și discuțiilor din Parlament, s'a răspuns cu drept cuvânt, cum o afirmă și raportorul dela Cameră a legii d. I. G. Periețeanu. că: „n'a fost și nu putea fi în intențiunea autorului acestui proiect de lege de a se amestia alt ceva decât faptele reprimite de lege, cu pedepse privative de libertate sau cu pedepse pecuniare, ce se pot transforma, conform legii, în închisoare, în caz de insolvabilitatea infractorului.”

În ședința Camerei de la 27 Mai 1929, d. Ministru al Justiției, fiind întrebat: dacă amenzile fiscale sunt sau nu amestiate, a răspuns categoric: „*Legea nu prevede decât amenzile penale, amenzile fiscale evident că rămân în vigoare. Nu vor intra deci în amestie, după cum n'au făcut obiectul nici a decretului de grațiere (No. 1468 din 1929). După stenogramă.*”

Ca urmare, *amnestia nu se poate aplica acelor fapte care atrag după ele ca sancțiune amenzi cu caracter fiscal sau civil* (2).

În acest sens, a fost de altminteri conceput și decretul de grațiere No. 1468 din 929, care grațiază în totul pe cei condamnați la pedeapsa amenzii, cu excepțiunea acelorora cu caracter fiscal (vezi art. VII).

Quid cu cei *condamnați în contumacie*?

Cineva condamnat în *contumacie*, nu este condamnat la o pedeapsă definitivă și executorie, căci el se poate ori când înfățișa la judecată, potrivit art. 481 pr. pen. înainte de stingerea pedepsei prin prescripțiune și decisiunea dată în contumacie este dela sine nimicită și se procedează la o nouă judecată potrivit regulilor de drept comun.

Aceiași soluțiune o expune magistral și d-l raportor I. Gr. Periețeanu: „această categorie de condamnați va beneficia, fără îndoială de amnestie, în condițiunile stabilite de lege, deoarece condamnățiunea pronunțată împotriva lor, nefiind *definitivă*, judecata reîncepe în momentul prezentării. Cu acest prilej, toți contumacii cari îndeplinesc condițiunile acestei legi, vor putea invoca beneficiul amnestiei“.

3. *Ca aceste infracțiuni să se bucure de efectele amnestiei, se cer trei condițiuni:*

a) Să fi fost încercate sau săvârșite până la *data de*

2) Vezi Trib. Romanați s. I, 233 din 27 Oct. 1920, **Curierul Judiciar** 1920, No. 85-86, care amnestiase o persoană morală pentru contravențiune la fondul comunal, care avea un caracter **fiscal** de oarece contravenienții la această lege erau supuși la îndoitul taxelor ce trebuia să plătească statului, iar în caz de neplată se urmărea conform legii de urmărirea a veniturilor statului, și în caz de insolvabilitate nu se putea transforma în închisoare.

Amenda fiscală, zice **Dessertaux** (Des caractères juridiques de l'amende fiscale, Jour. des Proc. 1901, I, pag. 126 și urm.), are un caracter mai mult de reparațiuni fixate de mai înainte, pentru prejudiciul cauzat statului, decât un caracter penal. În acelaș sens Cas. II, 319 din 12 Noemb. 1918 (Bulet. Cass. pag. 1962).

1 Decembrie 1928, data aniversării Unirii provinciilor surori, care, „prilej de bucurie generală, cum se exprimă „*expunerea de motive*”, oferă în acelaș timp un prilej de mărturisire a sentimentului de mărinimie ce caracterizează poporul român”.

b) *Să nu fi intervenit o hotărâre definitivă și irevocabilă până la data promulgării legii, (6 Iunie 1929).*

c) *Să nu fi fost exceptate expres dela beneficiul legii, din cauza gravității lor sau a calității infractorilor.*

4. *Excepțiunile prevăzute de lege, care fac să se excludă beneficiile amnestiei.*

Legiuitorul a prevăzut trei categorii de excepțiuni:

a) *Excepțiuni bazate pe gravitatea infracțiunilor*, care având în vedere pericolul ce prezintă pentru societate și mobilul josnic care a concurat la comiterea lor, exclud dela sine, orice sentiment de îndurare și clemență. Sau cum se exprimă *Expunerea de motive*.

„Toate acele acțiuni grave împotriva persoanelor sau proprietăților, prevăzute și pedepsite, fie de codul penal, fie de legile speciale, care constituiesc un serios și permanent pericol pentru societate și deci, fac imposibilă trecerea lor sub uitare, ori care ar fi motivele ce stau la baza amnestiei.

Aceste excepțiuni sunt enumerate în art. 2 alin. a și b din lege.

Intrebare: *Această enumerare este limitativă sau numai enunțativă?*

Din modul cum sunt redactate alin. a și b. art. 2, rezultă neîndoios, că, grija pusă de legiuitor de a enumera, atât infracțiunile prevăzute de codurile penale, cât și cele prevăzute de legile speciale, nu au avut alt scop de cât a mărgini puterea de apreciere a instanțelor judecătorești, această enumerare având un caracter *limitativ*.

Încă o probă că această enumerare este limitativă, o avem în faptul, că legiuitorul la aceste excepțiuni, prevede alte excepțiuni ca: atentatele la pudoare, prevăzute de art. 245 și 246 cod penal transilvănean; delapidările de bani publici, prevăzute de legea băncilor populare, cooperativelor și obștiilor sătești; Falsurile și uzagiurile de fals, privitoare la certificatele de stare civilă, la certificatele de servitori, la certificatele

medicale și comunale; omuciderile involuntare, prevăzute de art. 282 și 283 cod penal transilvănean; art. 18 din legea pentru reprimarea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice din 4 Iunie 1927.

Aceste excepțiuni, care fac ca infracțiunile enumerate mai sus să beneficieze de amnestie, ne arată în mod neîndoelnic, că legiuitorul a înțeles să dea acestei enumerări un caracter *limitativ*.

Printre infracțiunile excluse dela beneficiul amnestiei, sunt și lovirile și rănirile care au pricinuit moartea sau infirmități.

S'a pus întrebarea: *Ce se înțelege prin infirmități?*

Sunt unele infirmități temporare, altele permanente?

Sunt excluse ambele?

În discuțiunea avută în Comisiunea Legislativă a Camerei și din însăși raportul d-lui I. Gr. Periețeanu, rezultă neîndoios că legea a voit să excludă dela beneficiul amnestiei „rănirile și lovirile prevăzute și pedepsite de art. 240 cod. pen. Vechiul Regat și corespunzătoare din celelalte coduri (301 și urm. cod pen. ardelen, etc.), adică *infirmitățile cu caracter permanent ca: slutirea, surzenia, pierderea facultății de a procrea, smintiri la minte, etc.*

Dacă lovirile sau rănirile au produs o infirmitate temporară, vremelnică, nu sunt excluse dela beneficiul amnestiei și autorii lor profită de iertare.

Cu privire la modul cum este redactat pasagiul din art. 2 al. a cu privire la „usagiul de fals”, care a fost exclus de la beneficiul amnestiei, d. Ministru de Justiție a dat această lămurire, cu ocaziunea discuțiunilor avute în Cameră: „Ca să nu mai fie nici o îndoială și să curmăm de la început ori ce discuție să punem pluralul și să întrebuițăm” și „*usagiurile de fals*” — (*Ședința dela 27 Mai 1929, după stenogramă*).

b) Infractorii cari în cursul ultimilor trei ani, dela data promulgării legii ar fi suferit o condamnățiune anterioară, privativă de libertate, mai mare de 6 luni (al. c. art. 2).

Se pune întrebarea: *la acești infractori trebuie ca prima pedeapsă să fi rămas numai definitivă sau exe-*

cutorie, sau să fi fost executată, cu alte cuvinte, să aplice normele dela recidivă, sau este suficient numai să se constate că a fost condamnat anterior la o pedeapsă privativă de libertate mai mare de 6 luni, pentru a fi excluși dela beneficiul amnestiei?

Art. 7, 41 și 42 cod pen. rom., cere ca o condițiune esențială pentru recidivă, ca prima pedeapsă să fi fost irevocabilă și să fi fost executată. Legiuitorul amnestiei pare a fi fost mai puțin exigent cu această categorie de infractori, ușurându-le situația prin condițiunea pusă, ca prima condamnățiune la o pedeapsă mai mare de 6 luni, să fi rămas *numai definitivă și irevocabilă*, în ultimii trei ani dela data promulgării legii (6 Iunie 1929).

Totuși legiuitorul motivează această excepțiune în *Expunerea de motive*, prin faptul că, „această categorie de condamnați s'a făcut nedemnă de indulgență, deoarece au spulberat nădejdea unei eventuale amendări pe această cale”.

Quid pentru cumulus de infracțiuni?

Implicit, infractorii cari au comis un *cumul de infracțiuni*, se bucură de beneficiul amnestiei, *dacă infracțiunile nu sunt excluse dela amnestie* (3).

Problema nu se pune atât la cumulus real de infracțiuni, fiindcă dacă una din infracțiuni este amnestiată și cealaltă nu, cea neamnestiabilă urmează a se judeca, însă dacă e vorba de un cumulus ideal de infracțiuni, — deasemenea amnestierea uneia nu poate ridica caracterul de ilicit penal celeilalte infracțiuni. (Vezi și V. Dongoroz. *Tratat. II. No. 1163³*, pag. 341).

c) Ultima excepțiune dela beneficiul amnestiei, în virtutea calității personale sunt: *agenții provocatori, complicii, tănuitorii și găzduitorii, părtașii la infracțiunile cari sunt excluse de la beneficiul amnestiei*.

3) Problema nu se pune atât la cumulus real de infracțiuni, fiindcă dacă una din infracțiuni este amnestiată și cealaltă nu, cea neamnestiată urmează a se judeca; însă dacă e vorba de un cumulus ideal de infracțiuni, — deasemenea amnestierea uneia nu poate ridica caracterul de ilicit penal celeilalte infracțiuni. (Vezi și V. Dongoroz, *Tratat II, No. 1163⁸* pag. 341).

Această excepțiune, este o consecință logică trasă din considerațiunea, că dacă autorii principali ai infracțiunilor excluse dela beneficiul amnestiei, sunt excluși dela amnestie, este drept și echitabil să fie excluși și acei coparticipanți, fie anteriori, fie concomitenți, fie posteriori comiterii infracțiunii, și fără de care ea nu s'ar fi putut desăvârși, — de multe ori, aceștia fiind prin activitatea lor, mai periculoși societății, decât însuși autorii principali (4).

Din această excepțiune se trage deci prin a *contrario*, concluzia că: *Agenții provocatori, complicii, precum și tănuitorii și găzduitorii la săvârșirea infracțiunilor care nu sunt excluse dela beneficiul amnestiei, vor profita de efectele legii*, ceia ce legiuitorul a spus-o expres, prin art. 10 din legea, — deși credem că nu mai era necesar să o spună, față de dispozițiunea clară și precisă din art. 2 al. d.

În sfârșit, legiuitorul mai prevăzuse o excepțiune de la beneficiul amnestiei: *Infracțiunile săvârșite de funcționarii publici*. „Dată fiind calitatea de agenți ai puterii publice executive, ce infractorii aveau în momentul săvârșirii faptului, nu li se poate ierta, nici uita înfrângerea legilor țării, pe care erau datori să le apere și turburărilor aduse ordinii și siguranței publice”, cum se exprimă *Expunerea de motive*.

Însă din discuțiunile avute în Comisiunea legislativă a Camerei, această excepțiune s'a găsit inutilă de a mai fi menționată, întru cât, infracțiunile ce ar fi putut fi comise de funcționarii publici în calitate de

4) În acest sens s'a pronunțat Cas. II, 1649 din 16 Noembrie 1920, cu privire la aplicațiunea decretelor-legi de amnestie 1547 și 2009 din 1920, fiindcă amnestia are un caracter real și se aplică deopotrivă tuturor persoanelor care au participat la fapt, fie în calitate de autori materiali, fie de autori morali sau complici, în **Curierul Judiciar** 1921, No. 2, pag. 23, cu nota V. Dongoroz — Curtea cu Jurați Buzău, 44 din 8 Oct. 1920, **Curierul Judiciar** 79-80, pag. 687; Trib. Romanai s. I, sent. civ. 233, **Curierul Judiciar** 1920 No. 85-86 cu nota Decusară, cfr. I. Ionescu-Dolj, Efemeride juridice, **Curierul Judiciar** 1920, No. 44—45 pag. 368.

agenți ai puterii publice ca: abuzuri sau excesele de putere, delapidări de bani publici, distrugeri de acte publice, falsificări, sechestrări de persoane, etc., au fost exceptate dela beneficiul amnestiei, indiferent de calitatea persoanelor ce le au comis.

d) infractorii cari au comis tâlhării, asasinate și omucideri voluntare, precum și recidiviștii, cărora s'ar fi putut socoti împlinit termenul de prescripțiune, până la data promulgării legii (6 Iunie 1929), deși în interval s'ar fi făcut acte de instrucțiune sau urmărire, care ar fi putut-o întrerupe.

Această excepțiune este motivată pe gravitatea infracțiunilor comise, care nu merită nici indulgență, nici iertare, nici uitare.

Consecințe acestui principiu, legiuitorul a prevăzut în art. 3 că: beneficiază de amnestie infractorii, cu excepția arătată mai sus, cari pot să invoace împlinirea prescripțiunii acțiunii, până la data promulgării legii (6 Iunie 1929), chiar dacă în interval ar fi fost întreruptă prin acte de instrucțiune sau urmărire, cu condiția, să nu fi fost urmate de o hotărâre *definitivă și irevocabilă*.

Intinderea beneficiului, la această categorie de infractori, a fost justificată de faptul de a descongesciona instanțele corecționale de o mulțime de procese, care durează de ani de zile, fără să se fi dat o soluțiune definitivă.

Deci, beneficiază de amnestie, toate infracțiunile exceptate de art. 2 al. a, b și c, cu excluderea tâlhăriilor, asasinatelor și omuciderilor voluntare, precum și a recidivelor, dacă autorii lor pot invoca împlinirea prescripțiunii acțiunii publice până la data promulgării legii, chiar dacă în interval ar fi fost întreruptă prin acte de instrucțiune sau urmărire, — derogându-se astfel, de la principiile generalmente admise în materie de prescripțiunea acțiunii publice.

O atare dispozițiune, găsim și în legea de amnestie poloneză din 1928.

5. *Soarta acțiunii private după stingerea acțiunii publice prin amnestie.*

Se știe că, amnestia are efect numai asupra acțiunii publice, care o stinge, făcând inexistentă infrac-

țiunea. Inșă ce se întâmplă cu acțiunea privată? Doctrina este unanimă și jurisprudența a confirmat-o prin numeroase decizii, că instanța penală, valabil sesisată, cu judecarea acțiunii civile, nu se poate desezisa de judecarea ei, dacă partea o cere, ea va soluționa *ca instanța civilă* (5).

Aceasta o prevede expres art. 4 din lege.

Cu prilejul discuțiunii acestui articol în Comisiunea legislativă a Camerei, s'a pus următoarele chestiuni, în legătură cu acțiunea privată: a) *dacă Ministerul public mai este chemat să pună concluziuni în instanța angajată pentru soluționarea acțiunii civile și dacă partea civilă va fi supusă, în acest caz, la plata taxelor de timbru — potrivit normelor pentru acțiunile civile?*

La amândouă s'a răspuns negativ, cu drept cuvânt.

În primul rând, spune d-l deputat I. Gr. Periețeanu, în raportul său, Ministerul public chiar atunci când acțiunea publică se rezolvă concomitent cu cea privată, nu are a se ocupa de soarta pretențiunilor civile, cu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

5) În acest sens s'a pronunțat Cas. II, 1330 din 14 Mai 1924, **Jurisprudența generală** 1924, sp. 1587 pag. 865; Trib. Prahova s. II, sent. pen. 1620 din 27 Iunie 1924, **Jurisprudența generală** 1925, sp. 1 pag. 1, care admite că partea civilă nu poate să-și valorifice pretențiunile civile decât numai în instanță de apel, cu nota d-lui N. Georgean, care arată detaliat evoluțiunea doctrinei și jurisprudenței asupra acestei chestiuni; Curtea cu Jurați Buzău, Decizia 41 din 8 Oct. 1920, **Curierul judiciar** 1920, No. 79-80 pag. 637, care a decis că în caz de amnestiere, partea civilă poate să-și valorifice pretențiunile civile pe calea dreptului comun, cu opinia separată a majorității și nota noastră (Decusară), care aprobă părerea minorității, care predomină atât în doctrină cât și în jurisprudență; Cas. II, 2461 din 17 Oct. 1924, **Jurisprudența generală** 1925, sp. 671, pag. 358 care își menține constant jurisprudența că prin amnestiere, instanța este competente de a reține judecarea acțiunii civile în ce privește despăgubirile civile; Idem, Cas. II, 309 din 28 Ian. 1925, **Jurisprudența generală** 1925, sp. 891 pag. 417; Cas. II, 3939 din 3 Noembrie 1926, **Jurisprudența generală** 1927, sp. 371 pag. 238; Cas. II, 4657 din 17 Dec. 1926, **Jurisprudența generală** 1927, sp. 929 pag. 587.

atât mai mult, rolul său incetează atunci când acțiunea publică se stinge. Prezența sa în instanța civilă, este absolut inutilă, câtă vreme nu este reclamată de considerațiunea că sunt minori în cauză. În al doilea rând, față cu prevederile art. 4, că instanța penală valabil sesizată, va continua la cererea părții, judecarea acțiunii civile *în aceleași condițiuni*, se înțelege că nu poate fi vorba de o timbrare a acțiunii, decât cea prevăzută pentru acțiunile penale.

Tocmai pentru a se înlătura orice controversă asupra acestei chestiuni, actualul proiect de lege a lămurit care va fi soarta acțiunii civile, neatinsă de amnestie din nici un punct de vedere.

6. *Infracțiunile de competența tribunalelor militare.*

Legiuitorul a cuprins în beneficiul amnestiei, trei categorii de infracțiuni: a) *Infracțiunea având un caracter pur militar ca:*

1. Omisiunile fără fraudă de pe tabelele de recensământ; absența dela recrutare și ascunderea dezertorilor sau nesupușilor (art. 44, 86, 115 și 123 legea recrutării).

2. Nesupunerile la încorporare și concentrare, precum și infracțiunile privitoare la pregătirea mobilizării (art. 234 și 224 bis C. P. Militar).

3. Adormirea în post (art. 206 și 209 cod J. Mil.).

4. Risipirea sau deteriorarea de efecte militare (art. 238 cod J. Mil.), cu excepția risipei sau deturnării armamentului și munițiilor.

Infracțiunile de mai sus, trebuiesc să fi fost încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928 și să nu fi intervenit până la promulgarea legi (6 Iunie 1920), o hotărâre condamnatorie definitivă și irevocabilă.

5. Dezertarea în țară în timp de pace, precum și dezertarea săvârșită pe un teritoriu în stare de asediu (art. 225 și 226 c. j. m.), săvârșite în intervalul dela 15 Aprilie 1920, până la 1 Decembrie 1928, — întrucât cele săvârșite anterior lui 15 Aprilie 1920, a fost deja amnestiate prin decretul 1457 din 15 Aprilie 1920.

6. Dezertarea în timp de război (art. 225 și 52 tit. 2 ad. c. j. m.) săvârșită dela data de 15 Aprilie 1920 până la 1 Aprilie 1921, data trecerei armatei pe picior de pace, întrucât cele săvârșite anterior au fost amnestiate prin decretul 1457 din 1920.

7. Dezertarea în străinătate în timp de pace (art. 229, 230 și 231 c. j. m.) săvârșite în intervalul dela 1 Aprilie 1921—1 Decembrie 1928, cu excluderea dela beneficiul amnestiei, a celor comise *pe o zonă în stare de asediu, cari au fost asimilate*, din punctul de vedere al gravității, cu dezertările în străinătate în timp de război.

8. Dezertările la inamic produse pe un teritoriu inamic, care în urma încheerii păcii, a devenit național, care fusese excluse până acum dela amnistie, cu condiție însă, ca aceste dezertări să nu se fi stabilit în statele foste inamice până la încheerea păcii generale (art. 7).

b) *Infracțiunile de drept comun*, cari au fost date în competența Tribunalelor militare, fie din cauza calității infracțiunilor, potrivit art. 51 și urm. c. j. m., fie prin legea stării de asediu, care au dat în competența Consiliilor de război anumite infracțiuni, ca: furturile simple comise de militari (art. 241 al. 1 c. j. m.) cu excluderea furturilor calificate, contravențiunile la legea pașapoartelor — săvârșite de cetățeni români — cu excluderea celor săvârșite de străini, etc.

7. *Condițiunile cerute de lege pentru a profita de beneficiul amnestiei:*

Aceste condițiuni sunt:

a) Aceste infracțiuni să fi fost săvârșite în intervalul fixat de legiuitor.

b) Să nu fi intervenit o hotărâre condamnatorie, definitivă și executorie până la data promulgării legii 16 Iunie 1929.

c) Să se prezinte cei omiși, nesupuși și dezertori, la corpurile respective din cari fac parte, în termen de 6 luni dela promulgarea legii (6 Iunie 1929), dacă se găsesc în țară, un an, dacă se găsesc în străinătate *spre a satisface serviciul militar (art. 8)*.

Cu ocaziunea discuțiunei în Cameră a art. 7 de-

venit 8, s'a pus întrebarea: În cazuri de împiedecare a acelor amnestiați de a se prezenta la corpurile respective, din motive legitime, vor putea beneficia de amnestie?

D-l Raportor I. Gr. Periețeanu a răspuns: „Domnii Miniștri de Justiție și Răsboiu, ca și toți membri Comisiunii au fost de acord că atunci, când neprezentarea amnestiatului la regimentul respectiv, în termenul defipt de legiuitor, se datorește boalei sau ori cărui alt eveniment de forță majoră bine motivată, nu există decădere de la beneficiul legii amnestiei. Această lacună a fost omisă din raportul scris și de aceea vă rog să luați cunoștință de ea” (*Ședința Camerei 2 Mai 1929. După stenogramă*).

Prin urmare, dacă amnestiatul face dovadă că a fost împiedicat să se prezinte la regimentul său pentru a profita de dispozițiunile art. 8, el nu este decăzut de la beneficiul amnestiei.

10. *Valorificările drepturilor pecuniare ale părților lezate.*

Spre deosebire de instanțele de drept comun, tribunalele militare nu pot să se pronunțe asupra despăgubirilor cerute de părțile civile, — ele urmând a fi judecate de instanțele de drept comun, tribunalele civile, potrivit rânduelilor procedurii comune, — această deosebire o prevede expres legea prin art. 9.

Prin urmare chiar dacă acțiunea publică a fost stinsă prin amnistie, tribunalele militare nu se pot pronunța asupra acțiunii civile, rămânând părții lezate dreptul să se adreseze instanțelor civile.

Quid cu plata taxelor de timbru?

Acțiunea părții civile fiind introdusă înaintea tribunalelor civile, rezultă implicit, că se vor plăti taxele de timbru, potrivit dispozițiunilor legii timbrului.

9. Legiuitorul însă face o derogatiune dela drepturile părții lezate, de a-și valorifica pretențiunile civile, fie la instanța penală, fie la instanța civilă, chiar dacă acțiunea publică a fost stinsă prin amnistie, pentru infracțiunile săvârșite în Ardeal și Basarabia, în timpul revoluțiunii din 1917—1919 (art. 11 din lege).

Consiliul legislativ, în avizul dat, consideră o atare

derogațiune ca contrarie principiilor admise în materie de amnistie, care nu poate produce efecte decât asupra acțiunii publice, expres exprimată în art. 4. O atare derogațiune nu ar fi admisibilă decât cu condiția că „statul să-și ia asupra sa plata despăgubirilor celor dăunați prin infracțiunile amnestate”.

Expunerea de motive, justifică această derogațiune pe temeiul că „împrejurările în cari aceste infracțiuni au putut fi săvârșite, sunt de natură a face situațiunea similară stării de război și a asimila pagubele încercate pe urma acestor infracțiuni cu pagubele de război, urmând dar să le aplice aceleași norme, în ce privește posibilitatea de despăgubire”.

Iar d-l I. Gr. Periețeanu, raportorul legii se exprimă astfel: „activitatea nocivă anonimă exercitată în Ardeal și Basarabia, în timpul revoluției din 1917—1919, dat fiind circumstanțele în care s'a produs, a putut fi, cu drept cuvânt, asimilată faptelor de război, care în regulă generală nu dau loc la nici o despăgubire, în virtutea principiului că nimeni *nu este ținut să răspundă de cazurile de forță majoră*”.

Noi, credem că derogațiunea mai este întemeiată și din alt punct de vedere. Ar fi fost foarte greu de stabilit quantumul după 10—11 ani dela producerea lor, și face de multe ori incertă proba lor.

10. *Concursul infracțiunii amnestate și neamnestate.*

Legiuitorul prevăzând atare ipoteză în art. 12 din lege, decide că se va judeca numai infracțiunea neamnestiată, deci se va opera disjungerea infracțiunilor, cele ce intră în beneficiul legii de amnistie, acțiunea publică se va stinge, cele ce sunt excluse, continuă a-și urma cursul judecății. Aceasta, cum se exprimă *Expunerea de motive*, „spre a se evita orice fel de discuțiuni sau interpretări posibile.

11. *Amnestia poate avea efect asupra confiscărilor?*

Art. 37 cod. pen. român, prevede ce lucruri sau obiecte pot fi confiscate din ordinul judecătorilor, iar art. 341 și 394 cod. pen., ce obiecte pot fi confiscate cu ocaziunea comiterii infracțiunilor prevăzute de aceste articole

Se prevede deasemenea confiscarea și în celelalte coduri penale în Transilvania și Bucovina.

Beneficiul amnestiei nu se poate întinde și asupra *confiscărilor*, fiindcă aceste confiscări cum se exprimă *Expunerea de motive*, având caracterul unor *măsuri de siguranță* și constituind, când o desdăunare, când o sancțiune civilă, amnestia nu le poate șterge acest caracter (6).

12. *Concluziuni*. Trebuie să constatăm că modul clar de redactare al legii cât și sistematizarea diverselor dispozițiuni, din punct de vedere tehnic și legislativ, sunt cu mult superioare legilor anterioare în această materie, ceea ce va contribui într-o largă măsură la o aplicațiune mai uniformă a amnestiei de către instanțele judecătorești, evitându-se multe controverse pe cari practica judiciară le-a semnalat cu prilejul aplicațiunii legilor anterioare de amnestie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

6) In acest sens s'a pronunțat Cas. I, 1043 din 26 Ianuarie 1926, în **Jurisprudența generală** 1926, sp. 1139, pag. 769 cu nota V.^o Dongoroz, care aprobă soluțiunea Curții, cu trimiterile doctrinale și jurisprudențiale citate; Cas. s. I, 611 din 26 Ianuarie 1926, **Jurisprudența generală** 1927, sp. 959 pag. 592, — era vorba de articole de prima necesitate exportate din Rusia, care nu se puteau vinde decât cu prețurile fixate de o comisiune anume instituită de Ministerul de Comerț, sub sancțiunea pentru contravenienți de a fi trimiși în judecata Curții Marțiale și a li se confiscă marfa. Atare contravențiune a fost amnestiată de decretul de amnestie 2009 din 1920 — și contravenientul a cerut restituirea mărfii confiscate. Curtea cu drept cuvânt a respins recursul pe motivul că efectele amnestiei nu se putea întinde și asupra confiscării.

ÎNALTUL DECRET DE GRAȚIERE
No. 1841 din 11 Iunie 1929, publicat în Monitorul
Oficial No. 126 din 12 Iunie 1929.

Art. 1. — Grațiem în totul de pedeapsă pe toți infractorii cari în intervalul de timp dintre 8 Mai 1929, data decretului de grațiere cu Nr. 1.468 și 6 Iunie 1929, data promulgării legii pentru amnesterarea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența instanțelor militare, au fost definitiv condamnați de instanțele penale civile și militare, ordinare și extraordinare, pentru infracțiuni ce au fost amnestiate prin legea din 6 Iunie 1929 și cari nu fac parte din categoria infractorilor exceptați prin acea lege dela beneficiul amnestiei.

Art. 2. — Președintele Consiliului Nostru de Miniștrii și miniștrii Noștri secretari de Stat la Departamentele Justiției și Războiului sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București, la 11 Iunie 1929.

În numele Majestății Sale Regelui MIHAI I :

Nicolae, Principe al României.

Miron, Patriarhul României.

Gheorghe Buzdugan.

Iuliu Maniu, Președintele Consiliului de Miniștrii.

Grigore Iunian, Ministrul Justiției.

Ministru de Războiu.

General de Divizie, **Henry Cihoski**.

**RAPORTUL No. 53988 din 10 Iunie 1929
către Inalta Regență**

Inaltă Regență,

Datorită împrejurării că legea pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare, a fost promulgată la 6 Iunie 1929, în intervalul de timp ce s'a scurs între 8 Mai 1929, data decretului de grațiere cu No. 1468 și data promulgării acestei legi, unii dintre infractorii aflați în curs de cercetare și udecată, cari nu au putut deci invoca în favoarea lor beneficiul decretului de grațiere, au putut fi definitiv condamnați, între timp, pentru infracțiuni ce ulterior au fost declarate amnistiate prin sus menționata lege.

Cu chipul acesta s'a creat o categorie de infractori cari deși se găsesc în condițiuni egale cu ceilalți, ținând seamă de considerațiile cari au determinat măsura de clemență, au rămas totuși în afară de binefacerile ei.

Ei nu s'an putut folosi de prevederile decretului de grațiere din 8 Mai 1929, căci la data aceluia decret nu erau încă definitiv judecați, și nu vor putea beneficia nici de amnistia acordată prin legea din 6 Iunie 1929, de oarece la data publicării ei, judecata penală la care au fost supuși având un caracter definitiv, dispozițiunile acelei legi nu le sunt aplicabile.

Pentru respectarea principiului egalității de tratament atât din punct de vedere subiectiv cât și din punct de vedere obiectiv, e dar absolută nevoie ca un nou decret de grațiere să dea și acestei categorii de infractori puțința de a beneficia de clemența regală.

Această normă a fost de altfel observată și în decretul de grațiere No. 1468 din 1929, care prin dispozițiile cuprinse în articolul său VII, a restabilit egalitate de tratament pentru acei infractori ale căror fapte fiind săvârșite înainte de data decretului de grațiere publicat în Monitorul Oficial No. 155 din 15 Octombrie 1922, nu au putut profita de dispozițiile lui, nefiind definitiv judecați.

Dacă încuviințați acest proiect de decret, vă rugăm să binevoii a-l semnă.

Vă rugăm să binevoiți a primi, Înaltă Regență, asigurarea profundului nostru respect.

Președintele Consiliului de Miniștri, **Iuliu Maniu**.

Ministrul Justiției, **Grigore Iunian**.

Ministru de Război, **Henry Cihoski**.

NOTE asupra decretului de grațiere Nr. 1841 din 11 Iunie 1929, publicat în Monitorul Oficial Nr. 126 din 12 Iunie 1929.

Se știe că decretul de grațiere 1468 din 1929 a fost promulgat la 13 Mai 1929, iar legea pentru amnștierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare, a fost promulgată la 6 Iunie 1929.

Chiar la Cameră s'a ridicat chestiunea: *ce se întâmplă cu infractori care în acest interval de timp ar fi fost definitiv condamnați deși s'ar fi bucurat de beneficiul lezei de amnștie ?*

Domnul Ministru de Justiție Gr. N. Iunian a răspuns: „Această situațiune este cea mai delicată, ea s'a prezentat și în trecuta legiferare. De aceea am fost nevoit ca prin decretul de grațiere să extindem beneficiul lui și asupra categoriilor de vinovați care nu fuseseră încă condamnați la data decretului anterior de grațiere. In ceea ce privește ultima categorie vom avea onoarea de a supune Înaltei Regențe un decret de grațiere pentru asimila cu a acelora cari au fost condamnați definitiv. Vom solicita deci un nou decret și sper că-l voiu obține. (*Ședința de la 27 Mai 1929, după stenogramă*).

Consecvent acestei promisiuni d-l Ministru al Justiției a venit cu acest nou decret de grațiere.

II. Prin acest decret se grațiează' în total de pedeapsă pe toți infractori, cari în intervalul de la 8 Mai 1929, data decretului de grațiere Nr. 1468 și până la 6 Iunie

1929 — data promulgării legi de amnestie, au suferit o condamnățiune definitivă și irevocabilă, deși ar fi beneficiat de dispozițiunile legii de amnestie.

III. Infractorii cari au fost condamnați nu numai de instanțele ordinare civile ci și de cele militare se bucură de dispozițiunile decretului de grațiere.

IV. Sunt însă excluși aceia, cari potrivit legi de amnestie au fost excluși de la beneficiul amnestiei, în cât asupra acestei chestiuni, trimetem la cele spuse cu ocaziunea interpretării art. 2 legea amnestiei din 1929.

V. Prin decretul de grațiere se face o remitere totală de pedeapsă, deci nu se mai aplică distincțiunile prevăzute în decretul de grațiere Nr. 1468 din 8 Mai 1929 art. III și IV. Aceasta pentru a-i egala cu ce au beneficiat de amnestia din 6 Iunie 1929.

TABLA DE MATERII

	Pag.
Prefața	3
Inaltul Decret No. 3228 din 3 Oct. 1914 de amnestierea dezertorilor și nesupușilor	5
Instrucțiunile No. 10725 din 6 Oct. 1914 pentru punerea în aplicare a Decretului 3228 din 1914	6
Inaltul Decret No. 2843 din 22 August 1916 de amnestia dezertorilor, omișilor, nesupușilor și frauduloșilor la legea recrutării	9
Instrucțiuni No. 7639 din 25 August 1916 pentru punerea în aplicare a Decretului 2843 din 1916	9
Supliment de Instrucțiuni (No. 3660 din 1 Iulie 1917) pentru aplicare a Decretului 2843 din 1916	12
Decretul-Lege de Amnestie No. 5251 din 16 Dec. 1919	13
" " " No. 5293 din 23 " "	13
" " " No. 1547 din 9 April 1920	14
Raportul Ministerului de Război No. 487 din Aprilie 1920 către M. S. Regele	17
Circulara Ministerului de Justiție No. 17823 din 20 Aprilie 1920 către instanțele judecătorești cu privire la aplicarea amnestiei	18
Ordin Circular al Ministerului de Război No. 809 din 22 Aprilie 1920 pentru punerea în aplicare a Decretului-lege 1547 din 9 Aprilie 1920	22
Decretul-Lege de amnestie No. 2009 din 6 Mai 1920	27
Raportul Ministrului de Justiție către M. S. Regele din 1920	30
Decretul-Lege de amnestie No. 3645 din 11 Noembrie 1920	33
Inaltul Decret No. 2469 din 4 Iunie 1922	33
Decretul de Amnestie No. 4319 din 14 Oct. 1922	35
Inaltul décret de grațiere No. 4320 din 15 Oct. 1922	37
Legea privitoare la amnistiarea delictelor silvice din 13 Dec. 1927	38

	<u>Pag.</u>
Legea amnistiei din 5 Ian. 1928	39
Instrucțiunile Ministerului de Război No. 113 din 11 Ian. 1928 pentru aplicarea legii amnistiei din 5 Ian. 1928	41
Decretul de amnistie No. 1467 din 13 Mai 1929 . . .	44
Raportul No. 45.263 din 8 Mai 1929 către Inalta Regență	45
Instrucțiunile Ministerului de Război No. 7377 cu privire la aplicarea Decretelor de amnistie 1467 și grațiere 1468 din 1929	46
Instrucțiuni suplimentare ale Ministerului de Război	49
NOTE asupra decretului de amnistie No. 1467 din 13 Mai 1929	50
Decretul de grațiere No. 1468 din 8 Mai 1929	55
Raportul No. 45.264 din 8 Mai 1929 către Inalta Regență	57
Circulara Ministerului de Justiție No. 50.600 din 29 Mai 1929 adresate instanțelor Judecătorești	58
NOTE la Decretul de grațiere No. 1468 din 18 Mai 1929	60
<i>Legea pentru amnesteria unor infracțiuni de compe-</i> <i>tința instanțelor ordinare și a unor infracțiuni</i> <i>de competența tribunalelor militare din 6 Iunie</i> <i>1929</i>	69
Expunerea de motive a legii	74
Raportul de la Cameră a d-lor I. G. Periețeanu . . .	79
Avizul Consiliului Legislativ	86
Raportul de la Senat al legii	88
COMENTARIUL la legea amnestiei din 6 Iunie 1929 .	91
Inaltul Decret de grațiere No. 1841 din 11 Iunie 1929	106
Raportul No. 53988 din 10 Iunie 1929 către Inalta Re- gență	107
NOTE asupra Decretului de grațiere No. 1841 din 11 Iunie 1929	108

A N E X E

I

INSTRUCȚIUNI

**No. 252 conf. din 21. VI. 1929 pentru aplicarea
legii de amnestie decretată sub No. 1720
din 6/VI/1929**

În vederea unei juste și unitare aplicațiuni a acestei legi de amnestie, de către instanțele militare, se aduce la cunoștință următoarele instrucțiuni:

1. — Prin dispozițiunile art. 5 lit. a s'au amnistiat infracțiunile prevăzute de art. 44, 86, 115 și 123 din legea recrutării.

Din aceste infracțiuni, cele prevăzute la art. 44 și 86, cuprind două categorii de fapte, pe care legiuitorul le-a sancționat, nu cu pedepse privative de libertate, dar prin decăderea unora din drepturile acordate de lege, celorlalți tineri recruți.

Astfel art. 44 prevede decăderea dela reclamarea dreptului eventual de dispensă, pentru tinerii omiși de pe tabelele de recensământ, care nu s'au prezentat în persoană, sau prin procurator, înaintea consiliului de recrutare; iar art. 86, prevede sancțiunea încorporării pe trei ani, pentru tinerii recrutați în absență.

Cum rezolvarea acestor chestiuni revine cercurilor de recrutare urmează a se aplica ordinul general No. 72 din 14 Iunie 1929 al M. R. secția Recrutării.

2. — Prin art. 5 lit. b. s'au amnistiat toate infracțiunile prevăzute de art. 224 și 224 bis C. J. M.

Această dispozițiune a legii actuale, unită cu dispozițiunile similare din legile anterioare de amnestie, fac ca toate categoriile de nesupuneri, fie la încorporare, fie la concentrare, ori celelalte infracțiuni privitoare la pregătirea mobilizării, ca nevizarea livretelor, necomunicarea schimbării de domiciliu etc., petrecut până la data de 1 Decembrie 1929, să fie defi-

nitiv ertate, — cu îndeplinirea condițiilor din articolul 8 al legii, relative la satisfacerea serviciului militar și cu excluderea acelor infracțiuni. față de care a intervenit o condamnare.

3. — Prin art. 5 lit. g s'a declarat amnestiată infracțiunea de dezertare în țară în timp de pace, precum aceia săvârșită pe un teritoriu în stare de asediu, infracțiuni ce se vor fi săvârșit până la data de 1 Decembrie 1928.

Această dispozițiune a legii are de efect a se erta toate dezertările săvârșite până la 1 Decembrie 1928, — sub condițiunea prezentării celor în cauză în termenele prevăzute de art. 8.

Se atrage însă atențiunea, că aceste termene se referă la acei infractori care nu au satisfăcut încă serviciul militar, celorlalți urmând a li se aplica amnestia din oficiu, în orice stadiu s'ar afla, dacă n'a intervenit o hotărâre definitivă de condamnare.

Deasemenea se va observa, ca amnestia acestor infracțiuni urmează a-și produce toate efectele, independent de circumstanțele agravante prevăzute în art. 226 de care ar fi însoțite dezertările deoarece legiuitorul nu a înțeles să facă nici o distincțiune.

Prin dispozițiunea prevăzută la art. 5 lit. h., se completează I. D. No. 1547 din 1920, prin amnestia tuturor dezertărilor în țară în timp de războiu, săvârșite și de la data de 15 IV, 1920 când s'a dat amnestia. până la 1 IV, 1921, data încheerii păcii generale, cu excepția celor condamnați definitiv.

4. — Prin art. 5 lit. i, s'au amnestiat și dezertările în străinătate, săvârșite dela trecerea armatei pe picior de pace 1 Aprilie 1921, până la 1 Decembrie 1928, cu respectarea dispozițiilor art. 8 din legea amnestiei.

Această dispozițiune a legii actuale, unită cu dispozițiunea art. 2 lit. a., din legea decretată sub No. 55 din 1928, are de efect ertarea tuturor acestor infracțiuni, cu excepțiunea celor săvârșite în intervalul de timp dela declararea războiului mondial, 28 Iulie 1914 st. vechi, până la trecerea armatei pe picior de pace 1 Aprilie 1921

Se mai exceptează de asemenea și infracțiunile de această natură, ce vor fi fost săvârșite în intervalul

de la 1, IV 1921 — la 1, XII, 928 pe o zonă de 10—15 km. care corespunde zonei de asediu dealungul granițelor, delimitată în urmă prin I. D. No. 2849 din 20, 11, 928.

Prin urmare dezertările în străinătate săvârșite pe alte zone ce se aflau sub stare de asediu, dar nemenținute prin I. D. No. 2849 din 1928, vor beneficia de amnestia prevăzută în legea actuală.

În fine prin dispozițiunile art. 6 se completează legea de amnestie decretată sub No. 55 din 928, în ceia ce privește dezertările la inamic cu caracter pasiv și care se vor fi săvârșit în regiuni fost inamice și devenite teritorii naționale, în urma încheerii păcii,— precum în prima retragere din 1916, din Ardeal și Bucovina.

Se menționează că pentru aplicarea acestei dispozițiuni, se vor avea în vedere condițiunile în care această infracțiune a fost amnestiată, prin legea din 1928 și pe care legiuitorul actual a înțeles a le păstra în întregime, precum și instrucțiunile ministeriale No. 113 din 11 Ianuarie 1928.

6. — Instanțele penale militare, în conformitate cu art. 7 din actuala lege, vor da o deosebită atențiune în aplicarea cap. I al legii privitor la amnestierea infracțiunilor din dreptul penal comun, cum și a altor legi speciale și cari infracțiuni sunt de competență militară, interpretarea strictă a acestui text fiind :

Nu se bucură de amnestie prin prescripția prevăzută de art. 3 și 7 din lege, decât acei justițiabili de consiliile de războiu, dar ale căror fapte se găsesc prevăzute în codurile penale comune, sau legile excepționale prevăzute la al. b., din art. 2 al legii.

7. — Instanțele militare vor înainta M. R. s. Justiției o situație numerică până la data de 15 Iulie a. c. de numărul infractorilor ce au beneficiat de prezenta amnestie, pe infracțiuni.

Pentru ofițeri, se va înainta o situație nominală exceptând pe ofițerii de rezervă, amnestiați pentru infracțiunea prevăzută și penată de art. 224 bis C. J. M., pentru care se va înainta o situație numerică și pe grad.

Ministru de Războiu. G-l. de div., (ss) H. CIHOSKI
Șeful Secției Justiției, (ss) Col. MANOLACHE

II

ORDIN-GENERAL

No. 72 din 14 Iunie 1929 dat de M. Răsboiu
Secția Recrutării

Relativ la aplicațiunea legii de amnistie promulgată cu I. D. Nr. 1720 din 6 Iunie 1929 (Monitorul Oficial No. 121 bis din 6 Iunie 1929).

Relativ la aplicațiunea prescripțiunilor legii de amnistie, pentru infracțiunile prevăzute de legea și regulamentul legii de recrutare, fapte săvârșite până la 1 Decembrie 1928, se dau următoarele instrucțiuni:

CAPITOLUL II, ART. 5 LIT. A.

„Omisiunile fără fraudă depe tablele de recensământ”.

(Omisiuni constatate de Consiliul de recrutare dar contra cărora nu există sentința Tribunalului constatatoare de fraudă, art. 19. și 44 L. R., art. 31. și 39 R. L. R.).

Toți acei omiși ai clasei 1929 și ai claselor anterioare până la acei cari împlinesc etatea de 50 ani, indiferent de data când se constată omisiunea, în termenul de grație prevăzut de lege, sunt absolviți de penalitățile cari decurg din situațiunea de „omiși” putând să se bucure de toate beneficiile acordate de legea recrutării pentru „prezenții la recrutarea clasei lor”.

1. — Art. 303 L. R. *Sunt absolviți de a face un an mai mult serviciul militar.*

2. — Art. 44 L. R. *Pot beneficia de dispensa de serviciul militar.*

3. — Art. 58 L. R. *Pot beneficia de termenul redus adică de beneficiul art. 51, 52 și 53 din L. R. 134 și 304 R. L. R. (frauduloșii și omiși frauduloși, nu beneficiază de acest avantaj).*

Pot beneficia de amânare pentru continuarea studiilor, dacă sunt însumați, sau vor prezenta actele pentru însumare cu termenul redus, până la 10 August 1929.

Toți vor face serviciul militar sub arme dacă nu au împlinit etatea de 50 ani (art. 4 legea de organizare și ordinul circular al Marelui Stat Major No. 9500 din 1928).

Definițiunea „omisiunea cu fraudă” se găsește prevăzută la art. 112 din L. R., art. 297 și 298 din R. L. R.

CAPITOLUL II, ART. 5 LIT. A.

Absența dela recrutare.

Toți absenții dela recrutarea claselor 1929 și mai vechi (până la etatea de 50 ani) cari se vor prezenta în termenul prevăzut de lege, sunt absolviți de penalități și se vor bucura de avantajile prevăzute de legea și regulamentul legii de recrutare, pentru acei recrutați în prezență.

1. — Art. 44 L. R.; art. 105 ult. al și art. 157 R. L. R. Pot beneficia de *dispensa de serviciul militar* prevăzută de art. 40 și 42 din L. R.

2. — Art. 134, 157 și 304 R. L. R. Pot beneficia de *termenul redus*, adică de însumare în condițiunile prevăzute de art. 52 și 53 din L. R.

3. — Art. 157 R. L. R. Pot beneficia de *dispensa condițională* prevăzută de art. 46 din L. R.

4. — Art. 157 R. L. R.— Pot beneficia de *amânare ca având frate sub drapel*, prevăzut de art. 34 L. R. și 79 R. L. R.

5. — Art. 157 R. L. R. Pot beneficia de *amânări pentru continuarea studiilor*, prevăzut de art. 38 L. R. și art. 85 R. L. R., numai acei cari au dreptul la însumare cu termen redus, beneficiu pe care absenții îl obțin prin prezenta lege.

6. — Art. 86 L. R.; art. 173 lit. h. și 218 R. L. R. *Nu fac un an mai mult serviciul militar*. Vor face termenul de serviciu al armei pentru care a fost recrutați.

CAPITOLUL II, LIT. A.

„Ascunderea cu știință sau luarea în serviciu a unui dezertor sau nesupus, sau a favorizat fuga unui nesupus sau prin uneltiri a împiedicat sau a întârziat plecarea recruților”.

Sunt amnestiate și absolvite de pedeapsă faptele prevăzute de art. 115 legea recrutării, 306 regulamentul legii recrutării.

CAPITOLUL II, ART. 5, LIT. A.

„Primirea în funcție sau în serviciu a unui tânăr care n'a satisfăcut legea de recrutare, fapte prevăzute de art. 123 din L. R.”.

CAPITOLUL II, ART. 5, LIT. B.

„Nesupunerea la încorporare, art. 114 L. R. 219 și 299 R. L. R.”.

1. — Art. 134 și 304 R. L. R. *Beneficiază de însumare cu termen redus*, situațiuni prevăzute de art. 51 52 și 53 din L. R.

2. — *Amânare pentru continuarea studiilor*. Acei cari au dreptul la însumare cu termen redus, vor beneficia și de amânare pentru studii, prevăzută de art. 38 L. R. și art. 86 R. L. R.

CAPITOLUL II, ART. 5, LIT. J.

Dezertarea în timp de pace și cea săvârșită pe un teritoriu în stare de asediu, fapte petrecute dela 15 Aprilie 1920, până la 1 Decembrie 1928.

Lit. h, Dezertare în timp de războiu, săvârșită de la data de 15 Aprilie 1920, până la 1 Aprilie 1928.

Lit. i, Dezertarea în străinătate în timp de pace, săvârșită dela 1 Aprilie 1921 până la 1 Decembrie 1928.

Art. 134 și 304 R. L. R. *Beneficiază de însumare cu termen redus*, situațiuni prevăzute de art. 51, 52 și 53 din L. R.

Idem, *amânări de studii*, numai acei cari au dreptul la însumare cu termen redus.

DISPOZIȚIUNI DIVERSE ȘI DE DETALIU

Tinerii însumați în condițiunile art. 52 sau 53 L. R. sau cu drept de însumare, obținută până la 15 August 1928, care au căzut în situațiunea de nesupuși la încorporare pe motivul sau că nu s'au prezentat la 15 August 1928 pentru a fi încorporați cu termen redus, sau pentru motivul că n'au depus cererile de amânare

în termenul fixat prin ordinele în vigoare pe anul 1928, 1929, beneficiază de amnistie.

Cercurile de recrutare vor înceta urmărirea pentru nesupunere, făcând cuvenitele mutații în foaia matricolă, vor da curs dosarelor și vor cere înapoierea celor deja înaintate corpurilor de trupă în curs de cercetare sau judecare, controlând ca să fie completate cu recipisele de plata taxelor militare și declarațiile Md. A. și B.

Termenele de grație, prevăzute de legea amnistiei (6 luni pentru cei aflați în țară și un an pentru cei din străinătate) sunt valabile numai pentru acei cari urmează a face întreg termenul de serviciu și cari deci nu au dreptul la termen redus, nici la amânări pentru studii.

Acei cari sunt însumați, sau au drept la însumare cu termen redus, trebuie să se prezinte la Cercul de Recrutare respectiv (acei din țară), sau la atașatul militar respectiv (acei din străinătate) pentru a li se aplica legea de amnistie.

Actele acelor cari au drept la termen redus se vor înainta M. de Răsboiu pentru aprobarea însumării.

Acești tineri, împreună cu acei cari sunt deja însumați cu termen redus și beneficiază de amnistie dar nu se găsesc la studii, dacă voesc să înceteze studiile să începă serviciul militar, se vor prezenta la 15 August a. c. pentru a fi încorporați.

Acei cari sunt deja însumați, sau obțin acum însumarea cu termen redus și doresc a continua studiile (dacă nu au împlinit limita de vârstă, iar pentru străinătate în plus, dacă au bacalaureatul) vor face cereri de amânare pentru studii în cursul lunii Iulie a. c. contrar nereprezentându-se nici la 15 August 1929 pentru încorporare vor pierde dreptul la termen redus și vor fi încorporați cu clasa 1930 pentru întreg termenul de serviciu, nemai având dreptul la nici o amânare pentru studii.

Odată cu cererea de amânare vor trebui să prezinte certificatul de frecvență a studiilor urmate pe anul 1928, 1929 urmând ca pentru acei ce nu vor putea dovedi că au urmat regulat studiile să nu li se aprobe amânarea și să fie încorporați la 15 August 1929, dacă

au dreptul la termen redus, sau la Februarie 1930, dacă nu au dreptul la termen redus, sau au renunțat la acest avantaj, neprezentându-se la 15 August 1929.

Acei cărora li se aprobă amânări pentru studii vor plăti taxe militare de amânare, pentru studii, pe toți anii cât au beneficiat de ședere la vatră.

Deasemenea, vor plăti taxele militare de amânare pentru studii, pe timpul cât au beneficiat de ședere la vatră fără aprobarea amânării, acei cari având dreptul la termen redus numi oțin amânare pentru studii și se prezintă pentru încorporare la 15 August anul 1929.

Pentru aplicarea legii de amnistie, tinerii se vor prezenta, fie la Cercurile de Recrutare respective, fie la atașatul militar al României, cel mai apropiat, care le va aduna actele și le va da dovadă că s'au prezentat și ce anume acte au predat.

Acei deja însumați cu termen redus și cari urmează a fi încorporați la 16 August 1929, nu mai au nevoie să se prezinte acum, la Cerc sau la Atașatul Militar, ci se vor prezenta direct la cercurile respective la 15 August 1929, când vor fi trimiși corpurilor și școlilor pregătitoare respective.

În acest sens Comandamentele Teritoriale ale Corpurilor 1—7 Armată, vor da ordine Cercurilor de recrutare pentru întocmai executare.

Secretar general, G-I. de divizie, (ss) D. POPESCU

Șeful secției recrutării, Colonel, (ss) TARI
